

Jesenice dz

NOVICE

220060169, 10

COBISS

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

INTERNI INFORMACIJSKI ČASOPIS, ŠTEVILKA 10, OKTOBER 2006

Poštnina plačana pri pošti 4270 JESENICE

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

Trg Toneta Čufarja 4
4270 JESENICE

TISKOVINA

**V OBDOBJU OD JANUARJA DO SEPTEMBRA SO PRIHODKI OD
PRODAJE PRESEGLI LANSKOLETNE ZA 21,2 ODSOTKA**

**SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA, D. D., JE OBJAVILA RAZPIS ZA
JAVNO ZBIRANJE PONUDB ZA NAKUP 55,35 ODSOTKOV VSEH
DELNIC DRU BE SIJ – SLO VENSKE INDUSTRIJE JEKLA, D. D.,**

Slovenska industrija jekla

stran 11

stran 11

stran 19

stran 23

stran 39

POSLOVANJE ACRONIJA V OBDOBJU JANUAR – SEPTEMBER 2006

S poslovanjem Acronija v obdobju januar – september 2006 smo lahko zadovoljni, saj smo prodali 208.879 ton gotovih izdelkov in presegli prodajo iz enakega obdobja lani za 4,8 %. Proizvodnja gotovih izdelkov je presegla lanskoletno za 4.649 ton oziroma 2,3 %. Prihodki od prodaje so znašali 65.077 mio SIT in so presegli lanskoletne za 11.417 mio SIT oziroma za 21,2 %.

NOVINARSKA KONFERENCA O POSTOPKU PRIVATIZACIJE

Vlada Republike Slovenije je 11. maja 2005 imenovala Komisijo za vodenje in nadzor postopka prodaje kapitalске naložbe Republike Slovenije, ki jo predstavljajo delnice oziroma deleži v SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., s prodajo odvisnih družb SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., (v nadaljevanju komisija). Komisija je 28. 11. 2005 sprejela nov Program prodaje deležev RS v kapitalski naložbi SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., ki ga je 22. 12. 2005 potrdila tudi Vlada RS.

1. NACIONALNA DELAVNICA SLOVENSKE JEKLARSKE PLATFORME

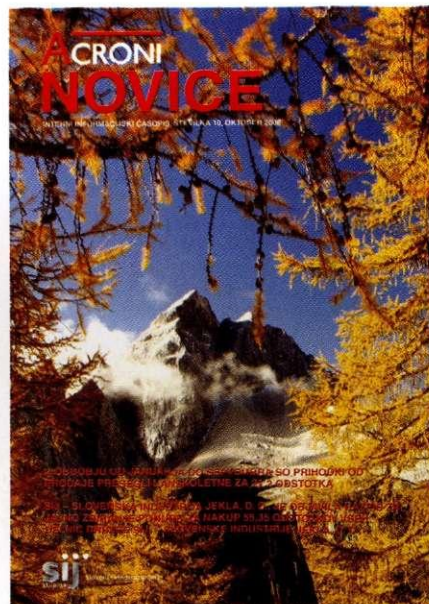
Na Gospodarski zbornici Slovenije v Ljubljani je 11. 10. 2006 potekala 1. nacionalna delavnica slovenske jeklarske platforme. Platforma združuje slovenske proizvajalce jekla Acroni Jesenice, Metal Ravne in Štore Steel pa tudi Inštitut za kovinske materiale in tehnologije ter Oddelek za materiale in metalurgijo Naravoslovno tehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

NAGRAJENE INOVACIJE RAZPISA DELAVCI ACRONIJA ZA OKOLJE IN ZDRAVJE

V februarju smo objavili razpis "Delavci Acronija za okolje in zdravje", s katerim smo želeli spodbuditi zaposlene tudi k osebnemu prispevku na nivoju stalnih izboljšav k trajnostnemu razvoju podjetja. V okviru razpisa smo prejeli prijave sedmih idej in šestih realiziranih izboljšav za področje ekologije, devetih izboljšav na temo ravnanja z vodo ter 13 idej in 34 realiziranih izboljšav za področje varnosti in zdravja pri delu. Skupaj torej 69 predlogov, kar predstavlja dobrih 17 % vseh dotlej evidentiranih izboljšav in inovacij. Nagrade sta inovacijam podelili razpisni komisiji, ki so ju sestavljali strokovni in vodstveni sodelavci za področje ekologije ter varnosti in zdravja pri delu.

MLADI UMETNIKI ZA LEPSI VIDEZ ACRONIJA

V obratu Jeklarna smo pred nedavnim odprli novo odpraševalno napravo. Konstrukcija se je kar lepo barvno skladala z ostalimi objekti, betonski del pa je v svoji sivini pusto štrlel iz zemlje. Razmišljanja, kako razgibati in poživiti stene, so privedla do ideje, da bi stene poslikali otroci, seveda če bi našli ustrezen odziv odgovornih. Kmalu so stekli prvi pogovori z našimi dobrimi sosedi in že kar starimi znanci iz osnovne šole na Koroški Beli. Dogovorili smo se, da nam pri naši ideji pomagajo in nam popestrijo monotoni videz pustih sten s svojimi risbami.

Novice

interni informacijski časopis

Acroni, d. o. o.

član skupine

SIJ – Slovenske industrije jekla, d. d.

Številka 10

Oktober 2006

Uredniški odbor:

Ljubo Osovnikar

Polonca Marjanovič

mag. Barbara Habe Sintič

Alenka Kosmač

Nataša Karo

Fotografija na naslovnici:

Franci Pogačar

Fotografije:

Andreja Purkat

Jure Vindiš

Avguštin Novšak

Danica Mlinarec

Dora Resman

mag. Barbara Habe Sintič

Tone Kelbl

Marjan Lah

Arhiv Acroni

spletne strani

© crashgroup.net

Uredništvo:

Acroni, d. o. o.

Cesta Borisa Kidriča 44

4270 Jesenice

Prelom in tisk:

Zip center, d. o. o.

Koroška cesta 14

2392 Ravne na Koroškem

Novice izhajajo enkrat mesečno.

Naklada:

2.200 izvodov

LETO, KOT GA ŠE NI BILO

mag. Dušica Radjenović, članica uprave za področje komercialne

Leta 2006 se bomo tržniki v jeklarstvu še dolgo spominjali. Izrazito pozitivne gospodarske rasti v skoraj vseh ekonomijah sveta, še posebej pa v hitro rastočih azijskih državah, so močno vzpodbudile pozitivne tržne trende na svetovnem jeklarskem trgu. Izjemno ugodne tržne razmere, ki smo jim priča že od marca letošnjega leta, in dosežene rasti prodaje v tem obdobju znatno presegajo naša pričakovanja. Večina jeklarn, in med njimi tudi Acroni, se v letošnjem letu sooča s problematiko prezasedenosti proizvodnih kapacitet z naročili in zamudami pri dobavah kupcem ter podaljševanjem dobavnih rokov, saj povpraševanje po jeklu močno presega ponudbo proizvajalcev jekla. Prav tako so se v tem obdobju nivoji zaloga jekla pri trgovcih več kot prepolovili. Tako ugodne tržne situacije ne pomnijo niti sodelavci jeklarji z več kot dvajsetletnim delovnim stažem v Acroniju.

Prodajne cene jekla so se v devetih mesecih letošnjega leta podvojile – tako bazne cene kot t. i. legirni dodatki. Rast prodajnih cen jekel je poleg povečanega povpraševanja po jeklu v veliki meri vzpodbudila tudi enormna rast borznih cen strateških surovin, predvsem niklja, aluminija, bakra in nafte, ki so v letošnjem letu dosegle zgodovinsko visoke vrednosti.

Še posebej smo zaradi visokih cen niklja smo proizvajalci nerjavnega jekla, še posebej izpostavljeni rizikom saj borzna cena niklja že več mesecev vztraja na nivoju preko 30.000 USD/t. Tako visok nivo cen niklja nikakor ne odraža dejanskega razmerja med ponudbo in povpraševanjem na trgu ter ni

posledica manjka niklja na trgu, ampak so visoke cene predvsem posledica spekulativnih vlaganj investicijskih fondov na borzi strateških surovin. Tržni analitiki so si edini, da v takšnih razmerah nihče več natančno ne pozna dejavnikov, ki vplivajo na današnje cenovne razmere na trgu surovin, zato nihče več tudi ne zna zanesljivo napovedati trendov v prihodnosti. Napovedi so, da bo v prihodnosti cena niklja padla, vendar zaradi vzpodbudnih napovedi rasti porabe nerjavnega jekla za leto 2007 ni verjetno, da bi bil ta padec pod 20.000 USD/t.

Za leto 2007 se napoveduje nadaljnja globalna rast povpraševanja po jeklu. Največji delež k rasti povpraševanja bo tudi v prihodnje prispevala Kitajska, ki je v obdobju od leta 2000–2005 beležila povprečno 20 % rast porabe jekla letno, medtem ko je ta rast porabe jekla drugje po svetu znašala v povprečju 2 % letno. Pri tem imajo nerjavna jekla največji trend rasti, saj je le ta presegel rast svetovne industrijske proizvodnje. Za leto 2007 se napoveduje 6 % rast porabe nerjavnega jekla v svetu, od tega bo največji delež tako porabe kakor tudi proizvodnje odpadel na Kitajsko. Po ocenah IISI naj bi v letu 2006 znašala svetovna proizvodnja odlitega jekla preko 1300 mio ton. Na svetovni TOP 10 lestvici proizvajalcev jekla so kar štirje azijski proizvajalci. Kitajska je postala daleč največji svetovni proizvajalec jekla z letno proizvodnjo okoli 400 mio ton in je v letu 2005 postala tudi prvič v zgodovini neto izvoznik jekla.

Dosežena 23 % vrednostna rast prodaje in 18 % količinska rast prodaje Acronija v 9 m letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem lani in izpolnjeni cilji glede poslovnega rezultata poslovanja, kljub občutnemu povečanju proizvodnih stroškov zaradi porasta cen strateških surovin in energentov, nas navdajajo z optimizmom in dajejo motivacijo za vlaganje še večjih trženjskih naporov za nadaljnjo rast prodaje in povečevanje tržnih deležev na zahtevnih svetovnih trgih tudi v prihodnje.

V nadaljevanju bi želela izpostaviti najpomembnejše strateške cilje in usmeritve, ki smo si jih na področju trženja zastavili za prihodnje srednjeročno obdobje do leta 2012:

Sprememba koncepta trženja – proaktivna prodaja s soustvarjanjem potreb in zahtev kupcev

Preusmerjanje trženjske politike iz tradicionalnega trženjskega koncepta proizvesti in prodati jeklo v sodobni koncept trženja – proces ustvarjanja in posredovanja vrednosti (koristi) za kupce z večjo osredotočenostjo na končne porabnike. Razvoj izdelkov po meri kupcev in nudenje tehnične podpore kupcem.

Tržno prestrukturiranje – sposobnost zaznavanja in prepoznavanja priložnosti na trgih ter hitrejše odzivanje nanje – razširiti in povečati tržno prisotnost na hitro rastočih trgih izven Evrope, – usposabljanje prodajnih timov za zaznavanje in prepoznavanje priložnosti na trgih – usmerjenost h končnim porabnikom, – sledenje razvoja posameznih industrijskih panog porabnic jekla, – vzpostavitev povratne informacijske zanke od tržišča do R&D oddelka itd.

Rast obsega prodaje z večjo osredotočenostjo na ključne trge

in ciljne odjemalce in doseganje tržne prepoznavnosti Acronija kot proizvajalca visokokakovostnih specialnih jekel v opredeljenih tržnih nišah oz. segmentih,

– ustvarjanje trendov v tržnih nišah z razvojem in trženjem specialnih namenskih aplikacij jekel s posebnimi lastnostmi za specifične vrste uporab.

Ohranjanje konkurenčne sposobnosti z odličnostjo pri poslovanju s kupci in sledenje razvojnega koraka s konkurenco. Da bi bili tržniki v Acroniju čim bolj usposobljeni za obstoječe in nove izzive, ki nas čakajo v prihodnjem obdobju, smo se odločili za temeljito prenovo prodajnih procesov s pomočjo svetovalnega podjetja Mercuri. Cilj projekta je postaviti učinkovitejšo in fleksibilnejšo organizacijo trženja v Acroniju, ki bo v večji meri osredotočena na kupca in upravljanje kupcev, preciznejše oblikovanje kompetenc in področij dela posameznikov, ki sodelujejo v procesu trženja, ter odpravljanje nepotrebnih

balastnih opravil, ki v procesu trženja ne prinašajo dodane vrednosti.

Novim tržnim izzivom naproti pa sta se v začetku oktobra podala tudi dolgoletni direktor prodaje g. Bogdan Ravnik, ki je prevzel mesto direktorja hčerinske družbe v Acroni Italija v Italiji, in dosednji direktor hladne valjarne g. Darko Gregorič, ki je prevzel mesto direktorja prodaje. Obema želim veliko uspeha pri uresničevanju skupnih trženjskih ciljev na zahtevnih globalnih trgih in nove pozitivne energije pri premagovanju vsakdanjih izzivov, ki jih pred nas postavljajo vedno bolj zahtevni kupci.

Vsem bralkam in bralcem želim prijetno prebiranje Acronijevih Novic in na svidenje do prihodnjic.

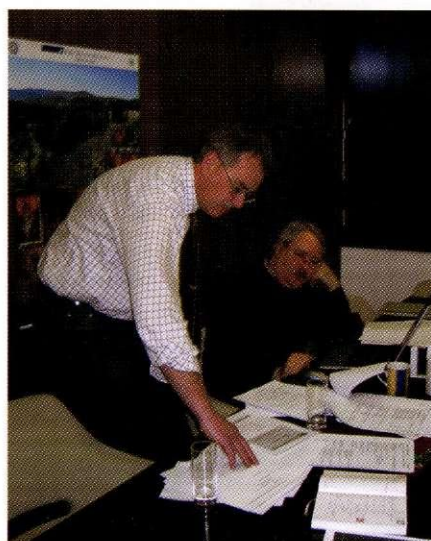
ZAKLJUČILI SMO ENOLETNO SODELOVANJE V TWINNING PROJEKTU

Andreja Purkat, predstavnica vodstva za okolje in varnost ter zdravje pri delu

Izraz "Twinning" pomeni sodelovanje med strokovnjaki držav članic in strokovnjaki novih držav članic ali držav kandidatk v okviru natančno opredeljenega projekta, ki ga financira Evropska unija. Ta projekt se je ukvarjal z izvajanjem Direktive IPPC (Direktiva Sveta 96/61/EGS "Celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja okolja") ter je bil ciljno usmerjen k izboljševanju učinkovitosti izdajanja okoljevarstvenih dovoljenj za IPPC naprave in zagotavljanja skladnosti z zahtevami iz dovoljenja. Konkretni cilj tega projekta je bil izboljšati postopek za izdajanje dovoljenj s pomočjo programa, ki je zajemal celovito tehnično in praktično izobraževanje.

V projektu so poleg državnih uslužbencev Ministrstva za okolje in prostor MOP ter Agencije za okolje ARSO sodelovala tudi štiri slovenska podjetja. Poleg Acroni-ja še Salonit Anhovo, Termoelektrarna Šoštanj in Livar iz Ivančne Gorice. Projekt je vodil g. Konrad Mair iz Regionalne vlade Zgornje Bavarske, v njem pa so sodelovali različni nemški in belgijski strokovnjaki. Tri pilotna dovoljenja so bila izdelana po nemški zakonodaji (Acroni in TEŠ po obrazcih iz

Spodnje Saške, Salonit po Bavarskem kontrolnem seznamu), eno pa je bilo izdelano po Belgijski – Flamski zakonodaji (Livar).

Nemška eksperta pristojna za Acroni

Projekt je potekal tako, da je bila najprej izvedena delavnica na določeno temo, nato pa je sledilo še praktično delo v posameznem podjetju. Na obiskih so posamezni eksperti iz Nemčije ali Belgije podjetjem pomagali pri pripravi vloge za pridobitev okoljevarstvenega IPPC dovoljenja.

Po podelitvi dovoljenj, ki so bila izdana na podlagi nemške oziroma belgijske zakonodaje, je sledil še končni obisk inšpektorjev. V Acroniju je poleg nemških inšpektorjev pregled izpolnjevanja zahtev iz dovoljenja izvedla tudi slovenska inšpektorica za okolje.

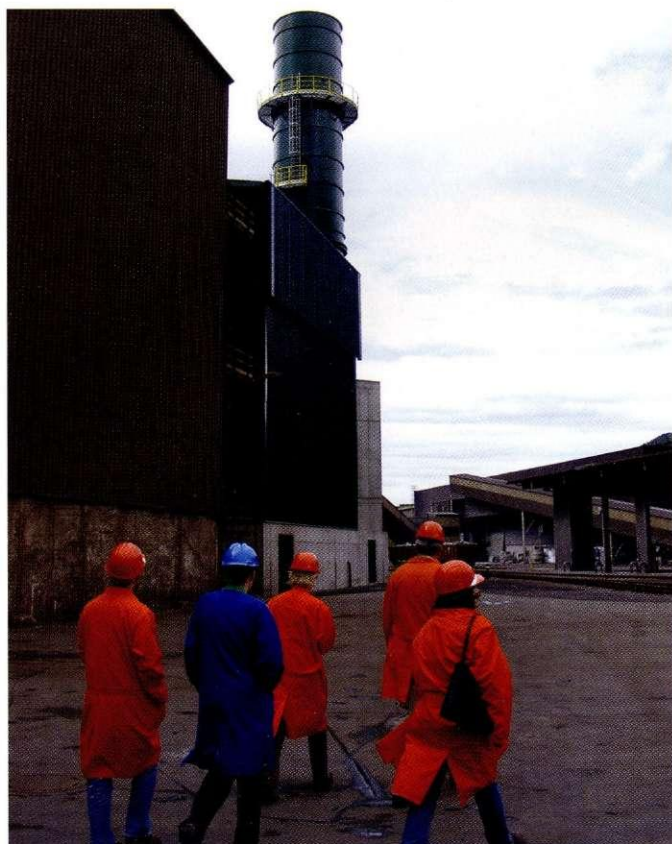

Delo na delavnici

Po delavnici je sledil obisk v Acroni-ju.

Po zaključku enoletnega projekta lahko rečem, da smo se veliko naučili. Predvsem smo dobili pregled nad pridobivanjem dovoljenj naše konkurence. Udeleženci iz podjetij smo si bili enotni, da so v tujini državni organi v pomoč podjetjem pri pridobivanju dovoljenj in ne zavora. Predvsem pa imajo več dovoljenj (gradbeno, okoljevarstveno, vodno) združenih le v eno dovoljenje. Zato upam, da so se tudi naši državni uslužbenci iz projekta kaj naučili.

Obisk inšpektorjev

VAJA RAZLITJA NEVARNE SNOVI

VindišJure, strokovni delavec za varnost in zdravje pri delu

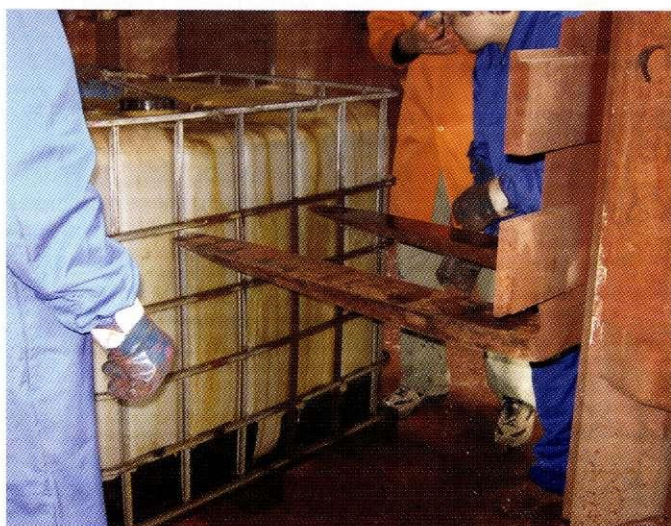
V četrtek, 05. 10. 2006, ob 10. uri je potekala vaja razlitja nevarne snovi na področju Skladišča kislin v obratu Hladna predelava. Sodelovali so naši zaposleni, gasilci GARS Jesenice, štab civilne zaščite in snemalci ekipe VideoFon. Žal ekipa nujne medicinske pomoči iz ZD Jesenice ni sodelovala zaradi nujne intervencije.

Ekipa GARS Jesenice je v vajo vključila osebno vozilo s priklopnikom in dva gasilna tovornjaka.

V vajo so bili vključeni tudi gledalci (delavci, ki na svojem delovnem mestu rokujejo z nevarnimi snovmi). To so delavci lužilnice v obratu Hladna predelava in lužilnice v obratu Predelave debele pločevine.

Vaja je potekala po načrtu oz. scenariju, ki je bil predhodno izdelan. Štab civilne zaščite pa je sodeloval v skladu z Načrtom zaščite in reševanja za kemijsko nesrečo.

- Delavec je s kamionom pripeljal kontejner s HF kislino z volumnom 1m3 (HF kislino smo zamenjali z vodo).
- Drugi delavec je z viličarjem razložil kamion in pri tem poškodoval kontejner.
- Pri tem sta se poškodovala dva delavca, ki sta bila v neposredni bližini. Eden izmed njiju si je poškodoval roko, drugi pa nogo (opeklina s HF kislino).
- Voznik viličarja je takoj obvestil GARS Jesenice in nadrejenega, voznik tovornjaka pa je skladno z navodili odstranil oba poškodovana iz mesta razlitja ter jima nudil prvo pomoč (izpiranje z vodo).
- Med čakanjem na intervencijo GARS-a je voznik viličarja omejil mesto razlitja nevarne snovi, in sicer s posipanjem z absorberjem. Po prihodu GARS-a pa so udeleženci ravnali v skladu z njihovimi navodili.
- Po prihodu so gasilci okoli mesta razlitja ogradili prostor ter pričeli z intervencijo. Prečrpali so ostanek kisline v poškodovanem kontejnerju v drug prazen kontejner in preprečili nadaljnje iztekanje kisline po prostoru. Prav tako so mesto razlitja posuli z apnom za nevtralizacijo kisline.
- Ker je prišlo do večje nesreče, je bil aktiviran tudi štab Civilne zaščite. Aktiviranje je potekalo po sledečem postopku. Ko je delavec sporočil nadrejenemu o nesreči, je ta aktiviral tako strokovnega delavca VZD kot ekologa. Ta dva sta ocenila, da je prišlo do takšne razsežnosti, da situacije ne moremo več sami obvladovati, ampak je potrebno posredovanje Civilne zaščite. Zato je bil aktiviran poverjenik za CZ, le ta pa je nato obvestil štab CZ Acronija. Štab se je sestal na kraju dogodka. Poverjenik za CZ je nato koordiniral delo skupaj z vodjem intervencije GARS.

Sklep vaje: Zaradi še boljše koordinacije samega štaba je potrebno sklicati sestanek štaba CZ, analizirati ukrepanje za odpravo pomanjkljivosti, kar bo omogočilo ustreznejše ravnanje v prihodnosti.

Sodelujoči delavci in koordinatorji vaje razlitja s strani Acronija so delovali brezhibno (ukrepanje in obveščanje). Edina pomanjkljivost vaje je bila s strani GARS Jesenice, ker niso predhodno preverili ventil za izpust pri kontejnerju, ki je bil namenjen za prečrpavanje kisline iz poškodovanega kontejnerja. Le-ta je bil odprt, zato je prišlo do nepričakovanega iztekanja, vendar so težavo hitro opazili in ventil zaprli.

Vabljeni delavci so se udeležiti praktičnega usposabljanja v skladu s Pravilnikom o usposabljanju in preverjanju znanja delavcev, ki ravna z nevarnimi kemikalijami (Ur.l. RS, št. 22/01) in se tudi vpisali v evidenčni list prisotnosti.

Teoretično usposabljanje bo izvedeno konec meseca oktobra v predavalnici GARS Jesenice v dveh terminih. Predavali bodo vodja intervencije GARS Jesenice, zdravnik ZD Jesenice in pooblaščenka za nevarne snovi v Acroniju.

Za konec bi se zahvalil vsem sodelujočim pri načrtovanju in izvedbi vaje.

PROIZVODNJA V SEPTEMBRU 2006

Branko Banko, tehnični direktor

Kljub nekaterim težavam v proizvodnji smo v septembru izdelali 25.957 ton končnih izdelkov in jih našim kupcem odpremili 25.793 ton. V bodoče se bomo morali poleg količinske proizvodnje še bolj posvetiti kakovosti izdelkov v vseh fazah proizvodnje, da bomo zmanjšali stroške in bistveno povečali zadovoljstvo kupcev s spoštovanjem dobavnih rokov in ustrezno kakovostjo izdelkov.

OBRATA JEKLARNA IN VROČA VALJARNA

V septembru smo odlili 33.687 ton slabov, ob relativno nizki proizvodnji nerjavnih jekel, ki je znašala 6.607 ton. Izplen in specifične porabe so ugodne. Več težav je nastalo zaradi izrednega dogodka, ko je prišlo do prodora na ponovci, ki se je nahajala v VOD2 komori, pri čemer je iztekajoča talina zalila tire in kolesa komore. Sanacija je trajala 10 dni, v tem času pa smo delali samo z eno komoro, kar je zaviralo normalno proizvodnjo.

Dodaten problem je predstavljala pospešena obraba sten EOP, zaradi česar smo morali predčasno izvesti remont. Večino meseca pa smo se ukvarjali z detekcijo in sanacijo vzrokov, ki so povzročali ustavitve oz. zdrse žile v napravi za kontinuirano vlivanje slabov. V valjarni smo zvaljali 20.502 ton kolobarjev in 11.346 ton plošč, pri čemer je bilo reklamiranih kar 498 ton plošč konstrukcijskih jekel, pretežno zaradi valovitosti.

Proizvodnja ni tekla popolnoma v skladu s pričakovanji in načrti. Takoj na začetku meseca smo imeli krajšo zaustavitev proizvodnje zaradi dolgotrajnega reševanja traku iz bobna vročega navijalca. Poleg tega smo imeli kar dve oluščitvi delovnih valjev na šteklu.

OBRAT HLADNA PREDELAVA

Skupna proizvodnja je znašala 14.856 ton, od tega na programu HVT 11.042 ton, kar je 42 ton več od načrtovane, na programu TVT pa 3.814 ton, pri čemer je bil načrt presežen za 14 ton.

V sektorju Priprava in luženje ni bilo večjih proizvodnih problemov in sta bili na linijah

CBL in SCAP doseženi drugi največji letošnji proizvodnji. Na Regeneraciji smo izvedli zelo obsežen letni remont.

V sektorju Valjarna je prišlo na valjavskem ogrodju Sendzimir do večje elektro okvare na regulaciji motorjev ogrodja. Uspešno pa smo zvaljali 3 kolobarje MKM Cr Al 6. Na brusilni liniji GPL se je 14. 9. 06 takoj po zagonu proizvodnje vnel požar na brusilnih komorah. Večje škode pri tem ni bilo, kar gre zasluga prisebnosti operaterja, ki je sprožil stabilno gasilno napravo na CO₂ in požar pogasil. Na žarilni liniji CRNO smo imeli težave s pick up-om in posledično zamenjali 3 komade keramičnih valjčnic.

Delo v Finalizaciji je potekalo uspešno in brez večjih posebnosti.

Skupni doseženi izplen HVT znaša 88,5 odstotkov in je 0,6 odstotka nad letno načrtovano vrednostjo. Pri proizvodnji TVT je izplen 92,8 odstotkov, kar pomeni 1,3 odstotka bolje od načrtovanega. Skupna specifična poraba zemeljskega plina je za 15 Nm³/tono nižja od načrtovane. Poraba ostalih energentov ne odstopa bistveno od načrtovanih vrednosti. Nekoliko višja sta le poraba vodika in dušika, kar gre na račun problematike vstopnih vrat na peči linije CRNO, povečana poraba kisline HCl zaradi letnega remonta Regeneracije in neprekinjenega obratovanja lužilne linije SCAP, ko je bilo potrebno kislino deset dni nevtralizirati.

Na področju ekologije še vedno potekajo dela na Nevtralizaciji v zvezi s posodobitvijo tehnološkega procesa in zaprtjem spiralnih vod. Na področju zdravja in varstva pri delu beležimo 4 poškodbe, vse lažjega značaja. V letu 2006 se je do sedaj zgodilo 27 poškodb pri delu, 3 manj kot v enakem obdobju lani. Gledano v celoti je za nami še en uspešen mesec.

OBRAT PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE

S proizvedenimi 10.488 tonami debele pločevine smo presegli operativni načrt za 4 odstotke. Proizvedli smo kar 5.035 ton nerjavne debele pločevine in s tem dosegli rekordno količino. Prav tako je bila dosežena rekordna proizvodnja legirane konstrukcijske pločevine s proizvodnjo 1.055 ton. Najvišje proizvodne količine do sedaj smo dosegli na NC3 plazemskem

rezalniku s 3.052 tonami in peskarski liniji s 7.408 tonami

12- dnevni remont nove linije Wellman (28. 8.–8. 9.) je omogočil storilnejšo toplotno obdelavo nerjavne pločevine v drugi polovici meseca septembra, hkrati pa je zahteval nadomestno proizvodnjo na liniji Drever, ki je tako večino meseca toplotno obdelovala nerjavno pločevino.

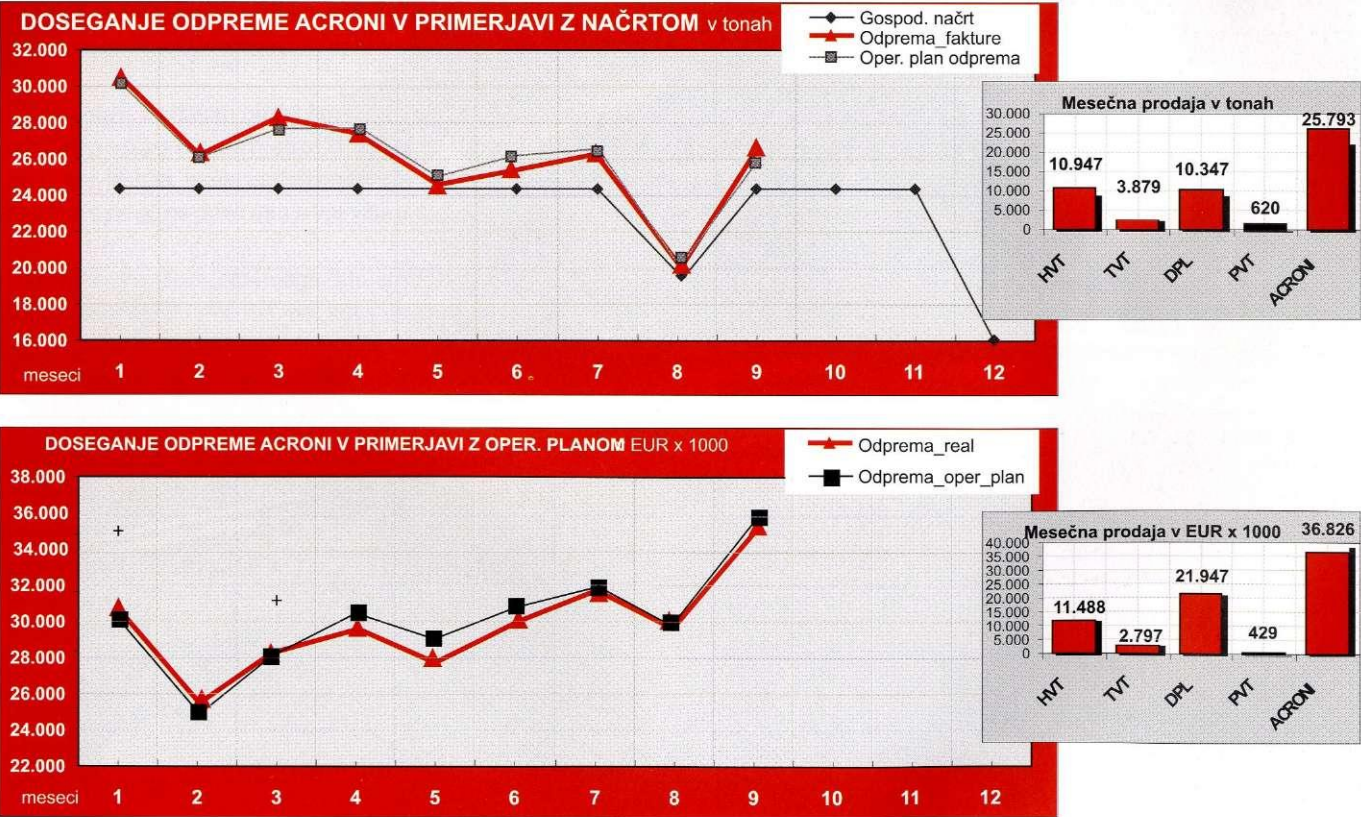
Izvedla se je prestavitev mostnih žerjavov 2A in 3A v hali A v obdobju od 16.–19. 9. in zaključila sanacija prehoda iz hale B v C za potrebe tehnološkega procesa daljših nerjavnih plošč od 10 metrov.

Beležili smo tri večje izredne dogodke z daljšimi zastoji. Na SF ravnalniku 5. 9. in 24. 9. s 60 h zastoja zaradi poškodbe hidravlike in reduktorja ter požara na NC2 plazemskem rezalniku 28. 9. Skupni izplen debele pločevine v septembru je 1,2 odstotka nad načrtovanim. Vse grupe jekel so na načrtovani vrednosti oz. jo presegajo. Razlog za dober skupni izplen je dober izplen nerjavne pločevine, ki presega načrt kar za 2,4 odstotka. Tak porast je posledica spremenjenega načrtovanja zaradi prilagajanja plošč zakladanju v peč Wellman. Negativen vpliv tega ukrepa je močno povečanje odpadanja plošč zaradi dolžin (skupno 4,1 odstotka proizvodnje nerjavne pločevine), ki pa na izplen skoraj nima vpliva.

Sektor PVT je načrt proizvodnje 600 ton v mesecu septembru presegel za 2 odstotka predvsem zaradi ugodnih naročil in dvoizmenskega dela na oblikovalski liniji Alpina. Oblikovalna linija Rossi1 je posledično obratovala le tri dneve, predvsem zaradi pomanjkanja naročil. Logistična oskrba linij s TVT je bila zadovoljiva. Beležili smo enodnevni izpad proizvodnje na Alpini in sicer zaradi okvare na žagi.

POSLOVANJE V MESECU SEPTEMBRU 2006

	NERJAVA JEKLA			JEKLA ZA ELEKTROPLOČEVINO						MALOGLJ. in NAVAD. KON. JEK.			KON. LEGIR. in JEKLA za POBOLJ.			SKUPAJ		
				DINAMO, ELM Si			ELMAG											
	realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan	
	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%
JEKLARNA, PROGA																		
JEKLARNA	6.604	6.140	108	11.370	11.200	102	2.823	3.400	83	9.187	9.560	96	3.702	2.700	137	33.687	33.000	102
VALJARNA	7.062	6.470	109	11.422	10.600	108	1.483	3.100	48	8.613	9.030	95	3.269	2.800	117	31.848	32.000	100
IZDELKI ... PROIZVODNJA																		
HVT	1.546	1.300	119	6.801	7.150	95	2.024	1.950	104	123			548	600	91	11.042	11.000	100
TVT	252	225	112	27						2.828	2.975	95	708	600	118	3.814	3.800	100
DPL	5.033	5.000	101							4.049	4.200	96	1.404	900	156	10.486	10.100	104
PVT	7									608	600	101				615	600	103
ACRONI	6.838	6.525	105	6.828	7.150	95	2.024	1.950	104	7.607	7.775	98	2.659	2.10	127	25.957	25.500	102
IZDELKI ... ODPREMA v tonah																		
HVT	1.328	1.300	102	6.028	6.050	100	1.990	1.950	96	25			538	600	90	10.947	11.000	100
TVT	202	200	101	311	300	104				2.817	2.800	101	766	600	128	3.879	3.625	107
DPL	4.681	4.500	104							3.917	4.150	94	1.422	900	158	10.347	10.050	103
PVT										614	600	102				320	600	103
ACRONI	6.211	6.000	104	6.339	6.350	100	1.990	1.950	96	7.372	7.550	98	2.726	2.100	130	25.793	25.275	102
IZDELKI ... ODPREMA v EUR X 100																		
HVT	4.820	3.511	137	5.106	4.419	116	1.090	1.122	97	19			453	528	86	11.488	9.581	120
TVT	766	534	143	31	190	16				1.471	703	209	530	428	124	2.797	1.856	151
DPL	17.757	15.137	117							2.708	2.354	115	1.419	811	175	21.947	18.301	120
PVT	26									403	195	206				429	195	220
ACRONI	23.342	19.182	122	5.136	4.609	111	1.090	1.122	97	4.198	3.057	137	2.402	1.767	136	36.826	29.933	123

NOV REKORD V OBRATU JEKLARNA

Darko Malovrh, direktor Jeklarnе

Dobro delo v Jeklarni se nadaljuje in postaja že kar stalnica.

Pozna se prizadevnost, strokovnost in usposobljenost sodelavcev in naprav. V soboto, 21. 10. pa je bil dosežen absolutni rekord proizvodnje, in sicer 1918 t slabov ali 21 šarž v 24 urah. Ta rekord so dosegle dne Sodja, Kotnik in Resman. Za

prizadevnost in uspeh vsem sodelavcem iskreno čestitamo in se jim zahvaljujemo. Ob upoštevanju vseh dosežkov v zadnjih letih in prizadevnosti sodelavcev smo prepričani, da Jeklarji še nismo rekli zadnje besede in bomo premikali meje še višje.

POSLOVANJE ACRONIJA V OBDOBJU JANUAR – SEPTEMBER 2006

Polonca Marjanovič, direktorica financ in ekonomike

S poslovanjem Acronija v obdobju januar – september 2006 smo lahko zadovoljni, saj smo prodali 208.879 ton gotovih izdelkov in presegli prodajo iz enakega obdobja lani za 4,8 %. Proizvodnja gotovih izdelkov je presegla lanskoletno za 4.649 ton oziroma 2,3 %. Prihodki od prodaje so znašali 65.077 mio SIT in so presegli lanskoletne za 11.417 mio SIT oziroma za 21,2 %.

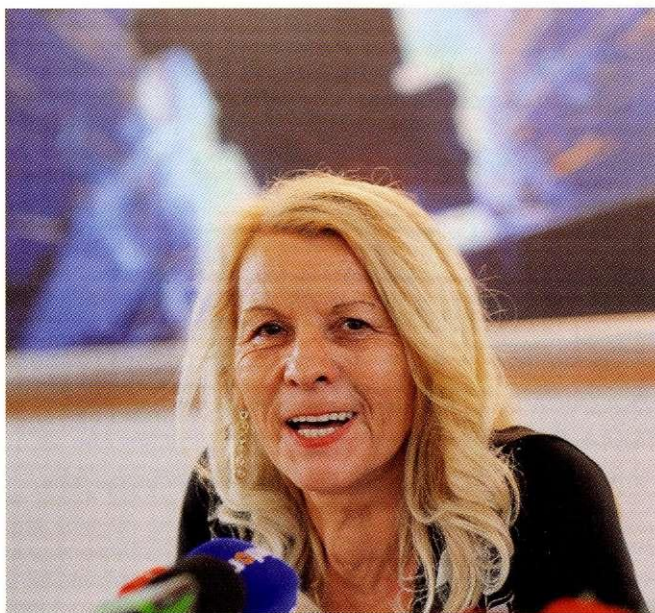
V strukturi stroškov pa so močno porasli stroški za energijo, saj so se cene energetskega medija močno dvignile. Zaradi višjih cen so bili stroški za električno energijo višji za 489 mio SIT, za zemeljski plin pa za 486 mio SIT v primerjavi z enakim obdobjem lani. Zaradi uskladitve plač s podjetniško kolektivno pogodbo ter večjega števila zaposlenih so stroški dela večji za 578 mio SIT. Stroški amortizacije ostajajo nespremenjeni.

V primerjavi z enakim obdobjem lani so na poslovanje Acronija pozitivno vplivali finančni stroški. Stroški iz naslova obresti so bili nižji, saj je bila naša zadolženost za obratna sredstva nižja, pozitivno pa so na poslovanje vplivale tečajne razlike.

V devetih mesecih letošnjega leta smo ustvarili 2.079 mio SIT dobička, kar je 65 mio SIT več kot v enakem obdobju lani. Dobri rezultati, ki jih dosegamo v Acroniju, so posledica pravega investiranja v predhodnem obdobju, na poslovanje pa so ugodno vplivala tudi konjunkturalna gibanja.

NOVINARSKA KONFERENCA O POSTOPKU PRIVATIZACIJE

Marija Zagožen, predsednica komisije za privatizacijo

Predsednica komisije za privatizacijo Marija Zagožen in predsednik uprave SIJ – Slovenske industrije jekla Tibor Šimonka sta na novinarski konferenci, 27. septembra 2006, javnost seznanila s postopkom privatizacije.

Vlada Republike Slovenije je 11. maja 2005 imenovala Komisijo za vodenje in nadzor postopka prodaje kapitalne naložbe Republike Slovenije, ki jo predstavljajo delnice oziroma deleži v SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., s prodajo odvisnih družb SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., (v nadaljevanju komisija). Komisija je 28. 11. 2005 sprejela nov Program prodaje deležev RS v kapitalni naložbi SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., ki ga je 22. 12. 2005 potrdila tudi Vlada RS.

V okviru postavljenih ciljev prodaje je Komisija sprejela stališče, da je pomembno pridobiti lastnika, ki bo pripomogel h krepitvi učinkovitosti in konkurenčnosti slovenskega jeklarstva ter izboljšanju poslovanja in ki bo sposoben prevzeti širšo odgovornost do slovenskega družbenoekonomskega okolja. Pomemben je tudi cilj doseganja največje možne kupnine ob predpostavki izpolnjevanja nekaterih kriterijev, kot so širitev prodajnega trga, pripravljenost za dodatna vlaganja, ohranjanje obstoječih ter zagotavljanje novih delovnih mest.

LASTNIŠKA STRUKTURA

Republika Slovenija ima v družbi SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., 80,35 % delež, ostali lastniki pa so tudi prikazani v naslednji tabeli:

DELNIČARJI	št. delnic	% lastništva
Republika Slovenija	799.166	80,3492
D. S. U., družba za svetovanje in upravljanje, d. o. o.	85.600	8,6063
D. P. R., d. d., Ravne	11.468	1,1530
Lameta, d. d., Jesenice	10.437	1,0493
Železar Štore D.P., d. d.	7.639	0,7680
Merkur, d. d., Kranj	20	0,0020
Rotomatika , d. o. o., Spodnja Idrija	10	0,0010
Elektro Slovenija, d. o. o.,	61.658	6,1992
Unior, d. d., Zreče Holding	10	0,0010
Slovenske železnice, d. o. o.	2.338	0,2351
Stanovanjsko podjetje Ravne, d. o. o.	8.205	0,8249
ŽIČNA, d. o. o., Celje	60	0,0060
Lastne delnice	7.975	0,8018
Skupaj	994.616	100,00

IZKAZNICA DRUŽBE SIJ – SLOVENSKE INDUSTRIJE JEKLA, D. D.

Firma: SIJ - Slovenska industrija jekla, d. d., Ljubljana
Sedež: Gerbičeva 98, Ljubljana
Registracija: Okrožno sodišče v Ljubljani
Številka vložka: 1/03550/00
Datum vpisa: 22.2.1995

Registriran osnovni kapital: 34.811.560.000,00 SIT
Lastništvo: 80,3492 % državna last
Organizacijska oblika: delniška družba
Matična številka: 5046432
Davčna številka: 51018535
Davčni zavezanec: po ZDDPO -1, po Zakonu o DDV
Šifra dejavnosti: 74.150
Število zaposlenih: 17
Poslovno leto: koledarsko

Osnovni kapital družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., znaša 34.811.560 TSIT, razdeljen je na 994.616 delnic, nominalna vrednost ene delnice je 35.000, 00 SIT.

Skupino SIJ sestavlja 15 družb, poleg matične družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., še devet hčerinskih družb, ki so pretežno v 100 % lasti matične družbe (razen STO), in pet vnukinj, ki so v večinski lasti družb skupine SIJ.

PRIPRAVLJALNA DEJANJA

Podlaga za izvedbo prodaje je Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2006 in 2007 (Uradni list RS 116/2005) ter Uredba o prodaji in drugih oblikah razpolaganja s finančnim premoženjem države in občin (Uradni list RS, št. 123/2003).

Skladno z Uredbo so bila pred pripravo Poziva za javno zbiranje ponudb za nakup delnic družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., Gerbičeva 98, Ljubljana, izvedena potrebna pripravljalna dejanja, in sicer:

- skrbni pravni pregledi družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., ter njenih hčerinskih družb,
- skrbni finančni in organizacijski pregledi družbe SIJ - Slovenska industrija jekla, d. d., ter njenih hčerinskih družb,

Slovenska industrija jekla, d. d.
31. 12. 2005

cenitev družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.,

pripravljen informacijski memorandum,

- pripravljena ostala spremljajoča dokumentacija, ki bo
- omogočila transparentno vodenje postopka prodaje
- poslovnega deleža družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., s strani komisije.

Komisija je vse zgoraj omenjene dokumente potrdila in na svoji zadnji seji 21. 9. 2006 sprejela sklep, da se objavi javni poziv za zbiranje ponudb za nakup delnic družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.

INFORMACIJE O RAZPISU OZ. POZIVU ZA JAVNO ZBIRANJE PONUDB

V petek, 29. 9. 2006, je Republika Slovenija, Gregorčičeva 3, Ljubljana (v nadaljevanju – Prodajalec), ki jo v postopku prodaje kapitalske naložbe Republike Slovenije zastopa Komisija za vodenje in nadzor postopka prodaje kapitalske naložbe Republike Slovenije (v nadaljevanju – Komisija), na podlagi Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2006 in 2007 (Uradni list RS 116/2005), Uredbe o prodaji in drugih oblikah razpolaganja s finančnim premoženjem države in občin (Uradni list RS 123/2003) in Programa prodaje deležev Republike Slovenije v kapitalski naložbi SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., in prodaje posameznih poslovnih deležev odvisnih družb SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., **objavila razpis oz. poziv za javno zbiranje ponudb za nakup 55,35 % vseh delnic družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., v Uradnem listu RS in časopisu Delo, ter informacijo o pozivu za javno zbiranje ponudb v časopisu The Financial Times.**

V objavi se je ponudnike natančno seznanilo z vsemi pravili in pogoji razpisa – t. j. ponudniki bodo morali najkasneje do 20. novembra 2006 svoje zavezujoče ponudbe pripraviti in oddati skladno z določili in zahtevami informacijskega memoranduma, ki ga bodo lahko na podlagi plačila pridobili osebno na sedežu družbe SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d.

Zavezujoča ponudba bo morala vsebovati elemente, kot so:

- okvirni poslovni načrt ponudnika za družbo, katere delnice so predmet prodaje za najmanj naslednja tri poslovna leta,
- v okviru načrta mora biti podrobneje opredeljeno tudi bodoče nameravano poslovanje v dveh največjih odvisnih družbah – Acroni in Metal Ravne;
- navedba kupnine, ki jo ponudnik ponuja za predmet prodaje po tem pozivu,
- navedba načina in roka plačila kupnine,
- navedba vrste zavarovanj za plačilo kupnine.

RAZVOJNA IN TRŽNA STRATEGIJA ACRONIJA 2007 – 2012

Jože Triplat, direktor za kakovost in razvoj

Hiter napredek na svetovnem trgu jeklenih izdelkov in zelo ugodne tržne razmere v zadnjih dveh letih omogočajo in zahtevajo hitro prilagoditev oz. reakcijo vsakega podjetja, ki želi oz. ima ambicijo in cilj ostati oz. postati pomemben in prepoznaven igralec na tem trgu.

Acroni je v zadnjem obdobju (1995–2006) dosegel zelo velik napredek in razvoj, ki se v navedenem obdobju deli na dve obdobji. Prvo obdobje (1995–2000) predstavlja pričetek izvedbe nekaterih najbolj ključnih investicij, ki so omogočile določeno posodobitev in napredek. V tem obdobju smo zgradili ponovno peč (LF) in obnovili Steckel valjavsko ogrodje. Pojavili so se prvi znanilci uspešnega poslovanja (leto 1995 je bilo v primerjavi s predhodnimi leti poslovno uspešno). Na žalost pa so velike težave pri realizaciji projekta Steckel zavrle začeto rast, tako da smo potrebovali dodatna 3–4 leta za priključitev razvojnemu trendu.

V tistem obdobju smo pričeli s ponovnimi vlaganji, ne samo v opremo (tehnični del), pač pa tudi v izobraževanje ljudi (npr. projekt BSW – BSE). Postopno se je povečevalo vlaganje v človeške vire, dvignila se je tudi zavest, da so ljudje ključni faktor za uspešnost poslovanja, njihovo znanje, motivacija, pozitivna naravnost pa v kontekstu s cilji podjetja. V vseh posameznikih so veliki potenciali, ki so velikokrat premalo izkoriščeni oz. jim ni dana prilika da se pokažejo. To je proces, ki se bo nedvomno nadaljeval. Če ne, potem podjetje nima dolge življenjske dobe na odprtem konkurenčnem trgu.

Leto 2000 predstavlja mejnik, ko je Acroni pričel s pozitivnim poslovanjem. Takrat so bili postavljeni novi, višji cilji – nova strategija, mnogo bolj ambiciozno, postavljeni so bili temelji za nove večje investicije. Sprejeli in izvajali smo naslednje usmeritve:

- stalno zniževanje stroškov (10 % letno),
- povečevanje tržnega deleža elektro pločevin, nerjavnih jekel in specialnih jekel,
- izboljšanje kvalitete proizvodov in uslug,
- znižanje kapitalskih stroškov za takratnih 34,4 mio evrov (celotni Turn Over – 164 mio evrov)

Značilnost drugega obdobja" po letu 2000 do danes je stalna rast proizvodnje, investiranje, izboljševanje proizvodne strukture izdelkov v smislu povečevanja izdelkov z več dodane vrednosti, reorganizacijske spremembe, nadaljevanje, dopolnitev in potrditev strategije za naslednje obdobje.

V obdobju zadnjih 4 let je bilo izvedenih za cca 80 mio evrov investicij (nekateri so še v izvajanju). Za leto 2006 so s strani lastnika in nadzornega sveta potrjene naslednje investicije:

- Oxy fuel gorilci – Jeklarna **1,3 mio evrov**
- Preselitev skladišča jeklenega odpadka - Jeklarna **2,7 mio evrov**
- Modernizacija livne naprave – 1. faza - Jeklarna **12,5 mio evrov**
- Čistilna naprava za škajni jami Bluming in Štekel – VV **5,0 mio evrov**
- Rekonstrukcija potisne peči z izvlečno napravo – VV **4,4 mio evrov**
- Regalno skladišče – PDP **12,8 mio evrov**
- Modernizacija dresirnega ogrodka CTM – HVB **5,4 mio evrov**

CILJI NA PODROČJU INVESTICIJ SO:

- Obnova ali zamenjava zastarele, izrabljene ali neekonomične opreme – zmanjšanje vzdrževalnih stroškov, doseganje višjega nivoja kakovosti, zmanjšanje izmeta.
- Strateške investicije – omogočajo povečanje proizvodnje z višjo dodano vrednostjo.
- Investicije v ekologijo – izpolnjevanje mednarodnih standardov IPPC.

Da bi omogočili nadaljnji razvoj oz. izpolnitev strateških ciljev, je za prihodnje 6- letno obdobje (strategija 2007–2012) predvideno uravnoteženo investiranje po celi tehnološki verigi:

V mio evrov	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Jeklarna	1,5	0,4	11,6	3,5	0,0	0,0
Vročna valjarna	15,8	0,0	1,5	21,3	8,4	3,2
Predelava debele pločevine	13,3	12,9	15,8	2,3	2,0	0,0
Hladna valjarna	0,0	19,0	0,0	0,0	2,0	5,0
Ostale investicije	3,4	0,4	0,6	0,0	0,6	6,4
Male investicije in IV	5,6	3,9	1,8	0,8	0,7	0,3
SKUPAJ	39,6	36,6	31,3	27,9	13,7	14,9
Od tega ekološke	1,0	4,0	0,4	4,4	0,0	0,0

Prikazana dinamika investiranja je usklajena s predvideno strukturo in obsegom prodaje naših izdelkov. Kombinacija ustreznega in pravočasnega investiranja in usklajene strukture oz. količine prodaje zagotavlja obseg prodaje (realizacije), ki omogoča investiranje ter odplačevanje obveznosti iz naslova najetih kreditov in nadaljnji razvoj.

Cilj in namen strategije je:

1. Okrepitev položaja Acronija kot neodvisnega in zanesljivega dobavitelja na trgu debele pločevine iz nerjavnih jekel, s povečanjem proizvodnje na 100.000 ton oz. 1/4 deležem na evropskem trgu.
2. Utrditev položaja Acronija kot enega glavnih dobaviteljev neorientiranih elektro pločevin v Sloveniji in drugih bližnjih državah.
3. Povečanje proizvodnje toplo in hladno valjanih trakov ter debele pločevine iz plemenitih jekel.
4. Povečanje deleža specialnih visokolegiranih nerjavnih,

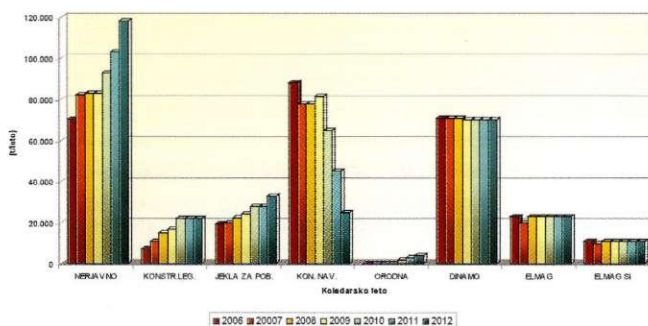
ognjeodpornih jekel in drugih zlitin.

5. Povečanje proizvodnje poboljšane debele pločevine iz visokotrčnih konstrukcijskih in obraboodpornih jekel.

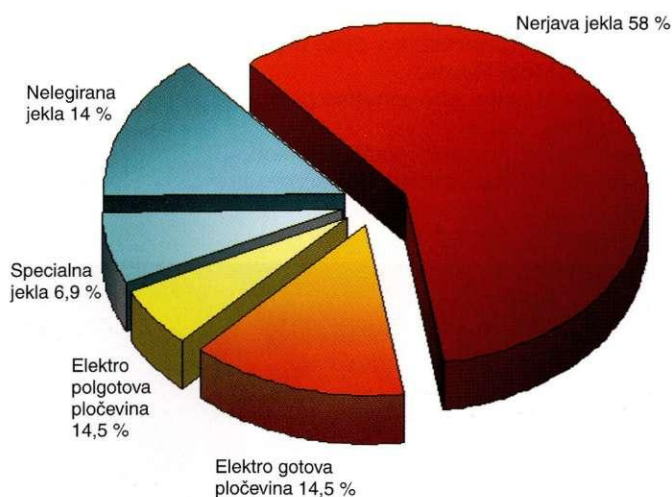
CILJI NA PODROČJU TRŽENJA SO:

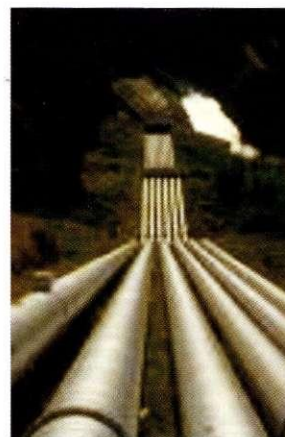
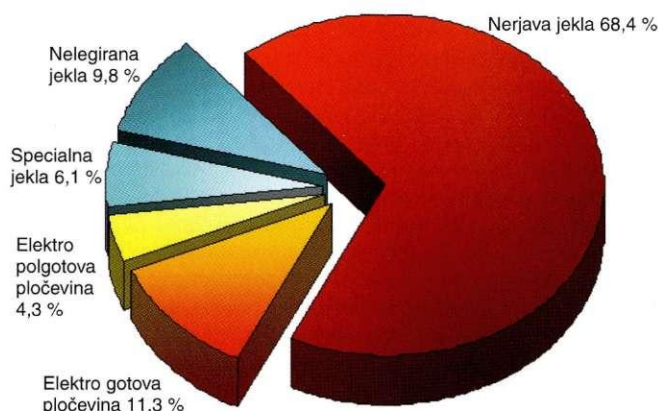
- Sprememba koncepta trženja – proaktivna prodaja s soustvarjanjem potreb in zahtev kupca.
- Tržno prestrukturiranje – sposobnost zaznavanja in prepoznavanja priložnosti ter hitrejše odzivanje nanje.
- Razširiti tržno prisotnost na hitro rastoče trge (izven Evrope).
- Povečati delež prodaje končnim uporabnikom.
- Povečati obseg prodaje z večjo osredotočenostjo na ključne trge in ciljne odjemalce in doseganje tržne prepoznavnosti Acronija kot proizvajalca visokokakovostnih specialnih jekel v opredeljenih tržnih nišah.
- Ohranjanje konkurenčne sposobnosti z odličnostjo pri poslovanju s kupci in sledenje razvojnega koraka s konkurenco.

Predvideni trend prodaje gotovih izdelkov Acronija v prihodnjem 6- letnem obdobju:

Leto 2006 365,5 mio evrov

Leto 2007 448,5 mio evrov**Superavstenitna nerjavna jekla**

- V tej skupini so komercialno najpomembnejša 317L, 31 LMN, 904L.

Dupleksna nerjavna jekla

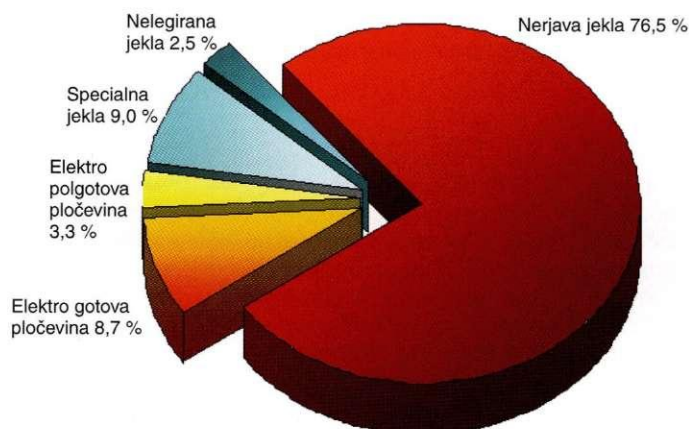
- Vrsta jekla 1.4462 (2205) e v redni proizvodnji.
- Velike tržne možnosti so tudi na področju t. i. lean duplex LDX 2101, ki ima le 1 % niklja – patent Outokumpu.
- Razvojno zanimivi vrsti sta še SAF 2507 – super duplex in SAF 2304, ki jima letos poteče patent.

Nikljeve zlitine

- Velike razvojne možnosti se odpirajo na področju nikljevih zlitin.
- Tržna niša na prostoru med visokolegiranimi jekli (nerjavna) in superzlitinami.

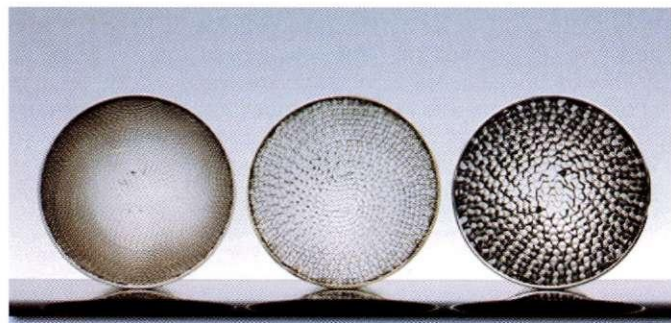
Feritna jekla

- MKM jekla za proizvodnjo katalizatorjev

2. KONSTRUKCIJSKA, LEGIRANA JEKLA, JEKLA ZA POBOLJŠANJE IN ORODNA JEKLA**Leto 2012 584,5 mio evrov****RAZVOJNA STRATEGIJA GLEDE NA VRSTE PROIZVODOV****1. NERJAVNA OZ. VISOKOLEGIRANA JEKLA OZ. ZLITINE**

Obstoječo paleto nerjavnih izdelkov bomo postopno dopolnili z novimi. Največji poudarek bomo namenili zanesljivosti kvalitete in proizvodnje, ki še nista vedno na ustreznem nivoju.

Lahko rečemo, da smo občasno sposobni izdelkom zagotoviti vrhunsko kvaliteto, vendar s ponovljivostjo in stabilnostjo kvalitete in proizvodnje ne moremo biti zadovoljni. Cilj je jasen – biti moramo še boljši.

Novi potencialni proizvodi**Legirana konstrukcijska**

- Razvoj Micral 890, Micral 960

Obrabnoodporna jekla

- Nicrodur 500 in več, jekla s trdoto 500 HB in več

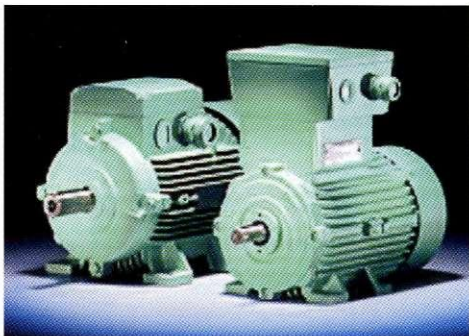
Orodna jekla

- V prvi fazi bomo proizvajali manj legirane vrste jekel, ki se uporabljajo za ohišja orodij. Nadaljnji razvojni korak bo možen, ko bo zaključena prva faza obnove KL naprave (soft reduction sistem), tretji razvojni korak je z aplikacijo kombinacije odlitega slaba in pretalitse po EPŽ postopku oz. nadaljnega valjanja v DP v žarjenem ali kaljenem stanju.

Jekla za poboljšanje

- V obliki TVT, HVT in DP. Rast proizvodnje in količine so vezane na realizacijo predvidenih projektov žarilne peči na PDP in lužilne linije SCAP v HVB in modernizacijo KL v Jeklarni, 1. faza.

3. JEKLA ZA ELEKTRO PLOČEVINE

- Povečevati delež višje legiranih jekel
- Izdelovati gotove elektropločevine z magnetnimi izgubami pod 3W/kg
- Nadaljnji razvoj visokopermeabilnih gotovih in polgotovih elektropločevin (legiranih s silicijem, aluminijem in fosforjem)

PREDVIDENI KAZALCI POSLOVANJA (na osnovi izhodišč predvidene strategije)

		2006	2007	2008
Proizvodnja	ton	353.361	362.167	369.840
slabov	euro/t	1.227	1.510	1.499
Povprečna	euro/zap	38.587	41.523	44.836
prodajna cena				
Bruto dodana				
vrednost				
	2009	2010	2011	2012
Proizvodnja	377.829	383.347	374.152	376.544
slabov	1.486	1.597	1.745	1.913
Povprečna	46.798	51.208	54.213	60.017
prodajna cena				
Bruto dodana				
vrednost				

REORGANIZACIJA PROIZVODNE DEJAVNOSTI

mag. Barbara Habe Sintič, manager HRM 2

Kot najbrž že veste in prav je, da vas na tem mestu seznanimo, je 1. oktobra 2006 v našem podjetju prišlo do reorganizacije proizvodne dejavnosti. To pomeni, da so profitni centri postali obrati, hkrati pa se je Profitni center vroča predelava razdelil na dva obrata. Tako imamo po novem štiri obrate, in sicer obrat Jeklarna, katerega direktor je Darko Malovrh, obrat Vroča valjarna, direktor dr. Marjan Trstenjak, obrat Hladna valjarna, direktor Božidar Černe, in obrat predelava debele pločevine, katerega direktor ostaja dr. Slavko Ažman.

Vse proizvodne procese pa bo po vseh obratih poleg tehničnega direktorja po novem spremljal in bo zanje tudi odgovoren Slavko Kanalec, novi direktor proizvodnje.

Narava naše proizvodnje nam narekuje, da se le-ta obravnava kot celota in njeni procesi interesno delujejo v isto smer, kar bodo obrati lažje zagotavljali. Poleg tega ne moremo zagotoviti ločenega bilančnega spremljanja, ki je bilo načrtovano za posamezne profitne centre v preteklosti.

Temeljni cilj in vizija reorganizacije je prav gotovo doprinos k večji, zanesljivejši in kvalitetnejši proizvodnji, posledično s tem pa pravočasno in kvalitetno oskrbovanje kupcev. V nadaljevanju se bodo novi direktorji predstavili, predstavili pa bodo tudi naloge, ki so jim bile zaupane na novih delovnih mestih.

Slavko Kanalec,
direktor proizvodnje

Upam, da za zaposlene v podjetju Acroni, d. o. o. nisem popolna neznanka, še posebej zaradi dejstva, ker sem v zadnjih letih, ko sem delal kot direktor Profitnega centra vroča predelava, imel skoraj 500 neposrednih sodelavcev, kar je več kot tretjina celotnega podjetja. Več priložnosti za bolj direktno sodelovanje in spoznavanje s sodelavci

sem imel v času, ko sem bil tehnolog v Jeklarni. To so bila zelo zanimiva in dramatična leta, polna odrekanih in boja za preživetje podjetja. Na to obdobje me vežejo prav posebni spomini in predvsem občutki hvaležnosti, kajti na prav poseben način sem zajemal in goštal razna znanja in izkušnje od velikega števila sodelavcev. To je bila najplodnejša nadgradnja znanja po opravljeni diplomi na metalurški fakulteti. Zelo

dramatičen je bil tudi zaključek šolanja na Univerzi, kjer sem diplomiral ravno v času rojevanja naše nove države. Srednjo šolo sem obiskoval na starem dobrem ŽIC-u, kjer so nas kot metalurge imeli za drugorazredne dijake. Kljub temu pa me na srednješolska leta vežejo lepi spomini, še posebej zaradi sošolk in sošolcev. Že takrat pa sem okusil znanje, ki so ga na nas prenašali inženirji iz tedanje velike matere Železarne. Z dr. Ažmanom sva še danes sodelavca, nepozabna pa so bila predavanja inženirjev Stocce, Arha, Hribarja in ostalih. Vsa leta šolanja sem bil štipendist zdaj že pokojne Železarne. Vedno sem si prizadeval hvaležno opravičiti tedaj izkazano zaupanje in upam, da so se dosedanje naložbe podjetja vame izplačale, kajti prepričan sem, da sem v vseh teh letih več dobival kot pa sem uspel vračati. Hvaležen sem za vse do sedaj izkazano zaupanje in podporo Uprave družbe Acroni, še posebej prof. dr. Prešerna in tehničnega direktorja Banka.

S 1. 10. 2006, z reorganizacijo, se je število mojih sodelavcev bistveno povečalo. Po novem sodelavcev nimam zgolj v podjetju Acroni, pač pa daleč preko meja naše Slovenije, kamor prodajamo in bomo prodajali naše izdelke. Svojega poslanstva ne vidim zgolj v golem zniževanju stroškov in povečevanju produktivnosti. To je samoumevna stalnica, kot je danes samoumevna tudi kakovost izdelkov. Glede na ambiciozne cilje, ki smo si jih zadali, moramo zblížati kupce in nas, ki izdelke proizvajamo. Povezava ne more biti zgolj plačilo za izdelek, pač pa bomo v izdelke vgrajevali vedno več nas samih. Minili so časi, ko smo sledili našim konkurentom, napočil je čas, da se zavihtimo med najboljše.

Darko Malovrh, direktor obrata Jeklarne

Naj za začetek povem nekaj osnovnih podatkov o sebi:

Srednjo tehnično šolo – strojni oddelek sem zaključil 1977. leta v Železarsko-izobraževalnem centru na Jesenicah. Med šolanjem smo opravljali obvezno prakso tudi v oddelkih v Železarni, zato sem kar dobro spoznal takratno Železarno Jesenice.

1982 sem diplomiral na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani – višješolski študij. Leta 1988 sem diplomiral na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani – visokošolski študij. Strokovni izpit iz strojne stroke po zakonu o graditvi objektov sem opravil leta 1995.

Od leta 1979 do leta 2000 sem bil zaposlen v sedanji tovarni Sava Tires Kranj. Najprej sem delal kot odgovorni projektant. V obdobju od leta 1991 do 1993 sem opravljal naloge vodje vzdrževanja kompletne Tovarne avtopnevmatike Sava-Semperit. Potem sem bil do odhoda glavni projektant in vodja projektne skupine, kjer sem vodil in realiziral najzahtevnejše projekte.

Pred prihodom v Acroni sem bil zaposlen v firmi Basing, d. o. o., ki se ukvarja z inženiringom stojnih instalacij in naprav za železarstvo. Bil sem projektni vodja za nekaj velikih projektov za VAI, SMS in tudi ACRONI, d. o. o. Marca 2002 sem se zaposlil v podjetju Acroni, d. o. o. in prevzel odgovorno nalogo vodje vzdrževanje PC Vroča Predelava.

Aprila 2004 sem bil imenovan na delovno mesto pomočnik direktorja PC za proizvodnjo.

Po reorganizaciji proizvodne dejavnosti oktobra 2006 sem bil

imenovan za direktorja obrata Jeklarne.

Začetno obdobje v Acroniju je bilo zelo naporno, kajti kljub določenim znanjem in izkušnjam, ki sem jih pridobil v predhodnih firmah, sem bil na področju jeklarstva popoln novinec. Vložiti je bilo potrebno veliko naporov, da sem spoznal tehnologijo izdelave jekla, od raztalitve v EOP, obdelave na VOD, vlivanja na CL ter valjanja na valjarskih ogrođjih Blooming in Štekel. Ob tej priliki bi izkoristil priložnost, da se zahvalim vsem sodelavcem, ki so mi na različne načine pomagali pri spoznavanju dela v Jeklarni in Vroči valjarni ter bili razumevali pri začetniških napakah.

K mojemu spoznavanju tehnologije izdelave jekla je najbolj pripomoglo vodenje projekta modernizacija VOD, kjer sem pokrival realizacijo projekta. Zaradi narave dela sem bil praktično večino časa prisoten v obratu, kjer sem se seznanil z mnogimi detajli v tehnološkem procesu, z napravami, na katerih se ti procesi izvajajo, ter predvsem s sodelavci, kateri delajo na teh napravah.

Z zaupano nalogo direktor obrata Jeklarne se je obseg mojih obveznosti in odgovornosti močno povečal. Prvenstvena naloga je vodenje obrata Jeklarne na način, da dosežemo zastavljene kratkoročne in dolgoročne poslovne cilje in da sledimo strategiji razvoja Acronija.

Proizvodnja v obratu je ves čas povezana s pretokom in obdelavo velikih količin materialov in energetskega medijev. Na žalost pa se zgodi, da je proizvodni proces nepredvideno prekinjen zaradi motenj v procesu. Stroški za pravočasno preprečevanje motenj so neprimerljivo manjši, kot pa so stroški za odpravo posledic teh motenj. Poleg vseh obveznosti, ki jih kot direktor obrata moram opravljati in zagotavljati, je skrb za odpravljanje motenj ena od mojih prioritet. Planirana so že posodabljanja nekaterih naprav v Jeklarni, ostale pa bodo realizirane glede na plan investicij v naslednjem obdobju. Z realizacijo projektov, kot je posodobitev kontiliv naprave, vgradnja Oxy Fuel gorilcev v EOP, povečanje kapacitet skladišča jeklenega odpadka itd., bo možno še bolj optimirati proizvodni proces v smislu zmanjšanja specifičnih porab ter povečanju količin kvalitetnih izdelkov.

Izjemno pomembna in istočasno zelo težka naloga, ki me čaka in s katero se soočam že ves čas mojega službovanja v Acroniju, je zagotavljanje zadostnega števila sposobnih sodelavcev za izvajanje proizvodnega procesa. V sodelovanju s službo za splošno kadrovske zadeve se bom trudil za pravočasno nadomeščanje delavcev na delovna mesta, npr. zaradi odhoda sodelavcev v zaslužen pokoj ali zaradi kakšnih drugih vzrokov. Vsi uspehi in dosežki temeljijo na znanju, usposobljenosti, pripadnosti kolektivu in zadovoljstvu sodelavcev. Temu področju smo že do sedaj namenjali v Jeklarni veliko pozornosti. Sam pa nameravam aktivnosti še poglobiti, da bomo še bolj začutili povezanost v uspešen tim. Dobre rezultate je mogoče dosegati samo s prizadevnostjo in zavzetostjo vseh sodelavcev Jeklarne in v njih zaupam, zato verjamem da bomo uspešni še naprej.

**dr. Marjan Trstenjak
direktor obrata Vroča valjarna**

Rodil sem se 27. junija 1967 na Jesenicah. Osnovno šolo sem obiskoval v Kranjski gori. Leta 1986 sem zaključil šolanje na Centru za srednje usmerjeno izobraževanje na Jesenicah, smer: strojni tehnik. Po zaključeni srednji šoli sem se vpisal

na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani, kjer je leta 1993 diplomiral z nalogo "Raziskava hrupa pri mnogo vretenskih vrtnih glavah" pod mentorstvo prof.dr. J. Hlebanja. Diplomaska naloga je bila izdelana v sodelovanju s podjetjem KLI Logatec.

V začetku leta 1994 sem se kot pripravnik zaposlil v družbi SŽ Acroni, d.o.o. na Jesenicah na delovnem mestu strojnega asistenta na Vzdrževanju Vroče valjarne. Leta 2003 sem pod mentorstvom prof.dr. J. Vižintina uspešno zagovarjal svoje doktorsko delo z naslovom "Razvoj modela vzdrževanja na osnovi zanesljivosti obratovanja delovnih sredstev". V času od prve zaposlitve pa do danes sem v družbi Acroni opravljal naloge strojnega asistenta, tehnologija vzdrževanja, pomočnika vodje vzdrževanja in vodje vzdrževanja PCVP.

V primerjavi z nalogami vodje vzdrževanja prinaša delovno mesto direktorja obrata nove izzive in večje odgovornosti na lokacijsko manjšem vendar strokovno zahtevnejšem področju. To sedaj velja predvsem za področji tehnologije in same proizvodnje. Če sem v preteklosti dogajanje v obratu opazoval zgolj skozi oči vzdrževalca in tehnika, bo sedaj potrebno ta zorni kot močno razširiti. Vsekakor bo moja prvenstvena naloga v popolnosti izpolnjevati že postavljene cilje Vroče valjarne kot celote in uspešno zaključiti letošnje poslovno leto. Osebne izkušnje v preteklosti so pokazale, da je to možno, če je ekipa homogena in znotraj nje velja medsebojno zaupanje. Po moji oceni je potrebno stabilno proizvodnjo zgraditi na treh enakovrednih temeljih: tehnologija mora pokazati kaj in kako je potrebno delati, proizvodnja to usvojiti in izpiliti ter vzdrževanje vse skupaj z vidika sposobnosti naprav omogočiti. Stvari se v tej zgodbi tako močno prepletajo, da so meje pristojnosti včasih nejasne in je zato nujno potrebno, da obrat kot celovita enota obvladuje vsa tri področja. Težave pri delu so vedno bile in tudi v prihodnje bodo. Zato od sodelavcev pričakujem profesionalen odnos, odkritost, medsebojno zaupanje in predanost izpolnjevanju zastavljenih nalog. Verjamem, da so sodelavci na vseh nivojih in področjih dovolj sposobni, da se nam v prihodnje ni bati za uspešno delo in nadaljnji razvoj Vroče valjarne.

Božidar Černe, direktor obrata Hladna predelava

Moji osnovni podatki:

Rojen leta 1951, dobra dva lučaja od obale Blejskega jezera. Osnovna šola na Bledu, gimnazijske klopi na Jesenicah, študijska leta na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani, smer elektronika.

Bližina veslaškega centra v Mali Zaki me je že v mladosti navduševala za

šport. Resneje se veslanja nisem nikoli oprijel, imam pa izkušnjo, in sicer ne preveč aktivno, saj sem bil krmar v dvojcu, ki je bil v sezoni 1963/64 rezerva za znani osmerek, ki je na olimpijskih igrah v Tokiju ob veliki meri smole zasedel četrto mesto.

Kasneje sem se bolj navduševal nad hokejem, tako da sem med ustanovitelji Hokejsko drsalnega kluba Bled v sedemdesetih letih. Aktivno sem igral tri sezone v takratni nekakšni drugi ligi. Ker smo igrali povsem amatersko, tekme in treningi pa niso bili prehudi, še sedaj rad poprimem za hokejsko palico.

Rad tudi kolesarim in vsakoletni pomladanski izleti v Goriška Brda skupaj s sodelavci so postali že tradicija.

V zimskem času kolo zamenjam s tekaškimi smučmi. Med hobije lahko štejem tudi zahajanje v hribe in nasploh stik z naravo, kolikor mi to dopušča čas.

Z Acronijem, takrat še Železarno Jesenice, sem se srečal že v gimnazijskih letih, ko sem spoznaval delo vzdrževalcev na Plavžu. V študijskih letih sem kot štipendist železarne opravljal obvezno prakso na ERC. Takrat so bile zadeve s področja računalništva še zelo v povojih. Vnašanje programa je bilo preko luknjanih kartic. Tudi popravljanje programa je bilo dolgotrajno in zamudno. Začutil sem, da je to delo preveč specialistično, zato sem po končanem šolanju raje izbral področje, ki je zadosti široko, morda včasih še celo preveč – vzdrževanje. Prve službene korake sem naredil v HVŽ na Jesenicah. Po vrnitvi iz Beograda, kjer sem preživel leto na služenju vojaškega roka, sem bil sprejet v takrat še relativno novo Hladno valjarno na Beli (1979). Takrat so se začele zagonske težave že unesle, vendar je bilo še vedno mnogo prilagajanja na povsem novo tehnologijo. Elektronika na tiskanih vezjih je zahtevala za popravila vsaj osnovno razumevanje delovanja. Kmalu sem zaradi kadrovskih sprememb ostal sam na asistentskem nivoju, kar ni bila majhna obremenitev pri reševanju in odpravljanju napak z elektro področja. V želji po dodatnem znanju sem se podal v Ameriko na izobraževanje o usmerniških napravah. Takrat sem se prvič srečal tudi s tistimi, ki so sodelovali pri montaži elektro opreme firme General Electric.

Dolgoletno delo na področju vzdrževanja v Hladni valjarni na Beli mi je omogočilo, da sem dodobra spoznal naprave po njihovih fizikalnih lastnostih. Sama tehnologija transporta traku na procesnih linijah pa mi je tudi domača zaradi poznavanja njihove elektro opreme. To svoje znanje bom skušal združiti s spoznanji, ki jih bom moral še pridobiti s področja poznavanja materialov in njihovih lastnosti z metalurškega zornega kota.

Večina naprav v obratu Hladna predelava se bliža svojim tridesetim letom starosti, kar kliče po postopni prenovi. Nekaj je bilo na tem področju že storjenega. Tu mislim predvsem na modernizacijo linije CRNO, ki se je izkazala kot uspešna združitev povečanja sposobnosti linije in zamenjava stare elektro in delno tudi mehanske opreme z novo, sodobnejšo.

Precejšnja so vlaganja v ekologijo in ravno sedaj se zaključujejo dela na posodobitvi tehnološke poti na Nevtralizaciji skupaj z zaprtjem toka spiralnih vod.

Projekt modernizacije na valjavskem stroju Sendzimir je v polnem teku in v januarju prihodnjega leta bo prišlo do njegove realizacije. Izboljšali bomo nadzor nad ravnostjo pločevine in zamenjali kontaktne merilnike debeline z brezkontaktnimi.

Naslednji korak s področja projektov bo modernizacija dresirnega ogrodka CTM. Tu je v prvi vrsti potrebno spremeniti način čiščenja delovnih valjev, ki sedaj poteka z ekološko neugodnim white špiritom. Povečala naj bi se tudi sposobnost ogrodka, saj naj bi uspeli dosežati večje podaljške, ki bi skrajšali čas tehnološke poti. Posodobili naj bi tudi večji del elektro opreme skupaj z operatorsko kabino. Projekt je v fazi izbora najboljšega ponudnika.

Če pogledamo še nekoliko naprej, so sproženi že prvi postopki za postavitev nove moderne lužilne linije za elektro pločevine in jekla, s čimer bomo poleg zanesljive proizvodnje dosegli tudi občutno izboljšanje mikroklimatskih razmer, saj je izhlapevanje kislinskih hlapov zmanjšano na minimum, čemur se pri obstoječi liniji ne moremo povsem izogniti zaradi načina poteka traku v lužilnih kadeh.

Upam, da bomo tudi v bodoče investirali s takšnim zagonom. Seveda je za to potrebna podlaga uspešnega poslovanja, za kar si bom maksimalno prizadeval in skupaj s svojimi sodelavci sledil zastavljenim ciljem.

1. NACIONALNA DELAVNICA SLOVENSKE JEKLARSKE PLATFORME

mag. Erika Bricelj, raziskovalka za področje laboratorijskih raziskav

Na Gospodarski zbornici Slovenije v Ljubljani je 11. 10. 2006 potekala 1. nacionalna delavnica slovenske jeklarske platforme. Platforma združuje slovenske proizvajalce jekla Acroni Jesenice, Metal Ravne in Štore Steel pa tudi Inštitut za kovinske materiale in tehnologije ter Oddelek za materiale in metalurgijo Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Delavnico je otvorila mag. Mateja Mešl, podpredsednica GSZ. Poudarila je pomembnost jeklarstva za gospodarski razvoj ter nujnost združevanja proizvajalcev in uporabnikov jekla na slovenski in nadalje na evropski ravni. Dr. Jakob Lamut z Naravoslovnotehniške fakultete, ki je eden od ustanoviteljev jeklarske platforme, je poudaril, da imajo, kljub različnim proizvodnim usmeritvam, od slovenski proizvajalci in uporabniki jekla skupne cilje na naslednjih področjih:

- Varna, čista in stroškovno učinkovita proizvodnja.
- Racionalna raba energije in obvladovanje sekundarnih izdelkov.
- Promoviranje jekla končnim uporabnikom.
- Pridobivanje novih kadrov in uvajanje vseživljenjskega učenja
- Sodelovanje z drugimi tehnološkimi platformami, posebej z drugimi proizvajalci kovinskih in tudi nekovinskih materialov.

Na delavnici so predstavniki podjetij proizvajalcev jekla (Metal Ravne, Jeklo Štore, Acroni Jesenice) predstavili problematiko, s katero se srečujejo, ter strateški razvojni in raziskovalni program za naslednje petletno obdobje.

Skupna problematika vseh treh podjetij je sledeča. Vsa tri

podjetja se na svetovnem tržišču srečujejo z močno konkurenco in vedno večjimi zahtevami kupcev. Obenem se zaradi krize v jeklarstvu v 90. letih pojavlja tudi pomanjkanje strokovnega kadra, povprečna starost zaposlenih pa je nad 40 let. Pri usposabljanju novih kadrov ima zahtevno nalogo univerza, ki se mora usmeriti v oblikovanje inovativnih kadrov ter se bolj povezati s podjetji. Sposobnosti kadrov je potrebno spremljati že med študijem, tako da se lahko na določeno delovno mesto postavi najbolj primerne kandidata.

Vsa tri podjetja v zadnjih letih veliko investirajo v posodobitev proizvodnih naprav, saj bodo le na ta način lahko konkurenčna. Kot so poudarili tudi predstavniki uporabnikov oziroma prodajnih podjetij za jeklene izdelke (Asotech, Kovintrade, Ravne Steel Center), je potrebno dobro sodelovanje med samimi slovenskimi proizvajalci kot tudi med proizvajalci in končnimi uporabniki jekla v Sloveniji. Tako npr. lahko uporabniki in proizvajalci jekla dosežejo skupen razvoj in nato preboj izdelka na tržišče.

V okviru evropske platforme jekla se že izvaja projekt OPTHEAT (Optimizacija ogrevanja slabov na osnovi povratnih informacij o mikrostrukturi vroče valjanega materiala, vodja dr. Anton Jaklič), v katerega je poleg IMT in Acronija vključenih več evropskih inštitutov in proizvajalcev jekla.

Na delavnici je bila potrjena tudi organiziranost slovenske jeklarske platforme. Ta je sledeča:

- Predsednik
- Strateški svet (predstavljajo ga direktorji družb ustanoviteljic platforme)
- Strokovni svet: Triplat (Acroni Jesenice)
 - Buhvald, Apat (Metal Ravne)
 - Senčič
 - Torkar (IMT)
 - Knap, Lamut (NTF)
- Koordinacija: Debelak (GZS)

Delovne skupine, ki bodo delovale v okviru slovenske jeklarske platforme, so:

- Žlindre in varstvo okolja (delovni program je že pripravljen)
- Energetika in racionalna poraba energije
- Nove vrste jekla ...

Zadeve, ki bodo usklajene na platformi, bodo subvencionirane s strani države.

NLB BANČNI AVTOMAT

Dora Resman, vodja financ

Nova Ljubljanska banka, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju NLB), ki je naš dolgoletni strateški partner, je septembra v prostorih našega podjetja, v avli špedicijske stavbe (glavni vhod v proizvodne prostore Acronija), postavila bančni avtomat.

Bančni avtomat je najpreprostejša in najhitrejša pot do gotovine, na njem pa lahko opravite tudi nekatere druge bančne storitve, kot so: preverjanje stanja na osebem računu, zamenjava osebne identifikacijske številke (PIN) za kartico BA/Maestro in polnjenje računov mobilnega telefona (Mobi, Halo in Vega mega računov). Če ste imetnik mednarodnih kartic MasterCard in Visa, lahko gotovino dvignete tudi s to kartico. Imetniki kartic Visa pa poleg tega lahko vpogledujete tudi v stanje prostega mesečnega limita na kartici in si izpišete potrdilo.

V kolikor imate osebni račun odprt v NLB, na bankomatih v lasti NLB Skupine (sem spadajo tudi Banka Zasavje, Koroška banka in Banka Domžale), ni plačila provizije za dvig gotovine. Imetniki klasičnega računa in srebrnega računa lahko v okviru stanja na računu dnevno na bankomatu dvignete 100.000 SIT gotovine, imetniki zlatega računa 150.000 SIT, imetniki platinastega računa pa 300.000 SIT.

V kolikor imate osebni račun odprt pri drugih bankah (GB, SKB, Hypo, itd.), lahko dvignete 60.000 SIT, vendar ob plačilu provizije 84,40 SIT.

Osnovne informacije pri uporabi bančnega avtomata:

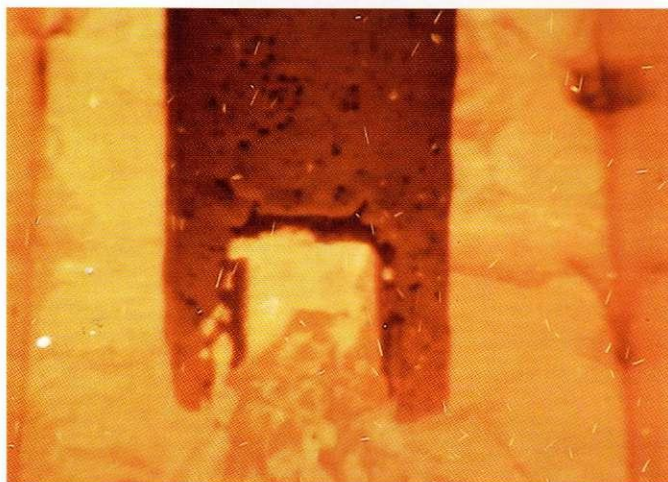
- za poslovanje potrebujete BA kartico in osebno številko (PIN),
- pri vnosu osebne številke se lahko dvakrat zmotite, pri tretjem poskusu pa bo bankomat zadržal kartico; vrnili vam jo bodo v poslovalnici, ki vodi vaš račun,
- gotovino lahko dvigate do zneska vašega osebne dnevnega limita, v okviru stanja na računu,
- po opravljenem dvigu na zaslonu izveste novo stanje na računu,
- pri dvigu "znesek po izbiri" lahko dobite tudi potrdilo o dvigu; potrdilo lahko prejmete tudi za "informacijo o stanju",
- prek menija **GSM kartica** si lahko izberete enega od ponujenih zneskov in napolnite svoj mobilni telefon.

MODERNIZACIJA LIVNE NAPRAVE

Emil Šubelj, vodja projekta,
vodja sektorja kontiliva in adjustaže

Kontiliv obratuje v zelo krutih razmerah, saj se v njem tekoče jeklo spreminja v trdno obliko, sile in temperaturni šoki, ki ob tem nastajajo, pa so človeku nepredstavljeni. V takih pogojih pa mora zagotavljati visok nivo kakovosti in visoko stopnjo obratovne zanesljivosti, saj je eden izmed strateških agregatov Acronija, njegovo nedelovanje pa ima za posledico celotno ustavitev proizvodnje Jeklarne, ob daljšem zastoji pa tudi usodni pomen za Acroni. Ker je naprava iztrošena, tehnološko zastarela in je na robu svojih obratovnih zmognosti, sta obnova in modernizacija nujni za nadaljnje obratovanje in razvoj. Z obstoječo napravo bi bilo zagotavljanje vlivanja kakovitnih slabov glede na vizijo Acronija v naslednjih letih nemogoče.

Vizija projekta

- 5.000 ton novih proizvodov v letu 2010 na programu orodnih jekel;
- uvajanje novih proizvodnih programov, kot so visokotrdozna in obraboodporna jekla, ki so izdelek, kateremu napovedujejo močno rast na trgu;
- razširitev proizvodnega programa v smislu debelin do 100 mm in asortimana (več C jekel, jekel za poboljšanje, programa orodnih jekel, specialna nerjavna in

ognjeodporna jekla, visokolegirane zlitine), z možnostjo kasnejšega povečevanja proizvodnje;

- zagotovljen sistem "quality control insurance" z uporabo Level 1 in Level 2 avtomatizacije procesa;
- povečana zanesljivost kvalitete in proizvodnje slabov;
- bistveno zmanjšanje napak na odlitih slabih: segregacije, prečne in vzdolžne razpoke ter ostalih površinskih napak.

Cilji projekta

Glavni cilj projekta je tehnološka posodobitev z modernizacijo mehanskih delov, ki bo zagotavljala zanesljivo proizvodnjo kakovitno odlitih sedanjih 400.000 ton jekel z možnostjo nadaljnjega povečevanja proizvodnje in vlivanja novih proizvodov naslednjih 20 let in bo zajemala:

- zamenjavo obstoječih segmentov št. 1 do št. 11 z novimi segmenti, opremljenimi s sistemom **Soft Reduction**, ki zagotavlja izdelavo kakovitnih slabov z drastično zmanjšanim številom notranjih napak;
- zamenjavo hlajenja z vodo s kombiniranim sistemom voda-zrak – **Air/Mist Cooling**, s čimer bomo odpravili temperaturne šoke žile v fazi vlivanja in ravnanja, kar je eden izmed glavnih vzrokov nastanka površinskih razpok;
- zamenjavo obstoječe kokile z **moderno hidravlično kokilo**, kjer obstaja možnost spremembe parametrov (višina dviga kokile, frekvenca nihanja, način nihanja) med samim vlivanjem in s tem ustvarjanje optimalnih pogojev ves čas vlivanja. Kokila vsebuje tudi sistem za hidravlično nastavitve dimenzije in koničnosti, kakor tudi možnost spremembe širine med vlivanjem. Opremljena bo s termoelementi in bo nudila vpogled v kokilo, olajšala delo tehnologu in zagotavljala nadzor nad procesom vlivanja (kontrola pretokov toplote, kontrola trenja med žilo in kokilnimi ploščami, preprečevanje prodorov med vlivanjem);
- **informacijsko podporo tehnološkemu procesu**, ki zagotavlja kontrolo temperaturnega profila žile in samodejno, v realnem času, korigira nastavitve hladilnega sistema in na osnovi vseh dejansko doseženih pogojev vlivanja napoveduje kvaliteto slaba. Poudarimo, obstoječa naprava nima nikakršnega informacijskega sistema, ki bi omogočal podporo tehnološkemu procesu – niti za vpogled, kaj šele za opozarjanje oz. napovedovanje dogodkov;
- zamenjavo sistema mazanja olje-zrak na sistem mazanja z mastjo, kar pomeni bolj zanesljivo delovanje livne naprave.

Učinek modernizacije se odrazi kot:

- **Vlivanje novih kvalit**et, kar z obstoječo opremo ni možno:
 - orodna jekla,
 - visokotrdozna jekla.
- **Drastično** izboljšanje kvalitete slabov, kar se odraža v nadaljnji izdelavi plošč, kjer bomo dosegli naslednja izboljšanja dvoplastnosti in poroznosti materiala:
 - plošče debeline do 50 mm 70 % izboljšanje,
 - plošče debeline 80 mm 62 % izboljšanje.
- **Popolna odprava** centralnih razpok
- Ravnanje žile **brez nastanka prečnih razpok** z:

- novim hladilnim sistemom, ki zagotavlja kombinirano, milo hlajenje brez zadrževanja vode na površini žile in s tem optimalne pogoje za ravnanje žile;
 - odpravo temperaturnih šokov v točki ravnanja, ki nastajajo z obstoječim hladilnim sistemom.
 - Stopiti v korak s konkurenco z **zagotavljanjem mehanskih lastnosti pločevine** ob drastično znižani stopnji redukcije – tudi do **100 % povečanje debeline glede na zahtevane mehanske lastnosti**, kar za različne kvalitete pomeni:
 - za konstrukcijska jekla zmanjšati stopnjo redukcije iz **sedanjih 1:4 na 1:2**, kar pomeni, da trenutno iz slaba 200 mm lahko kupcu garantiramo zahtevane mehanske lastnosti za debelino pločevine 50 mm in manj. Po rekonstrukciji pa bomo lahko zagotovili mehanske lastnosti pločevine in trgu ponudili iz enake vstopne debeline slaba pločevino 100 mm in manj, kar predstavlja tudi večji asortiman ponujenih izdelkov.
 - **Natančna in dinamična nastavitvev razdalje med valji v toleranci $\pm 0,1$ mm**, ki jo bomo dosegli z vgradnjo tehnološko sodobnih segmentov in bodo nadomestili obstoječe iztrošene segmente.
- Ostali cilji, ki jih bomo z investicijo dosegli:**
- povečanje nadzora nad procesom vlivanja,
 - enostavnejše vzdrževanje,
 - natančnost nastavitve naprave,
 - z modernim hladilnim sistemom bomo prispevali k varovanju okolja,
 - povečanje stabilnosti obratovanja livne naprave in zagotavljanje izvajanja planirane proizvodnje,
 - izboljšanje delovnih pogojev zaposlenih,
 - stalen nadzor nad dogajanjem okoli strjevanja žile,
 - vlivanje novih kvalitete,
 - učinkovito vlivanje kvalitetnih proizvodov zahtevanih kvalitete jekel,
 - trgu ponudili plošče debeline do 100 mm z zagotovljenimi

Temeljni poudarki projekta

Moč:

Najnovejše tehnološke rešitve, ki za ulivanje kvalitetnih slabov zajemajo sledeče funkcije:

- **Soft reduction sistem** – sistem, ki zagotavlja dinamično nastavitve valjčne reže v končni točki strjevanja žile in odločilno vpliva na izboljšanje centralnega dela slaba.
- **Air/Mist Cooling** – kombiniran sistem hlajenja (voda–zrak) – kontrolira in regulira temperaturni profil žile vzdolž livne naprave, zagotavlja bolj enakomerno hlajenje brez termičnih stresov, večje območje hlajenja in podpira sistem dinamične nastavitve valjčne reže v končni točki strjevanja. Podprt je z naprednim informacijskim sistemom, ki on-line spremlja in regulira temperaturni profil žile glede na:
 - kemično sestavo vlišanega jekla,
 - hitrost vlivanja,
 - količino hladilne vode,
 - temperature v vmesni ponovci,
 - dinamična nastavitvev hladilnega sistema glede na starost žile.
- **Moderna hidravlična kokila** – možnost nastavitve parametrov med vlivanjem in vpogled v proces strjevanja v kokili,
- **Sistem kontrole in napovedi kvalitete vlite žile** – sistem kontrolira parametre vlivanja, opozarja na odstopanja, ob neustreznih parametrih pa napove daljno pot slaba (dodatno čiščenje, jemanje dodatnih vzorcev ...), tehnologu pa nudi možnost nadgradnje sistema in konstantno optimizacijo livnih parametrov.

Slabosti:

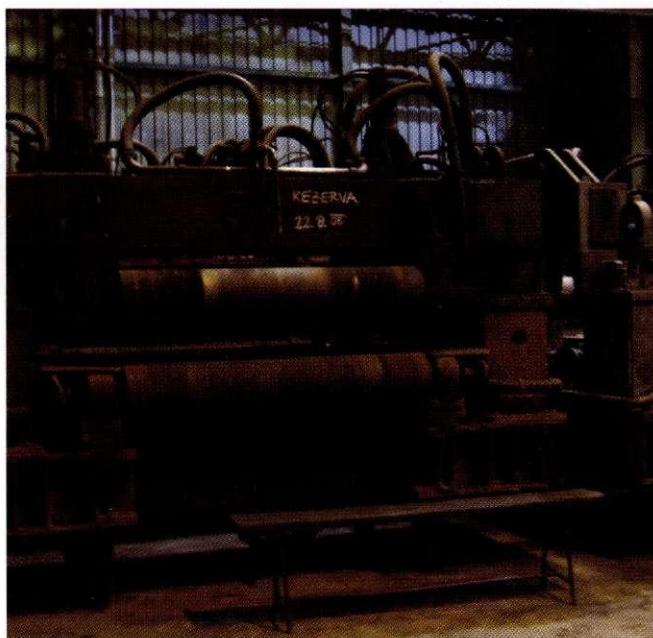
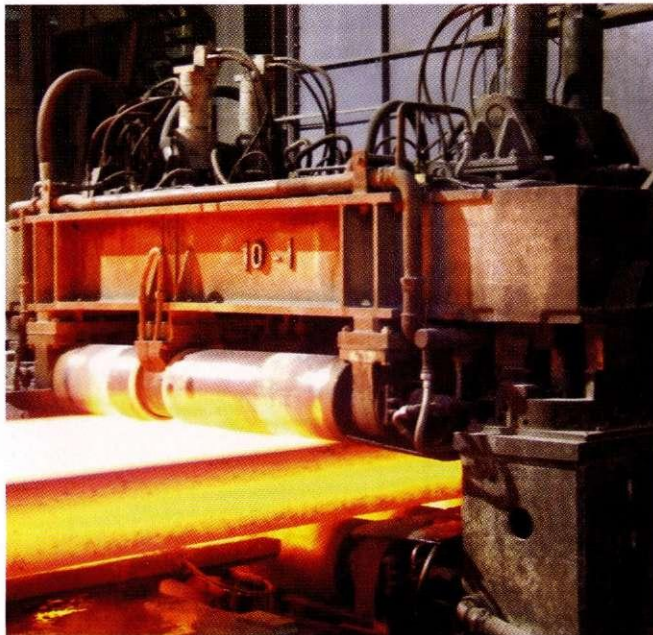
- Dolg čas demontaže obstoječe in montaže nove opreme.

Prednosti:

- zamenjava zastarele mehanske opreme z novo, tehnološko sodobno opremo,
- povečanje nadzora nad procesom vlivanja,
- prepolovitev časa menjave formata vlivanja – iz sedanje 1 ure na 30 min,
- natančnost nastavitve naprave $\pm 0,1$ mm,
- enostavnejše vzdrževanje.

Nevarnosti:

- kasnitev zagona opreme.

Cena celotnega projekta je 24.100.000 evrov brez DDV, razdeljen pa je v dve fazi. Prva faza 12.500.000 evrov in druga faza 11.600.000 evrov. Glede na dolge dobavne roke in dejstvo,

da je za modernizacijo prve faze potrebna ustavitev 21 dni, je za nas izvedba možna le ob glavnih remontih ob ustavitvah NEK, ki so sedaj načrtovane za okt. 2007 in nato za april 2009. Zaradi 18-mesečnega dobavnega roka opreme je izvedba okt. 2007 nerealna in nedosegljiva, aprila 2009 pa nujna, saj bo naprava takrat že v 22. letu svojega obratovanja, vsi mehanski deli še bolj iztrošeni, tehnologija pa bo še bolj zgodovinska. Prva faza zajema obnovo livne naprave od 4. do 11. segmenta z Air-mist sistemom ter ustrezno programsko podporo. Druga faza pa bo realizirana v času generalnega remonta leta 2010 in zajema zamenjavo kokile, segmentov 0, 1, 2, 3, namestitev ustrezne programske opreme ter potrebnih spremljajočih medijev.

Od potencialnih dobaviteljev smo dobili dve predponudbi (Siemens VAI, SMS Demag). V začetku oktobra pa smo s strokovnjaki Siemens VAI pred dobavo končne ponudbe pregledali vse sklope in sistema na livni napravi, tako da kasneje ne bi prihajalo do nepredvidenih dogodkov.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem, ki so kakorkoli udeleženi v projektu, za dosleden in odgovoren pristop, vodilnim v Acroniju, skupščini in nadzornem svetu, ki so projekt sprejeli in potrdili, g. Triplat Jožetu, g. Klinar Milanu in g. Košir Antonu za pomoč pri oblikovanju zahtevka za iskanje ponudb ter za pomoč v fazi razgovorov s potencialnimi dobavitelji, g. Jasnič Blažu za natančno in profesionalno izvedbo projektne dokumentacije, projektneemu timu (g. Košir Anton, g. Ravnik Milan, g. Kolman Blaž, g. Škabar Stane, g. Kalamar Roman, g. Strnad Stojan) za pomoč na strokovnih področjih. Acroni nam je tako ponudil priložnost, da naredimo korak naprej, izboljšamo tehnološko pot, kakor tudi zanesljivost delovanja, in tako zadovoljimo kupce z novimi, boljšimi izdelki. Obenem pa bomo vsi sodelujoči v fazi priprave, izvedbe in izobraževanja pridobili dodatna znanja in izkušnje na področju tehnologije, obratovanja in vzdrževanja.

NAGRAJENE INOVACIJE RAZPISA DELAVCI ACRONIJA ZA OKOLJE IN ZDRAVJE

Avguštin Novšak, svetovalec posloводства za management idej

V februarju smo objavili razpis Delavci Acronija za okolje in zdravje, s katerim smo želeli spodbuditi zaposlene tudi k osebnemu prispevku na nivoju stalnih izboljšav k trajnostnemu razvoju podjetja. V okviru razpisa smo prejeli prijave sedmih idej in šestih realiziranih izboljšav za področje ekologije, devetih izboljšav na temo ravnanja z vodo ter 13 idej in 34 realiziranih izboljšav za področje varnosti in zdravja pri delu. Skupaj torej 69 predlogov, kar predstavlja dobrih 17 % vseh dotlej evidentiranih izboljšav in inovacij. Razpisni komisiji, ki so ju sestavljali strokovni in vodstveni sodelavci za področje ekologije ter varnosti in zdravja pri delu, sta nagrade podelili sledečim inovacijam:

Ideje s področja ekologije

Prvo nagrado prejme Gregorič Darko za idejo Preša na Nevtralizaciji. Druga in tretja nagrada pripadata Jamar Bojanu za Zaprti sistem prečiščevanja oljnih par na liniji GPL ter za Kondenzacijo uparjene emulzije na odsesavanju linije ZRM.

Realizirane izboljšave s področja ekologije

Najučinkovitejša evidentirana inovacija s tega področja je sicer Ciljno spremljanje rabe energije, ker pa gre za profesionalno inovacijo, prva nagrada ni podeljena. Drugo

Prvonagrajena inovacija s področja varnosti in zdravja pri delu – nameščanje zaščitnega ščita s posluževalnim podestom

nagrado prejmeta Cegnar Borut in Ravnik Anton za Zamenjavo odpraševalne naprave /filtra/ na peskarskem stroju, tretjo pa Koprivec Brane in Kotnik Drago za Posodo za pranje z emulzijo.

Realizirane izboljšave s področja ravnanja in varčevanja z vodo

Prvo nagrado prejme za bistveno zmanjšanje porabe vode z ureditvijo moških sanitarij Ambrožič Boštjan, drugo Galijašević Nusret za Posodo za kondenziranje pare v vodo in tretjo Petrovič Željko za spremembo položaja ročice ventila, s čemer je preprečil nehoteno odpiranje ventila.

Ideje s področja varnosti in zdravja pri delu

Ideja s tega področja, ki največ obeta, je Odstranjevanje snega in leda iz jeklenega odpadka na vagonih, ki jo je predlagal sodelavec Petrovič Željko, druga je Zamik nosilca zapenjalnih klešč konvencijskih plošč Selimovič Muhameda, tretjo nagrado pa prejme Nuhanović Kasim za predlog vgradnje dodatnega pohodnega podesta.

Realizirane izboljšave s področja varnosti in zdravja pri delu

Največji vpliv na izboljšanje pogojev dela ima Izdelava zaščitnega in delovnega pokrova avtorjev Potrebueš Silva, Silič Fikreta, Terzič Ešefa, drugo nagrado prejmeta Škofic Aleš in Finc Bojan za Predelavo krmilja hidravličnih škarij IRLE, tretjo pa Petrovič Željko in Fajič Safet za Namestitev ročaja na varovalki za elektrode.

Vsem prejemnikom nagrad iskreno čestitam, ostalim, ki so v ostri konkurenci ostali praznih rok, pa se zahvaljujem za sodelovanje v prepričanju, da bo prihodnje leto odziv na razpis še večji.

PETO JUBILEJNO TEKMOVANJE INOVATORJEV ZA 3I POKAL

Avguštin Novšak, svetovalec posloводства za management idej

Pokali, kolajne, praktične nagrade in navijaški transparenti pred pričetkom tekmovanja

Kot vsako leto smo tudi letos zaključno tekmovanje za 3i pokal organizirali na balinišču pri gostilni Jurč na Blejski Dobravi. Kljub ne preveč prijaznemu vremenu smo pogrešili samo tiste sodelavce, ki jih ni mogel pogrešati delovni proces.

Ker so letos samo tri delovne skupine izpolnile zahtevno kvalifikacijsko normo treh izboljšav na člana, je namestnik glavnega direktorja gospod Ljubo Osovnikar v uvodnem pozdravu obljubil, da bomo prihodnje leto to tekmovanje približali večjemu številu sodelavcev. Poleg njega smo med "navijači" z veseljem pozdravili tudi tehničnega direktorja Branka Banka in direktorja proizvodnje Slavka Kanalca. Udeleženske letošnjega pokala so bile delovne

skupine Energetiki, Kemiki in Nujno zlo.

Da tistim, ki niso tekmovali, ni bilo preveč dolgčas, smo za vabljive nagrade – praktična darila za tekmovalce in hokejske karte za delovne skupine, ki jih je pripravila uprava, organizirali nekaj zabavnih igrice, v katerih so udeleženci pokazali zavidljivo znanje in veščine. Po trije člani vsake delovne skupine so poskušali zbrati čim več točk z bližanjem v tarče, po dva sta s pomočjo pantomime ugibala gesla in najpogumnejši pevec je moral zapeti eno kitico popularnih "Žab"; prvič na suho, potem pa še s kocko ledu v ustih. Zanimivo, da je bil tudi pri zabavnih igrah identičen vrstni red kot pri balinanju. Zmagali so Kemiki pred Nujnim zlom. Energetiki pa so s tretjim mestom plačali davek neizkušenosti. Letos so se namreč za razliko od članov delovne skupine Nujno zlo, ki so prisotni na pokalu že vseh pet let, s hudo konkurenco pomerili prvič.

Pa še nekaj številčnih podatkov. Prvi so kvalifikacijsko normo že januarja dosegli Energetiki, ki so doslej zbrali 45 predlogov, Kemiki so se uvrstili na finalni turnir maja – doslej so prijaviili 138 izboljšav, vzdrževalci vroče valjarne pa so rutinirano finiširali in so do septembra zbrali 75 predlogov. Udeleženci 3i pokala so zbrali 258 predlogov, kar pomeni 61 % vseh evidentiranih izboljšav. In ker gre za jubilejno športno srečanje, je prav, da se spomnimo, kako smo tekmovali doslej:

2002 – Dobre vile, Nujno zlo, Zidarji 1, Zidarji 3, zmagovalci Zidarji 1; 2003 – Dobre vile, Nujno zlo, Slabisti, Stare korenine, zmagovalci Dobre vile; 2004 – Čuki, Dobre vile, Kaskaderji, Nujno zlo, zmagovalci Nujno zlo; 2005 – Dobre vile, Kemiki, Merilci, Modri dirkači, Nujno zlo, zmagovalci Merilci.

Nobena beseda ne more pričarati prijetnega vzdušja, za katerega so poskrbeli naši inovatorji; prepričan sem, da bodo fotografije bolj zgovorne.

Dobro razpoloženi Kemiki so že s sloganom napovedali, kakšno bo vreme in po kaj so prišli

Tudi odličen slog Silva Nujnemu Zlu ni pomagal k zmagi.

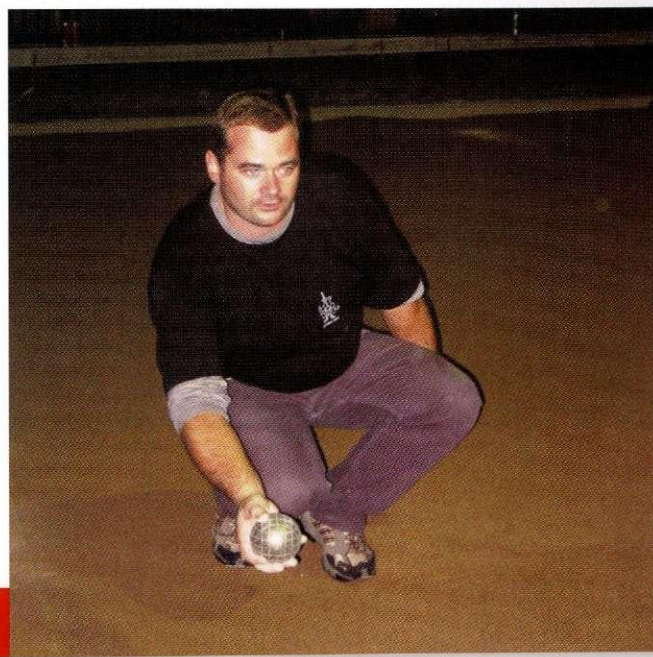
Razigrani Kemiki na igrišču, kjer so si priborili prvo mesto.

Rezultati - ballnanje					
Delovna skupina				Zmage	Mesto
				Točke	
ZZZ				0	3
				11	
Kemiki				1	1
				12	
Slabisti				1	2
				13	
Slabisti				0	2
				13	

Takole je izgledala razpredelnica po zaključku bojev.

Semafor v ozadju kaže, da je Boštjan upravičeno tako miren.

Lani pridobljene izkušnje so letos Kemiki uspešno vnovčili in iz rok direktorja proizvodnje so prejeli prehodni pokal.

Delovna skupina vzdrževalcev VV Nujno zlo je sodelovala na vseh petih dosedanjih srečanjih in velja za najbolj inovativno delovno skupino.

Energetiki so bili v kvalifikacijah prvi, v finalnih bojih pa so osvojili tretje mesto.

Pokali s pravo vsebino v pravih rokah.

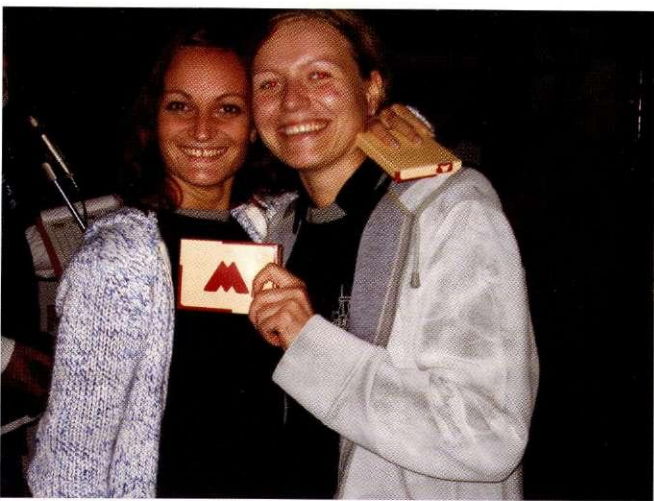
Težko je reči, kdo bolj sije, Anton ali pokala.

Janja: Ni moja, je pa naša!

Jelka ima prav gotovo največ zaslug za inovacijsko aktivnost Kemikov.

Miša in Sabina sta v igri pantomima zahtevno geslo uganili v minuti in pol.

Rezultati - igre						
Delovna skupina	Bližanje	Pantomima	Trije tenorji	Točke	Predlogov	Končna uvrstitev
				Uvrstitev	Koeficient	
	1	3'	26	5	45	5
	3	1	1	3	1	3
	1	1½'	29	8	116	23
	3	3	2	1	3	1
	1	1'40"	30	8	75	16
	3	2	3	1	2	2

Tudi pri družabnih igrah so si Kemiki priborili prvo nagrado.

Milena: prva beseda pri delu, prva beseda pri zabavi.

»Po večerji zavrt se ...« Praktična demonstracija pesmi, ki so jo v družabni igri zapeli trije tenorji.

UVEDBA EVRA V SLOVENIJI

Polonca Marjanovič, direktorica financ in ekonomike

Kakšen bo naš novi denar (bankovci in kovanci)?

Po 01. 01. 2007 se bo spremenila gotovina, ki jo imamo v denarnici. Tolarske bankovce in kovance bomo zamenjali z evrskimi.

V obtoku bo 7 bankovcev. Najmanjši bo 5 evrov (1.200,00 SIT), največji pa 500 evrov (120.000,00 SIT). Poleg teh dveh bodo v obtoku še bankovci za 10 evrov, 20 evrov, 50 evrov, 100 evrov in 200 evrov. Ti bankovci so zakonito plačilno sredstvo na celotnem območju evra.

Na sprednji strani bankovca so upodobljena okna in vrata, ki simbolizirajo evropsko odprtost in sodelovanje. Mostovi na hrbtni strani pa simbolizirajo komunikacijo med evropskimi narodi ter med Evropo in ostalim svetom.

Z evro bankovci se bomo po 1. januarju 2007 lahko oskrbovali tudi preko bančnih avtomatov, ki bodo izplačevali bankovce po 10 evrov in 20 evrov.

Evro kovanci so izdani v osmih različnih vrednostih, in sicer 1, 2, 5, 10, 20 in 50 centov ter 1 evro in 2 evra. Vsi imajo enotno evropsko stran, nacionalna pa se razlikuje od države do države. Nacionalna stran označuje, v kateri državi so bili kovanci izdani. Slovenski evro kovanci bodo imeli upodobljenega dr. Franceta Prešerna na kovancu za 2 evra, Primoža Trubarja na kovancu za 1 evro, Triglav na kovancu za 50 centov, lipicanci bodo na kovancu za 20 centov, Plečnikov načrt slovenskega parlamenta bo na kovancu za 10 centov. Na kovancu za 5 centov bo Groharjev sejalec, na kovancu za 2 centa bo Knežji kamen ter

štorclja na kovancu za 1 cent.

Fizične osebe bomo lahko od 15. decembra 2006 dalje v poslovnih bankah kupile začetne svežnje kovancev, ki bodo vsebovali 44 kovancev v skupni vrednosti 12,52 evra. Nakupna cena posameznega svežnja bo 3.000,00 SIT. Začetni sveženj bo vseboval:

Apoen	Št. kovancev	Vrednost v evrih	Vrednost v SIT
2	2	4,00	958,60
1	4	4,00	958,60
0,50	4	2,00	479,30
0,20	7	1,40	335,50
0,10	6	0,60	143,80
0,05	6	0,30	71,90
0,02	7	0,14	33,50
0,01	8	0,08	19,20
Skupno	44	12,52	3.000,30

Banke bodo lahko ob posamičnem nakupu omejile število svežnjev. Plačevanje s slovenskimi evro kovanci bo pred 01. 01. 2007 prepovedano.

Tolarsko gotovino bomo lahko od 1. januarja do vključno 1. marca 2007 brezplačno zamenjali v evro bankovce in kovance, po tem datumu pa le še v Banki Slovenije.

Se nadaljuje.

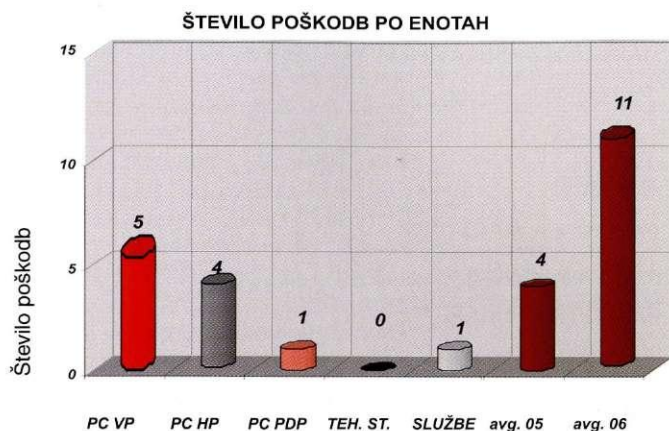

GIBANJE POŠKODB PRI DELU

Jure Vindiš, strokovni delavec za varnost in zdravje pri delu

V mesecu septembru 2006 se je v podjetju Acroni pripetilo 11 poškodb pri delu.

Število poškodb po enotah

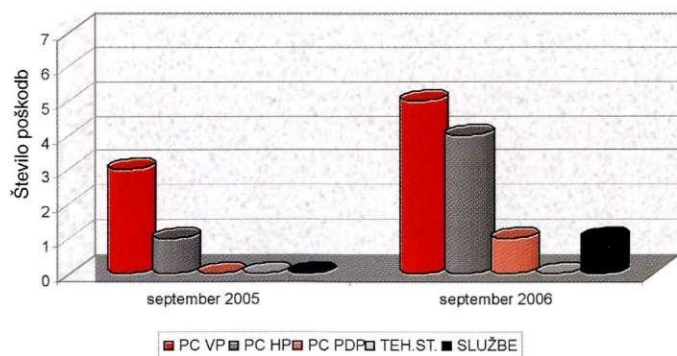

V mesecu **avgustu** 2006 so se v primerjavi z **avgustom** 2005 zgodile tri poškodbe pri delu več. Trend padanja števila poškodb v podjetju Acroni se kljub temu nadaljuje.

Mesec	Profitni center				
	PC VP	PC HP	PC PDP	TEH. ST.	SLUŽBE
September 2005	3	1	0	0	0
September 2006	5	4	1	0	1

V grafu je prikazana primerjava poškodb pri delu med septembrom 2005 in septembrom 2006. Poškodbe pri delu so se v PC Vroča predelava, PC Hladna predelava, PC Predelava debele pločevine in v Službah povišale. V Tehničnih storitvah pa ostaja število enako.

Primerjava poškodb pri delu

Graf prikazuje število vseh poškodb od leta 2003 do konca meseca septembra 2006. Trendna črta prikazuje linearno padanje števila poškodb (nezgod) pri delu na nivoju celotnega Acroni-ja.

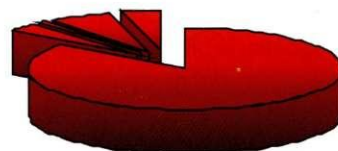
ODSOTNOST

Ivanka Mavri, strokovna sodelavka za kadrovsko socialno problematiko

V letošnjem septembru je bila odsotnost z dela skoraj popolnoma enaka kot lani v enakem mesecu. Bistvenih razlik ni v nobeni kategoriji odsotnosti, saj je bila letos skupna odsotnost z dela za šest desetink odstotka manjša kot septembra 2005.

Redni dopust 11,07 %
Nesreče pri delu 1,09 %
Ostala odsotnost 1,60 %

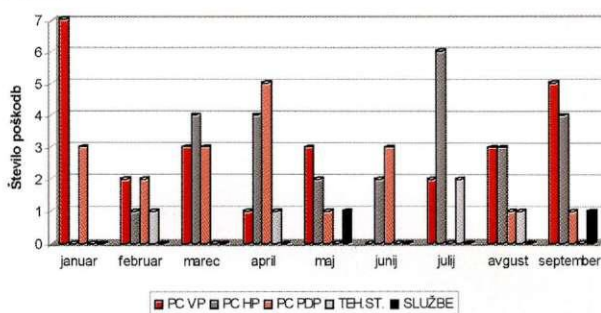
Bolezen 3,29 %

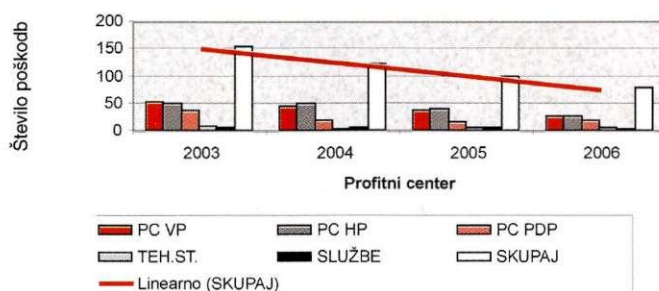
Prisotnost 82,95 %

V grafu je prikazano število poškodb po mesecih za vse organizacijske enote v podjetju Acroni za leto 2006.

Število poškodb pri delu po mesecih v org. enotah v letu 2006

Število poškodb od leta 2003 do 01. 10. 2006

PROJEKT „ZDRAVJE“

Damjana Dolinar, svetovalka HRM

V današnjem času se vedno bolj pojavlja ugotovitev, da je potrebno veliko vlagati v svoje zaposlene tudi na področjih, ki sicer še nimajo zakonskih zahtev, pa so vendarle zelo pomembna pri skrbi za zaposlene. Zato smo se odločili, da pričnemo z aktivnostmi za izboljšanje zdravja in počutja naših delavcev.

Zaposlenim želimo ponuditi izobraževanje na področju reševanja problemov in osebne rasti. V ta namen smo se povezali z zunanjim podjetjem, ki se ukvarja prav s to problematiko, in organizirali že kar nekaj delavnic in individualnih razgovorov.

V začetku je bil odziv vabljenih rahlo zaskrbljujoč, se pa klima in zaupanje v dobronamernost projekta povečujeta.

Interes nad potekom in rezultati projekta pa je pokazalo tudi Ministrstvo za zdravje, ki želi biti v projekt vključeno. O uspešnosti projekta bomo občasno poročali, pripravili pa bomo tudi vrsto člankov v zvezi z zdravjem in počutjem na delovnem mestu in tokrat si že lahko preberete članek na temo "stres".

K sodelovanju bi radi privabili čim več zaposlenih, zato Vas vabim, da se nam pridružite na delavnicah, hkrati pa vabim, da mnenja in sugestije za organizacijo predavanj ali česa podobnega posredujete v mnenjske skrinjice ali sporočite osebno na kadrovske službo Damjani Dolinar, tel. 1331.

JUBILANTI DELA

10 LET

JAKELJ STANISLAV

Raziskave in razvoj

20 LET

RAZINGER MERI

Hladna predelava

MENCINGER MARJAN

Tehnična kontrola

30 LET

SKENDEROVIČ REMZI

Jeklarna

SODJA JOŽE

Jeklarna

FILIPAJ DRAGO

Vroča valjarna

ALIŠIČ REZIJA

Predelava debele pločevine

KREŠKO TOMO

Predelava debele pločevine

ŽNIDARIČ MIROSLAV

Predelava debele pločevine

40 LET

POHAR CVETO

Raziskave in razvoj

Iskrene čestitke!

Socialni kapital je valuta nove dobe.

Ni dovolj vedeti kako, ampak predvsem s kom.

Mojca Androjna, uredništvo

Ljudje smo družabna bitja. Brez drugih ne znamo živeti. Morda se tole res zdi pretirano, vendar če dobro premislimo, se lahko strinjamo s trditvijo, da se večina našega življenja vrti okoli drugih. Sodelavcev, družine, partnerjev, študijskih kolegov... Skupek vseh teh vezi sestavlja socialni kapital. Socialni, ker se nanaša na družbenost, na odnose med ljudmi, zanj Angleži uporabljajo termin "social". Kapital, ker nam je na voljo, da ga vnovčimo, plemenitimo ali celo porabimo.

Socialni kapital omogoča zlasti dostop do podpore okolja in pa informacij, ki sta včasih bistvena za doseg določenih ciljev. Sodelovanje je ključnega pomena za kroženje in prenos znanja ter za oblikovanje prožnih organizacijskih oblik. To še posebej velja za družbo, kot je naša, ki temelji na znanju.

Mag. Danijela Brečko, direktorica podjetja Planet GV, ki je napisala knjigo z naslovom Razvijanje osebnega socialnega kapitala, pravi, da je v današnji družbi "vedeti s kom" (knowing-whom) pomembnejše od "vedeti kako" (knowing how).

Prihaja obdobje, ko je pomembno, koga poznamo, od koga se lahko še kaj naučimo in kdo nam lahko pri uresničevanju naših ciljev pomaga splesti učinkovite socialne mreže, ki bodo dale konkretne rezultate. Uspešni ljudje so vselej zelo dobro povezani z drugimi ljudmi. Če poznate prave ljudi, imate vselej pri roki najnovejše, učinkovite ter uporabne informacije.

Brečkova opozarja, da morajo biti v našem socialnem omrežju osebe, od katerih se lahko kaj naučimo, in tudi osebe, ki jih lahko sami kaj naučimo, ali jim pomagamo. Vedno je namreč potrebno upoštevati, da je ustvarjanje socialne mreže dvosmeren proces. Torej ne gre samo za prejemanje in izkoriščanje, marveč tudi za grajenje odnosov ter dajanje in pomoč drugim.

Zmotno je misliti, da se socialne mreže oblikujejo zgolj pri tkanju naših odnosov z zunanjimi partnerji podjetja, kupci ali dobavitelji. Prav tako, če ne še bolj,

štejejo odnosi, ki smo jih ustvarili znotraj lastnega kolektiva. Še posebej, če so del naše "notranje" socialne mreže zaposleni različnih strok, ki prihajajo iz različnih oddelkov družbe. Veliko lažje namreč dosegamo skupne cilje, če se med seboj dobro razumemo, smo si pripravljeni vzajemno pomagati in z dobro voljo premagovati vsakdanje napore trde konkurenčne bitke.

Vendar pa socialni kapital ni omejen le na službeni del naših življenj. Brečkova poudarja, da socialna omrežja ne vplivajo le na poklicno življenje, ampak tudi na kakovost ostalega dela našega življenja, na naše vrednote in naše življenjske cilje. Socialna omrežja prijateljev, članov različnih združenj oziroma klubov, ljudje, s katerimi delimo hobije..., imajo vsi na nas nek vpliv. Pravzaprav v življenju ves čas potrebujemo odnose in socialne vezi.

Socialni kapital pa nas tudi spodbuja k inovativnosti in kreativnosti. Stik z različnimi ljudmi različnih statusov, v različnih življenjskih obdobjih, ki izvirajo iz različnih okolij, spoznavanje, kaj počnejo, kako razmišljajo, kako potekajo njihova življenja, nam daje navdih. Prav tako kot na primer potovanja in branje, saj nas to dvoje izpostavlja novim idejam in novim načinom razmišljanja. Kar posledično pripomore k naši kreativnosti.

Brečkova svari pred veliko napako, ki jo

Veliko lažje dosegamo skupne cilje, če se med seboj dobro razumemo in smo si pripravljeni vzajemno pomagati.

dela večina med nami, ko menimo, da nimamo časa za navezovanje novih stikov, kaj šele za vzdrževanje vseh dosedanjih s kolegi, partnerji, kupci, tekmeči... Pravi, da je naš intelektualni in emocionalni kapital resda pomemben, toda socialni kapital nam bo hitreje odprl marsikatera vrata in to z manj porabljene energije.

Pregovorno znana je zgodba podjetja Hewlett Packard. Ko so raziskovali vzroke večje ali manjše količine idej, ki so jo dobivali iz različnih razvojnih oddelkov, so prišli do zanimive ugotovitve. Daleč največ inovativnih in uporabnih idej je prispevala skupina inženirk, ki se je v popoldanskem času sestajala v krožkih ročnih spretnosti. Beseda je dala besedo in iz teh srečanj se je porodila velika večina zamisli, ki so jih nato uspešno prenesle v poslovni vsakdan.

Socialni kapital torej ustvarja nove priložnosti, širi informacije in poleg tega plemeniti znanje. Če prosimo računalniškega strokovnjaka, da nam pomaga odpraviti težave, ki jih imamo s kakim programom, v resnici skozi socialni kapital dobimo znanje še vseh tistih računalnikarjev, s katerimi je naš kolega v stiku. Združeni smo močnejši, pravijo. In če pomislimo, da nam bo pri tkanju novih vezi in ohranjanju starih poleg vsega še prijetno...

Juhu, gremo novim zmagam naproti! S kom greste danes na kavo?

Poznam, poznaš, pozna ...

Vlaganje v odnose plemeniti vrednost osebnega socialnega kapitala.

Elizabeta se je zjutraj poslovila od moža Marka in sina Lana, večino časa na delovnem mestu je preživela z Aljo, Aljošem in Matjažem, popoldan se je pogovarjala z Lanovo prijazno vzgojiteljico Manjo, zvečer je poklepetala s svojo mamo Heleno in se kasneje dogovorila še za obisk ure aerobike s prijateljico Darjo.

Dejansko živimo v mreži odnosov in ljudje, ki jih poznamo, so strnjeni v skupinice. Če si izrišemo naše odnose - koga poznamo in preko koga spoznavamo druge ljudi - bomo dejansko narisali neke vrste mrežo. Cel svet je poln takih mrež in posamezniki iz teh mrež črpamo socialni kapital.

Socialni kapital, ki sodi med novejšje pojme, označuje vključenost posameznika ali skupin v družbene vezi in omrežja.

Za delovno okolje je ključnega pomena, da vsi posamezniki, ki ga sestavljamo, delujemo v partnerstvu. Za doseg delovnih ciljev sta potrebna medsebojno sodelovanje in podpora. Ne gre samo za timsko delo. Marta, svetovalka za odnose z javnostmi, se je na prvi delovni dan znašla v na videz brezizhodni situaciji. V podjetju s 5000 zaposlenimi je morala v zelo kratkem času najti osebo, ki bi ji znala odgovoriti na zapleteno vprašanje.

Spomnila se je na Alenko, ki ji je bila predstavljena pred kako uro. Opazila je namreč, da Alenka pozna vrsto ljudi iz različnih oddelkov. Po kratkem pogovoru z njo je natančno vedela, koga vprašati za nasvet.

Strokovnjaki za mreže odnosov so med drugim preučili tudi značilnosti le-teh. Odkrili so, da za opis mrež in njihovih delov lahko uporabimo tri osnovne

značilnosti: aktivnost, vmesnost in bližino. Aktivnost opisuje človeka, ki ima stike z več različnimi skupinami ljudi. Alenka je sodila v to kategorijo.

Vmesnost opisuje človeka, ki je vmesnik - edina povezava z drugimi skupinami ljudi. Elizabeta je recimo vmesnik med svojimi sodelavci, svojo mamo in svojo prijateljico.

Bližina pa opisuje stopnjo povezanosti človeka z določenimi deli mreže. Stopnja povezanosti je med prijatelji zelo močna, včasih tudi med sodelavci, medtem ko je med znanci šibka. Za Elizabeto bi verjetno lahko predvidevali, da je spleta tesnejše vezi s prijateljico Darjo kot pa s sodelavcem Matjažem. Posledično o Darji tudi veliko več ve. Med drugim tudi to, koga vse Darja pozna. Če povemo po strokovnejših merilih: kolikšna je njena aktivnost in čigav vmesnik je.

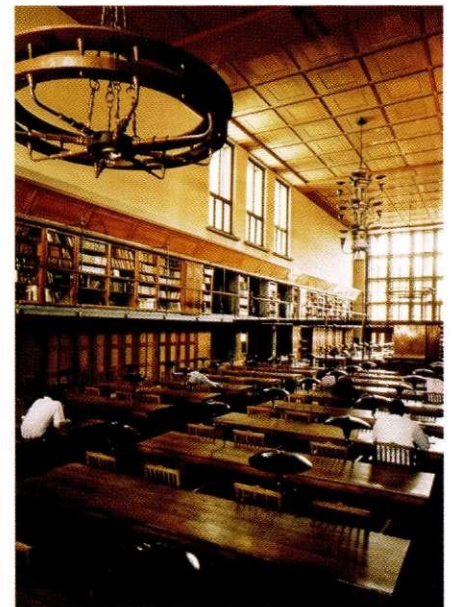
Svet je sestavljen iz množice povezav med ljudmi, ki tako tvorijo skupnosti in omogočajo sodelovanje.

Kadar sami ne zmoremo opraviti neke naloge, se običajno čisto nehote vprašamo po kakovosti odnosov, medtem ko razglabljamo, kdo bi lahko poznal koga z določenim znanjem, ki nam bo v pomoč.

John, ki redno piše bloga in hkrati tudi rad prebira bloga drugih, je med branjem naletel na model, ki ga ni poznal, in mu je zbudil zanimanje. Kasneje je na svojem blogu opisal pot do znanja, ki jo je moral prehoditi, da je prišel do zadovoljive razlage. Seveda se je najprej napotil v knjižnico in brskal po internetu. Kar ni prineslo rezultatov.

Nato se je utrujen in kave željan odpravil v svoj najljubši bar, kjer je srečal Saro. Ko

ga je povprašala po počutju, ji je zaupal vzrok svoje nemoči. Sara se je spomnila, da bi morda njena prijateljica Ana lahko kaj vedela o tem in jo je kasneje poklicala. Ana je povprašala svojega mentorja in informacije prenesla nazaj do Johna. Sara pa ni bila edini človek, ki je Johnu pomagal na tak način. Tako je na koncu John koščke informacij sestavil in zvedel, kar je želel zvedeti.

Ko se zatakne, se lahko problema lotimo sami, ali pa se obrnemo na prijatelje, kolege in znance po pomoč.

Ljudje smo zaradi medsebojnih odnosov eno od najboljših orodij za iskanje informacij. Google se lahko skrije!

Raziskovalci so ugotovili, da je za preživetje novega podjetja bistveno, kako močno in široko mrežo imajo njegovi osnivalci. Pomaga pri pridobivanju dovoljenj, posojil pa tudi pri pridobivanju informacij glede marketinga, prodaje, velikosti in značilnosti trga...

Mreže medosebnih odnosov so dejansko avtoceste pretakanja informacij. Seveda velja, da je pretakanje informacij kapitala hitrejše, kadar se ljudje razumejo in delajo v okolju prijateljskih odnosov. Kadar se med njimi spletejo tesne vezi. Zagotovo velja, da lažje ocenimo sposobnosti ljudi, ki jih bolje poznamo, kaj nam lahko te doprinesejo in kaj lahko mi doprinesemo njim.

Mreže namreč niso namenjene izkoriščanju. Mreže so. Izhajajo iz vsakdanjih

stikov. Petra se je zadnjič odpravila na modno revijo, kjer je spoznala kreatorja in direktorico poslovanja. S tem poznavstvom je svojo mrežo razširila še na povezavo z modnim svetom.

Svojo mrežo gradimo in širimo celo življenje, če le nismo zaprti vase in v svoj svet, ki je brez drugih ljudi po svoje omejen.

Graditi mrežo je enostavno. Vsak človek, ki ga srečamo, naj bo mlad ali star, moški ali ženska, slikar ali krojač, črn ali bel ...

nam ponuja priložnost. Če pa jih poskušamo še vsaj malo spoznati in razumeti ter jim pomagati po svojih najboljših močeh, se pred nami odpre nov svet. Zato te odnose imenujemo kapital. Pridejo nam prav, ko pomagamo drugim in kadar drugi lahko pomagajo nam. Naši odnosi so neoprijemljiv kapital, s katerim plemenitimo tisti pravi, finančni kapital. V službi ali doma.

Slovenska zgodba:

Perutnina Ptuj: STOletje tradicije, znanja in posluha za trg

Perutnina Ptuj je v lanskem letu obeležila častitljiv jubilej, stoletnico svojega delovanja. Danes je Perutnina Ptuj mednarodna skupina, ki povezuje dobrih deset slovenskih podjetij z lastnimi podjetji v petih evropskih državah in z razvitimi tržnimi kanali v osemnajstih.

Sloneč na tradiciji, ki jo izvirno bogatijo s posluhom za potrebe sodobnega človeka, so v zadnjih treh letih več kot podvojili obseg poslovanja in smelo stopajo proti svojemu strateškemu cilju; postati najpomembnejši proizvajalec perutninskega mesa in perutninskih izdelkov v Srednji in Jugovzhodni Evropi.

Za Perutnino Ptuj je značilna posebna vodstvena kultura. Vodje z lastnim zgledom spodbujajo sodelavce k osebnemu razvoju. Ker se zavedajo, da pomeni znanje prednost, so v letu 2005 ustanovili PP šolo, sistem rednega in izrednega usposabljanja ter izobraževanja za vse zaposlene.

Dimče Stojčevski, član uprave za področje upravljanja s človeškimi viri v Perutnini Ptuj, pravi, da ni dovolj, da si samo zelo dober, svoje znanje moraš širiti tudi znotraj podjetja, da imajo od njega vsi koristi. Zato so se na ravni

celega podjetja dogovorili, da vsakdo, ki se udeleži neke konference, seminarja ali izobraževanja, pripravi kratek zapis vsega novega, vsega tistega, kar bo tudi sicer zanimivo za samo podjetje, in to objavi na Intranetu. S tem je seveda veliko dela, zato je sistem še v začetni fazi.

V Perutnini Ptuj postopoma prehajajo od upravljanja s kadri k ravnanju z njimi. "Za

to je potrebna sprememba v organizaciji in načinu vodenja," pove Dimče Stojčevski. "Odgovornost se prenaša na nižje upravljske ravni in to je pogoj za prehod iz učečega podjetja v inovativno-misleče. To je pot, po kateri stopa Skupina Perutnina Ptuj z nekaj manj kot 2.400 zaposlenimi."

Dimče Stojčevski, član uprave Perutnine Ptuj za področje upravljanja s človeškimi viri: Svoje znanje moraš širiti znotraj podjetja da imajo od tega korist vsi zaposleni.

Beseda petdesetletnice

Nadaljevanje zgodbe Nane B. iz septembrskih Podjetnikov v podjetju

"Vse, kar nas doleti dobrega ali slabega, dojemamo samo v mejah svojega samoljubja."

La Rochefoucauld

Že kot sedem ali osemletna deklica sem mam šokirala s svojimi razmišljanji. Spominjam se groze, ki ji je zavela iz oči ob mojih besedah: Ali je vredno živeti? Na njeno vprašanje, kaj me je pripeljalo do takih misli, sem odgovorila: Vse življenje je ena sama muka; najprej se mučiš v šoli (pa nisem imela kakšnih posebnih težav z njo), nato se mučiš v službi, potem umreš. Ali je za to vredno živeti?

Moje takratno vedenje ni obsegalo vmesnih postaj. Obstajala je šola, pa naloge, pa spanje in naslednji dan se je vse ponovilo oziroma začelo znova; mam sem videla kot osebo, ki gre v službo, potem opravi, kar je potrebno doma, zvečer pa spi (tako sem vsaj mislila jaz, ona pa je tudi ponoči pridno šivala), nisem pa zaznavala tistega vmes – drobnih radosti – da zasluži za najino preživetje, da mi kupi banano (nepojmljiv posladek v 60-tih letih prejšnjega stoletja) in da mi sešije obleko, kakršne ni imela niti moja najboljša prijateljica, katere oče je bil pomemben mož, ne tako kot moj, ki je svoje delo opravil s tem, ko me je naredil.

Njenega odgovora na moje takratno vprašanje se ne spominjam. Zdaj, ko sem tudi jaz presegla Abrahama, si znam odgovoriti sama: Vredno je! Življenje živiš vsak dan in vsak dan ti prinese nekaj novega, te bogati, prinaša radosti in bolečino, ustvarjaš pa ga sam!

Mislim, da je vzrok, da je bila moja mama lahko taka, kot je bila v tem, da je imela rada delo, ki ga je opravljala. Opravljala ga je dobro do svoje upokojitve in ga opravlja še danes. Še vedno je mama, tudi že babica, predvsem pa nam vsem še vedno kaj zašije. Njene kreacije se lahko še vedno kosajo z najmenitnejšimi imeni oblikovalcev, ki oblačijo znane ljudi. Potrebno ji je le malo namigniti, kaj bi rad. Če tega ne znaš, si sam kriv, da izdelek ni po tvoji volji. Pa sploh nisem imela namena peti hvalnice svoji mami, temveč delu in razliki, ki je očitna, če imaš svoje delo rad ali če ga nimaš.

Tudi jaz imam rada svoje delo. Vsak dan bolj, čeprav sem še ne dolgo tega sodila med nezaposlene. Torej med tiste, ki so delo izgubili. Meni se je to zgodilo pred štirimi leti. Na voljo sem imela (tako kot vsi ostali, ki ostanejo brez dela) kar nekaj možnosti:

- lahko bi se smilila sama sebi (določen čas opravičljivo, na daljše obdobje - nesprejemljivo),
- lahko bi se pokrila z blazino in čakala (določen čas opravičljivo, na daljše obdobje - nesprejemljivo),
- lahko bi krivila cel svet, svoje nadrejene, sploh vse (deloma opravičljivo - a nesprejemljivo),
- lahko bi si rekla: to je bilo včeraj, danes je drug dan in potrebno je začeti znova (pri skoraj petdesetih težko, a ni nemogoče ter je sprejemljivo in opravičljivo!).

Iz pozitivnega duha, ki preveva te vrstice, ste verjetno ugotovili, da sem izbrala zadnjo možnost. In tudi delo imam spet. Pravzaprav imam dela, kolikor ga želim imeti. Veselim se tega, da imam na izbiro toliko različnih variant in da se lahko o vseh sama odločim. Katero delo vam daje toliko različnih možnosti? Pravzaprav vsako, če ga vzamete tako in če o njem razmišljate na tak način.

Verjamem, da je izguba dela velik šok in da se mračne misli kar same naselijo v dušo. Ne postiljajte jim udobno, kajti čimprej vas bodo zapustile, prej boste zagledali svetlobo, nove možnosti, nove priložnosti, nove stvari, s katerimi bi se radi preizkusili in ugotovili, ali vam odgovarjajo.

Še eno zgodbo bi rada povedala. Saj veste, da smo se včasih naukov učili iz basni, toda to ni basen, je samo zgodba za razmislek:

Živela sta kmet in njegov osel, oba stara in željna počitka zaradi dolgoletnih življenjskih izkušenj. Nekega dne je star in napol slep osel padel v star, zapuščen vodnjak. Kmet ni vedel, kaj naj stori - vodnjak je bil dotrajan in neuporaben, osel prav tako. Domislil se je izjemne rešitve. Z eno samo potezo bo rešil dva problema. Odločil se je, da bo zasul vodnjak z oslom vred. Ni se mu izplačalo vleči onemogle živali iz mokre pasti. Sosedje so prišli pomagat človeku, ki je imel težave. Prijeli so za lopate in začeli

metati zemljo v opuščeni vodnjak. Žival je prosila za usmiljenje, a ga ni bila deležna. Potem je utihnila, čeprav so ljudje še vedno metali zemljo nanjo. Vsakič, ko je na osla padla gruda zemlje, je to zemljo preprosto stresel s sebe in stopil nanjo. Tako si je počasi utiral pot na svobodo. Kmalu so osupli lastnik in njegovi pomagači presenečeni opazili osla, ki je stopil iz starega vodnjaka.

Življenje bo na vas metalo vse vrste zemlje, od mehke, trde, blatne in črne. Preprosto stresite s sebe vse smeti in stopite nanje tako, kot je to storil stari osel. Vsaka od vaših težav je samo stopnica gor, v višave. Iz najglobljih lukenj in pasti se rešimo le, če se ne predamo in poiščemo rešitev. Naučiti se moramo (prisluhniti sebi,) s pridom uporabljati svojo moč (za katero včasih niti ne slutimo, koliko jo tiči v nas) in sami poiskati svojo rešitev.

Nana B., 52

P.S. Podjetje, v katerem je bila zaposlena osemindesetletna Nana B., je šlo v stečaj. Nana B. je bila tako štiri leta brezposelna. S trdno voljo, z vztrajnostjo (vsak teden je oddala najmanj tri prošnje za zaposlitev) in zaupanjem vase je lani med vrsto kandidatov postala vodja službe za notranjo kakovost v srednje velikem slovenskem podjetju.

Uredništvo in Nana B. bomo veseli vaših odzivov. Pošljite nam jih na kolegi@mediade.si!

Podjetniki v podjetju je publikacija za razvoj notranje podjetnega okolja in konkurenčnih posameznikov.

Naslov uredništva:
urednistvo@mediade.si

Odgovorna urednica:
Polona Pibernik, 040 313 286.

Urednica:
mag. Edita Kuhelj Krajnovič, 040 488 040.

Raziskovalna novinarka:

Mojca Androjna.

Svetovalca uredništva:
Sonja Šmuc, Bojan Dobravc.

Fotografija:

uredništvo, arhiv ZTL in Perutnine Ptuj.

Izdajatelj:

Mediade, inovativno založništvo, d.o.o.

Naslov:

info@mediade.si

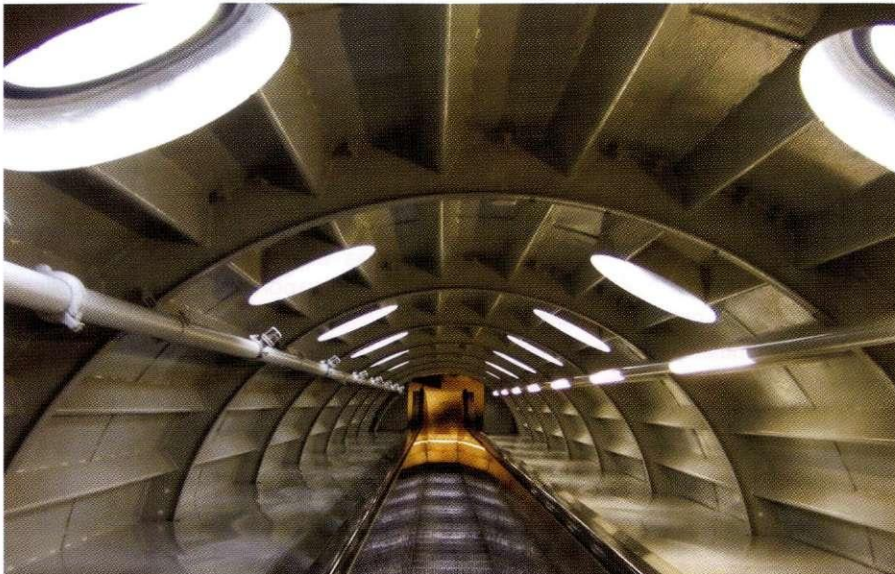
ATOMIUM

Alenka Kosmač, vodja Raziskav in razvoja
Vir: internet, Slike: g. Thomas Pauly, Euro Inox

Januarja 1955 je belgijski inženir André Waterkeyn predstavil projekt Atomiuma. S tem se je začelo obdobje načrtovanja, s ciljem, da bo zgrajen do mednarodne razstave v Bruslju leta 1958.

Postavitev je bila predvidena le kot začasna, za obdobje devetih mesecev. Popularnost in uspeh pa sta Atomiumu priborila mesto simbola Bruslja.

Atomium je ponazoritev atomske molekulske strukture v močno povečanem merilu. Visok je 102 m, krogla pa so premera 18 m. Skupna teža je 2400 ton. Razdalja med krogli, merjena na stranicah kocke, je 29 m, premer cevi, ki vodijo med krogli, pa je 3 m. Poseben položaj umestitve kocke, ki počiva na eni krogli, od katere vodijo tri stranice, je bila v prvi fazi izbrana zaradi estetskih razlogov. Tak položaj obenem zagotavlja stabilnost konstrukcije, saj so stranice kocke podprte z nosilci. Nosilci imajo dve funkciji: podpirajo spodnje tri krogle in omogočajo montažo pomičnih stopnic. Pomične stopnice znotraj cevi so bile v

času izgradnje daleč najdaljše v Evropi in so merile 35 m. Spodnja in zgornja krogla sta povezani z dvigalom, ki obiskovalce do najvišje točke pripelje v 23 sekundah. Za obiskovalce je možen obisk vseh krogel. V posameznih so tematske razstave, v zgornji krogli tudi restavracija, stalna razstava pa je posvečena snovalcu Andréju Waterkeynu.

Začasna postavitvev tako traja že skoraj petdeset let in namesto porušitve se je v

letu 2001 začel projekt obnove. Obsežna obnovitvena dela so se začela leta 2004. Prvotno so bili zunanji plašči krogel izdelani iz aluminija. Z obnovo pa je Atomium nekako postal tudi simbol industrije nerjavnih jekel, saj trikotne aluminijaste panelne plošče nadomeščajo veliko večje plošče iz nerjavnega jekla. Atomium je bil za javnost odprt ponovno februarja 2006, celotna obnova pa je stala štiriindvajset milijonov evrov.

STRES

Simona Ažman, direktorica družbe Visit-A, d. o. o.

Stres je do določene mere bistven za razvoj zdravih človeških bitij. Ohranja nas budne in je neizogibna zahteva vsakdanjega življenja. V vsakdanjem življenju vsi vemo, kdaj majhni stresi postanejo večji in si rečemo: zmorem tudi brez napetosti. Vemo pa tudi, da se brez izziva ali potrebe, da se odločimo, počutimo z dolgočasene. Začnemo iskati vzpodbudo. Stres omogoča zadovoljitev potrebe po stimulaciji, daje motivacijo in interes za življenje. Seveda pa nastane problem, kadar nastopi preveč stresnih situacij. To prispeva k poslabšanju fizičnega in psihičnega zdravstvenega stanja. Ko obseg dogodkov preseže posameznikovo sposobnost obvladovanja, človek trpi in temu pravimo STRES.

Vpliv stresa na fizično stanje posameznika je sledeč:

Kronični stres močno poveča tveganje, da bo prišlo do bolezni ožilja, neugodno deluje na krvne maščobe, poveča neobčutljivost tkiva na inzulin, vpliva na povečanje in nihanje srednjega krvnega tlaka, povzroča nalaganje maščevja okoli pasu, moti menstruacijski cikel in potenco, povzroča sindrom razdražljivega črevesja. Lahko se pojavijo duševne težave, depresija, apatija, motnje spanja, razdražljivost, slabše spominske funkcije, občutek stalne izčrpanosti. Poleg tega stres dodatno vpliva na že obstoječe zdravstvene težave ali sproži tiste, h katerim smo nagnjeni.

Pri ženskah še posebej pogosto prihaja do nevrovegetativnega nesorazmerja, ki povzroča kronično utrujenost, nemir, črnogledost, raztresenost, znojenje, slabši tek, občutek preobremenjenosti in manjvrednosti, močno pa se zmanjša tudi želja po spolnosti.

Današnje življenjske situacije vodijo do stresnih situacij. Dogodki v

posameznikovih življenjih pa to še povečujejo. Najpomembnejša stvar pri vseh aktivnih situacijah je, da vključujejo spremembo. Stresno pa je prilagajanje na novo situacijo.

Sprememba, ki jo spremlja prijeten dogodek je bolj lahka kot tista, ki jo spremlja bolečina. Človeku se je lažje prilagoditi po poroki kot po izgubi ljubljene osebe.

Bolezni in nesreče so do neke mere neizogiben spremljevalec in povzročajo različen obseg stresa. S pomočjo stresa pa se naučimo in dobimo izkušnje za obvladovanje prehodnih stresnih situacij.

Vse stresne situacije drastično porušijo naše ravnotežje, emocije, ki se ob tem porajajo, niso slabe ali dobre, posamezniku pa predstavljajo uvod v njegovo stanje.

Po Holmsovi in Rahimovi skali je stres porazdeljen takole: (skala ponovnega vključevanja v družbo)

1. smrt otroka/ soproga	100 %
2. ločitev	73 %
3. zakonska ločitev	65 %
4. pridrževanje v zaporu ali drugi instituciji	63 %
5. smrt bližnjega sorodnika	63 %
6. večje osebne poškodbe ali bolezni	53 %
7. poroka	50 %
8. odpustitev z dela	47 %
9. sprava s partnerjem	45 %
10. upokožitev	45 %
11. večja sprememba v zdravju ali vedenju družinskega člana	44 %
12. nosečnost	40 %
13. seksualne težave	39 %
14. nov družinski član	39 %
15. velike poslovne spremembe	39 %
16. večje spremembe finančnega stanja	38 %
17. premestitev z delovnega mesta	36 %
18. spori s partnerjem	35 %
19. vzetje hipoteke ali posojila	30 %
20. otroci zapustijo dom	29 %
21. težave s sorodniki	29 %
22. težave s šefom	23 %
23. planiranje počitnic	12 %
24. prazniki	12 %

In še bi lahko naštevali ...

POSLEDICA DOPUŠČANJA VPLIVA OKOLJA:

STRES

Definicija naroda: "Nekaj, kar škoduje zdravju."

Kdo je kriv zanj? "Današnji način življenja, služba, skratka, drugi."

Kako skupno vpliva na naše zdravje?

- "Medicinsko" – "zabetonira" ožilje.
- "Življensko" – zakonolomno, vpliva na vzgojo.
- "Službeno" – človek prične vzbujati vtis, da ni kos svojim nalogam.
- "Družabno" – sla po druženju z nasprotnim spolom usiha ali usahne.
- "Socialno" – dobimo "potuho" pri prijateljih, ki imajo podobne težave in se skupaj predajajo samopomilovanju, kar pomeni "smrt" za človekov mentalni in čustveni razvoj.
- "Čustveno" – depresija, apatičnost, nesposobnost imeti rad sebe in drugega.

KAKO SE IZOGNITI STRESU?

1. Razmišljanje o sebi in svojem življenju – razvijati komunikacijo samega s seboj.
2. Sprejemati se takšnega kot, si.
3. Izogibati se etiketiranju "dobro" in "slabo", ker so to za vsakega posameznika drugačne stvari
4. Postaviti lastne cilje.
5. Razviti občutek pomembnosti skozi spoštovanje do samega sebe.
6. Preteklost pustiti za seboj.
7. Sprejemati SPREMEMBE in njihove posledice: druga služba, drug partner, prenehanje kajenja, hujšanje
8. Razviti tehniko pogovora samega s seboj:
 - a) preko dnevnika,
 - b) preko hobija,
 - c) preko športa,
 - d) preko pogovora,
 - e) preko zapiskov.
10. S sprejemanje odgovornosti za svoje odločitve.
Z razvijanjem veščin razumevanja in sprejemanja drugih z napakami vred preko veščine komuniciranja.

Izogibajte se stresu in do nadaljnjega Vas lepo pozdravljamo!

ZAHVALNA PISMA – "PIKA NA I" POSLOVNE IN OSEBNE KOMUNIKACIJE

Anja Potočnik, pomočnica uprave za odnose z javnostmi v SIJ – Slovenski industriji jekla

Kdaj ste nazadnje napisali zahvalno pismo? Spomnite se, kako vas taka gesta razveseli, ko se vam poslovni partner ali prijatelj zahvali za odlično pripravljen poslovni dogodek oziroma za nepozabno zabavo. Pišimo zahvalna pisma! Tako na najboljši način zaključimo en komunikacijski krog ter odpiramo in nadgrajujemo mnoge naslednje.

Cilj pisne poslovne zahvale ni le prijazen pisni "hvala", temveč je priznanje poslovnemu partnerju za njegov trud. Obenem pa je to odlična priložnost, da si nas oz. naše podjetje partner zapomni bolj kot ostale. **Kdaj se zahvaljujemo v poslovnem svetu?**

Prejeta čestitka za napredovanje, ponovno potrditev položaja, končan študij; dobro sodelovanje v skupnem projektu; priporočilo; proslava ob otvoritvi nove stavbe, investicij ... Priložnosti, da nekomu pokažemo, da smo vljudni in da cenimo njegova prizadevanja, je veliko. Kadar se zahvaljujemo timu enega podjetja, je prav, da pišemo vsakemu posebej in poleg osnovne zahvale, ki je lahko enaka pri vseh naslovnih, dodamo tudi osebno noto – izpostavimo, kaj nam je bilo še posebej všeč pri njegovem prispevku.

Pomembni sta **oblika zahvale in vsebina zahvale**. Če se zahvalimo po telefonu ali pošljemo elektronsko sporočilo je to dobro. Odlično pa je, če napišemo, pismo ali zahvalno čestitko lastnoročno in seveda čitljivo. Naslovniku najprej povemo, za kaj se mu zahvaljujemo in nato izpostavimo, kaj nam je bilo pri poslovnem srečanju, projektu ... še posebej všeč. S tem povsem konkretno pohvalimo njegov

trud, obenem pa naslovnik dobi povratno informacijo, da je ravnal prav in zeleno luč, da naj tako ravno, tudi v prihodnje. Torej zahvalno pismo ni samo preprosta zahvala in odsev našega bontona, temveč je lahko (kako zvito), tudi sporočilo našega pričakovanja o ravnanju poslovnega partnerja v naših naslednjih srečanjih. Protokol pravi, da se zahvalno pismo odpošlje en dan po dogodku, življenje pa:

Za zahvalno pismo ni nikoli prepozno!

12. oktober 2006

Spoštovana ga. Lučka Cerar Košir,
iskrena hvala, da ste si kljub natrpanem urniku vzeli čas in ste mi predstavili vaše podjetje in omogočili sestanke z vašimi vodji enot.
S spoštovanjem in lepimi pozdravi!

Anton Novak, direktor T.N.R.

Ljubljana, 15. oktober 2006

Draga Ilka in Jernej,
veš, trgategv prejšnjo soboto je bila nepozabna. Hvala za vse dobrote, ki ste nam jih postregli po opravljenem trganju. Mislimo na vaju, ko zobamo grozdje in pijemo mošt.

Vajina Daniela, Tom in Nejko

Prva dva primera zahvalnih pisem sta povsem izmišljena. Tretji primer pa je dragocen, ker je resničen, odličen primer pristranskega zahvalnega pisma in obenem tudi **pohvala uredniškemu odboru Novic**. Napisala ga je poslovna partnerka Acronija direktorica Probanke, PE Kranj ga. Hermina Krt po svečani otvoritvi investicij, ko sem ji poslala obljubljeni vizitko. Priloženo darilce, včasih tako pojasnilo ni odveč, ni bilo nič drugega kot kemično pisalo.

Draga Anja,

lepo ste me presenetila, tako z vizitko in posvetilom kot priloženim darilcem! Res lepa hvala. Z veseljem sem prelistala Acronijeve Novice, ki so po moji oceni eden boljših internih časopisov in nemalokrat se zgodi, da si kakšen članek sposodimo in ga obesimo na našo oglasno desko. Prireditev na Jesenicah kot tudi same fotografije pričajo o eminentnosti dogodka in vesela sem, da sem lahko bila del tega. Bilo je odlično.

Z odličnim spoštovanjem, Hermina Krt

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ "NAJ... FOTOGRAFIJA LETOŠNJEGA POLETJA"

Barbara Habe Sintič

V petek, 6. oktobra, smo v upravni stavbi Acronija odprli razstavo fotografij, ki so jih na poletni natečaj poslali nekateri naši sodelavci in bralci Acronijevih Novic.

Najboljše fotografije smo predstavili že v prejšnji številki Novic, prav pa je, da vam tokrat predstavimo še avtorje nagrajenih fotografij.

Večina avtorjev je na natečaju že sodelovala in nekateri med njimi so nas res presenetili z dobrimi fotografijami. Kljub temu pa ne moremo nikogar prav posebej izpostaviti, namreč fotografije

so bile po kriterijih dokaj enakovredne, lahko rečemo le, da prav vsi zaslužijo vsaj pohvalo, da so se v tako velikem številu odzvali na natečaj in prispevali svoj kamenček v mozaik celostne podobe Acronija.

Razstavo je odprl namestnik glavnega direktorja Ljubo Osovníkar. V svojem nagovoru je poudaril, da je tovrstna razstava v vseh pogledih iz leta v leto boljša, avtorjem se je zahvalil za sodelovanje, nagrajencem pa čestital.

Razstava bo na ogled še do 3. novembra.

Vabljeni!

MLADI UMETNIKI ZA LEPŠI VIDEZ ACRONIJA

Marjan Lah

V obratu Jeklarna smo pred nedavnim odprli novo odpraševalno napravo. Konstrukcija se je kar lepo barvno skladala z ostalimi objekti, betonski del pa je v svoji sivini pusto štrlel iz zemlje. Razmišljanja, kako razgibati in poživiti stene, so privedla do ideje, da bi stene poslikali otroci, seveda če bi našli ustrezen odziv odgovornih. Kmalu so stekli prvi pogovori z našimi dobrimi sosedi in že kar starimi znanci iz Osnovne šole na Koroški Beli. Dogovorili smo se, da nam pri naši ideji pomagajo in nam popestrijo monotoni videz pustih sten s svojimi risbami.

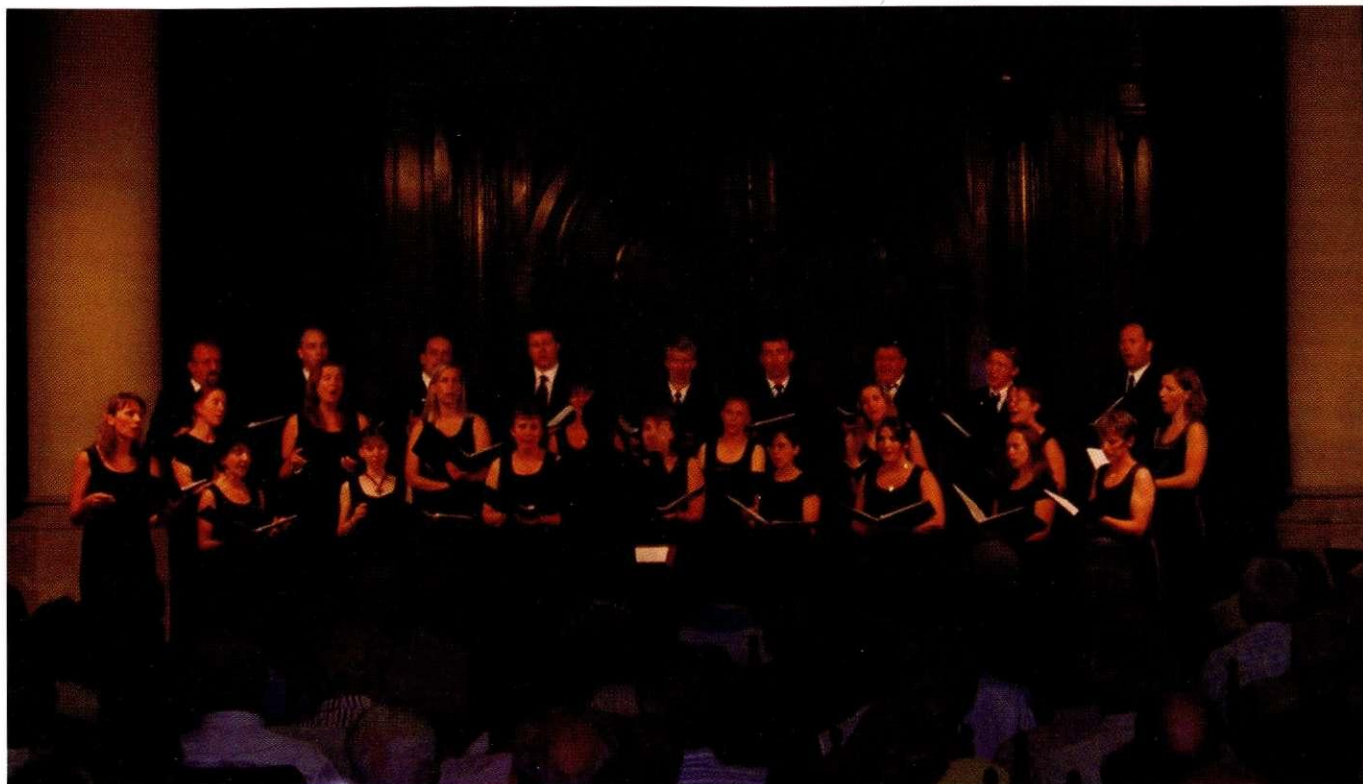
Mladi umetniki so pod mentorstvom učiteljic Katje Lukan in Lucije Košir izdelovali svojo umetnino in nam polepšali okolje. Jeklarji pa smo z zanimanjem opazovali nastajanje slike in zadovoljno ugotavljali, da je Jeklarna dobila nov, prijaznejši obraz. Učenci so lahko spoznavali, kje delajo njihovi očetje, mame, bratje ali sosedje in kako si služijo vsakdanji kruh. Lepo je, ko stojijo vštiric mladostna vedrina, razposajenost in pronicljivost ter resnoba jeklarjev, ki so v tem okolju vsak dan zazrti le v soj žarečega jekla.

Zahvaljujemo se vam, dragi učenci in učitelj OŠ Koroška Bela, za vaš trud in sodelovanje. Skupaj smo ustvarili lepše okolje za vse nas. Vi ste polepšali videz nove odpraševalne naprave, mi pa smo poskrbeli za to, da bo naše okolje lepše, bolj čisto in brez prahu. Veselimo se že novih srečanj z vami!

KOMORNI ZBOR VOX CARNIOLUS NA GOSTOVANJU V BELGIJI

Za komorni zbor Vox Carniolus, Boštjan Zidar, predsednik zbora

Intonacija. Tišina. Zbranost. Dirigentov pogled spodbuja. Zapijemo. Glasba ne pozna meja. To, ki prihaja iz naših grl, smo ponesli v Wassmunster v Flandriji, Belgija. Zahteven repertoar in doživeta izvedba devetnajstih skladb občinstva ni pustila hladnega. Program koncerta je bil zelo raznovrsten. Skladbe renesančne harmonske vpetosti, preko romantike k novoveški kromatiki, slovenske ljudske pesmi. Stojče ovacije in nekaj dodatkov nas je prepričalo, da nismo zaman vložili veliko truda v naše petje. Seveda je k temu odločilno prispeval naš dirigent, Michele Josia. Tak je bil prvi koncert v sklopu kulturne izmenjave s pevskim zborom Acantus iz Beverena. Kako je do tega sploh prišlo? Predlani smo navezali stike z zborom Acantus na srečanju Europa cantat v Ljubljani, lani smo pevski zbor Acantus gostili pri nas, letos smo jim obisk vrnili. Mi smo jim predstavili našo lepo domovino, gore, Kras, Ljubljano, Planico, naše Jesenice z bogato jeklarsko tradicijo. Oni so nam približali Flandrijo, mesta Antwerpen, Gent, Bruselj, Brugge. V petih dneh v juliju smo odpeli dva koncerta, priložnostno smo zapeli tudi v Evropskem parlamentu v Bruslju. Povsod so nas lepo sprejeli. Sprejemi pri županih Beverena, Waasmunstra, v banki KBC, piknik s člani zbora gostitelja, večerja pri članih zbora na njihovih domovih. Na drugem koncertu v Beverenu, ki je bil na predvečer povratka domov, smo imeli dva posebna

gosta. Prvi je bil slovenski veleposlanik v Bruslju, drugi naš prijatelj iz nekdanjega jeseniškega zbora Blaž Arnič. Sedaj živi na Nizozemskem. Na naš koncert se je pripeljal več kot 300 km daleč. Ganljivo snidenje po več kot 20 letih. Koncert je uspel, na koncu se nam je pridružil tudi domači zbor Acantus, skupaj smo zapeli eno flamsko pesem in štiri naše ljudske pesmi. Po koncertu smo se s pevci Acantusa šalili na račun tega, komu se je bolj zapletal jezik pri izgovorjavi, njim v slovenščini ali nam v flamščini. Kako preseči jezikovne pregrade, sta nam lepo pokazala dirigenta, Flamec in Italijan, ko sta ubrano zapela solo v pesmi Moje dekle je še mlado. Slovo od prijateljev iz Acantusa je bilo toplo, ganljivo in kar nismo se mogli na hitro posloviti. Po nekaj zapetih pesmih nam je to uspelo z Irsko pesmijo, ki gre takole: ... and until we meet again ... and until we meet again ... in res, ni dolgo trajalo, da smo se spet srečali. Poleti je prišlo v Slovenijo na dopust pet članov zbora Acantus z družinami. Prijateljstva, ki se je spletlo med nami, se ne da pozabiti.

Pevska turneja po Belgiji je predstavljala za zbor Vox Carniolus hud finančni zalogaj. Na tem mestu bi se radi zahvalili podjetju Acroni, kajti tudi z vašo pomočjo smo uspeli uresničiti naš do sedaj najbolj zahteven mednarodni projekt.

7. REDNA FOTOGRAFSKA RAZSTAVA V OBRATU JEKLARNA

Marjan Lah

V oktobru smo pripravili razstavo fotografij našega znanega someščana Klemena Klemenca, ki se poleg svojega pedagoškega dela ukvarja z mnogimi ljubiteljskimi dejavnostmi, predvsem z gledališčem, s fotografsko dejavnostjo pa je znan ožjemu krogu ljubiteljev fotografije in obiskovalcem fotografskih razstav.

Klemen je dipl. ing. metalurgije, rojen na Jesenicah, zaposlen na OŠ Toneta Čufarja na Jesenicah kot računalnikar, učitelj tehnične vzgoje in vodja fotografskega krožka. Deloma zaradi dela, ki ga opravlja, deloma pa zaradi izrednega razmaha digitalne fotografije, ki mu omogoča dodatno obdelavo barvnih

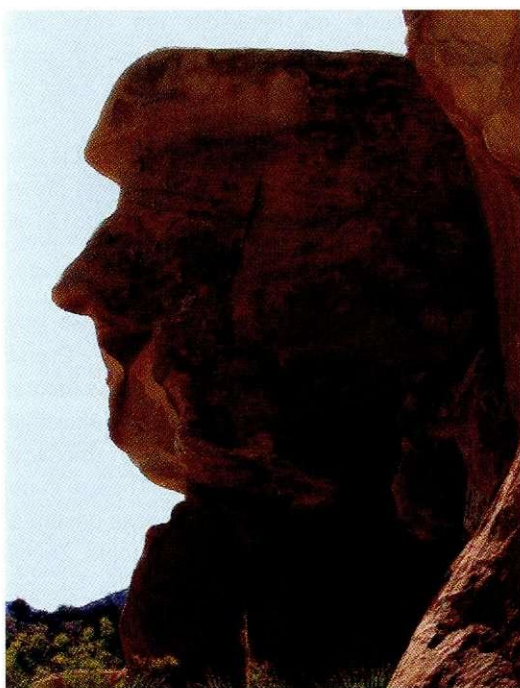
fotografij na računalniku, kar je pri klasični fotografiji nemogoče. Najraje fotografira umetnine, ki jih ustvarja narava, poseben izziv pa so mu žuželke in z njimi povezana makro fotografija.

Od leta 2005 je član Fotografskega društva Jesenice, v sklopu katerega je razstavljal svoje fotografije na društvenih razstavah na Jesenicah in v Beljaku.

Pričujoče fotografije so nastale v jeseni leta 2004, ko sta s prijateljem Igorjem Razingarjem, dr. med., prekrižarila dobršen del jugozahoda ZDA (Kalifornija, Nevada, Utah in Arizona). Na naši razstavi je predstavljen le manjši del fotografskega gradiva, ki je nastalo na zanimivem in razburljivem popotovanju. Delček videnega in zabeleženega s fotografskim objektivom pa predstavlja Klemen sam.

YAA TEEH – POZDRAVLJENI (Pozdrav Navajo indijancev)

Tekst in fotografije: Klemen Klemenc

Fotografije so nastale v Grand Staircase, ki je nacionalni spomenik. Razteza se čez večji del koloradske planote. Delijo si ga tri zvezne države, Utah, Arizona in Kolorado. Zavzema 6200 km² površine in se od južnih puščavskih nižin terasasto dviga do osrednje planote na nadmorsko višino 1500 do 2100 metrov. Iz te planote se dvigajo vrhovi, ki segajo v 4000 metrske višave (Medvedja ušesa-Bear's ears), vanjo pa se zajedajo v globino nekaj 100 do 1000 metrov globoki kanjoni (Grand Canyon). Celotna pokrajina se oblikuje kakih 280 milijonov let. Večina državnih in nacionalnih parkov, ki sva jih obiskala, se nahaja v tem ogromnem nacionalnem spomeniku.

Temno rdeč Moenavski peščenec Vermillionskih pečin na podlagi mehkejšega sivega Chinle glinenca vsebuje množico fosilnih ostankov rib in zgodnjih dinosavrov iz obdobja triasa.

Proti severu se v skoraj neprekinjeno belo črto raztezajo Bele pečine (White Cliffs), ki so nastale, ko so peščene sipine zaradi izredne teže zgornjih plasti okamenele v bel Navajo peščenec. To se je dogajalo v obdobju jure.

Nad njimi najdemo mlajše, mehkejše, sive pečine. V bistvu so to okameneli

ostanki lupin mehkužcev, ki so se odlagali na dno morja v obdobju krete. Tu najdemo fosile morskega življa, zobe morskih psov in močvirskih rastlin pooglenelih v premog.

Vrhnja plast Grand Stair Escalanteja pa so jezerske usedline mulja in glinence različnih barv. Rdeča, oranžna in rumena barva so različne stopnje oksidacije železovih mineralov. Temno rjavo prispevajo manganovi minerali, roza barvo pa magnezijevi minerali. Vmesni barvni vzorci pa so posledica mešanja posameznih mineralov. Bela barva pa je čisti apnenec.

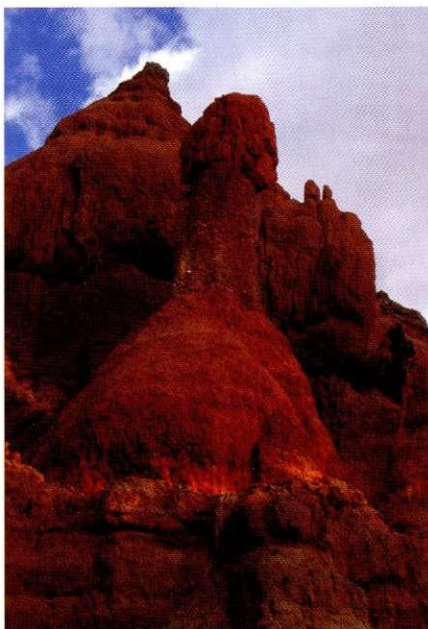
Pokrajina je enkratni prerez skozi zemeljsko zgodovino, saj je npr. Spodnja plast Bryce kanjona obenem zgornja plast Zion kanjona, spodnja plast le tega pa zgornja plast Grand kanjona, v katerem se je reka Kolorado zajedla do 4 milijarde let starih kamnin.

Razlog, da so tu posamezne geološke plasti tako lepo urejene, leži v počasnem dvigovanju koloradske planote, ki se je v 270 milijonih let dvignila za dobrih 3000 metrov. Za razliko od dvigovanja zemeljskih plošč drugje po svetu se koloradska planota dviga v celoti enakomerno.

V vso to gmoto usedlin in ostankov vulkanskih izbruhov pa dolbejo reke (Colorado, Paria, Virgin...) s svojimi pritoki vedno globlje kanjone, širše terase in pečine. V puščavskem delu pa paščeni viharji s svojim drobnim kremenovim peskom brusijo ostre robove erozije iz predzgodovinskih časov.

Severni del, bogat s padavinami, je poraščen z obsežnimi gozdovi smrek, brinja, sekvoj in brezam podobnih dreves (aspen). Južni bolj suh puščavski del pa se ob redkih nevihtah v trenutku spremeni v pravi botanični vrt. Mesto dreves pa so tu prevzele juke in joshua drevesa, ki so v istem rodovnem deblu kot lilije in trave. Polno je raznih majhnih kaktusov kot so mamilarije, opuncije, ehinopsisi do pravih večmetrskih orjakov sagurno kaktusov. Prav tako je raznoliko tudi živalstvo. Glede na življenjske pogoje najdemo tu veliko divjadi, jelene, muflone, pume, medvede, v južnem puščavskem delu pa najrazličnejše kuščarje, strupene kače, pajke, škorpione, kojote, puščavske lisice, glodalce in ptice tekačice.

Ta del Amerike so v manjših skupinah poselili Anasaziji in Freemont indijanci že pred 8000 leti. Občasno so zaradi lova in nabiranja prihajali v te kraje tudi Jute, Hopiji in Navajosi. Slednji imajo znotraj

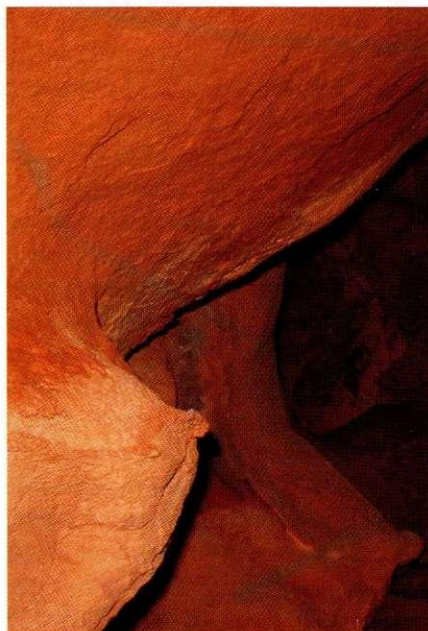

svojega rezervata, ki leži večinoma v državi Arizona in se razteza še v države Utah, Kolorado in New Mexico, polno avtonomijo in uveljavljajo poleg ameriških tudi svoje plemenske zakone.

Po preseljevanju Evropejcev v Ameriko pa so se v teh krajih ustalili predvsem Mormoni in Amiši. Utah je Mormonska država s svojo državno zakonodajo (No pivo today or any day ...).

Haa Koo nee

Na ponovno snidenje (Navajo)

XIAMEN

Tekst in fotografije: Jerneja Stres

V kitajskem Xiamenu so v času od 15.–26. 7. 2006 potekale Svetovne zborovske igre (World Choir Games, prej imenovana Zborovska olimpijada). Gre za največje zborovsko tekmovanje na svetu, ki ga vsako drugo leto organizira Interkultur Foundation iz Nemčije. Kot edini predstavniki Slovenije smo se letošnjega tekmovanja udeležili člani Mešane pevske skupine "Dr. France Prešeren" iz Žirovnice, pod vodstvom umetniške vodje Irene Kosmač. V domovino smo prinesli zaslužen bronasto medaljo, doseženo v najmočnejši kategoriji 24 – ljudska pesem a cappella. Skupno je sodelovalo 47 držav iz celega sveta z več kot 400 zbori, kar je skupno nanoslo okoli 22.000 pevcev.

ODHOD: 12. julija smo se z brniškega letališča z zamudo poslovili ob 17.30 uri in preko Frankfurt, Berlina, Rige, Moskve, čez Sibirijo, po dobrih devetih urah in pol prispeli do Pekinga. Prihod je takoj zaznamovala visoka vlaga in vročina, kljub pozni uri zvečer. Vmes smo namreč preskočili časovni pas in ure premaknili 6 ur naprej. Let za Xiamen preložen, ja zamude na letališčih res niso nič, posebnega, in tako smo po 27 urah potovanja v Xiamen prispeli 14. julija ob 1.00 uri zjutraj. V Xiamenu so nas pričakali vodiči. Organizacija vsega je bila popolna. Naša vodička in kasneje prava prijateljica je postala mala Chen Lio Lin ali po evropsko ... Ella.

PETEK, 14. julij: Spanca je bilo bolj malo, saj smo ob 11.00 uri imeli v Grand Hall of People registracijo naše skupine. Še istega dne smo opravili obe akustični vaji: ob 14.30 kategorija 6 (mešane pevske skupine) v Lianhua Theatre in ob 17.40 uri kategorija 24 (ljudska pesem a cappella) v Grand Hall of People. Začeli so se že tudi prvi intervjuji za lokalne televizije, namreč prireditev je bila medijsko zelo dobro spremljana. Prosti čas smo izkoristili za prvi sprehod po

mestu – na Zhengzong ulico, ki je namenjena samo nakupovanju. Seveda smo bili presenečeni nad kvaliteto artiklov in nizko ceno. Prvi vtis o mestu je bil – zelo čisto, urejeno in dokaj moderno. Oziroma – vzhod se sreča z zahodom. Ogromno je parkov, zelenic, rož, vrtov. Zelo opazni so številni spomeniki raznim kitajskim herojem, ogromno je umetniških skulptur. Prevladujejo tiste s športnimi motivi, saj vsako jesen v mestu organizirajo tekaški maraton, ki se ga udeleži okoli 100 000 tekačev. Zvečer so nas pogostili v najbolj priznani restavraciji Hao Qing Xiang, ha ha kitajski restavraciji in takrat smo prvič pomislili, kako dobro kuhajo kuharji v "naših" kitajskih restavracijah. Prevladovala je morska hrana, ki je značilnost province Fujian, v kateri se nahaja Xiamen. Hrana je pekoča ali sladka, sicer pa tako ali tako ne veš, kaj ješ, saj ti nihče ne zna razložiti. V restavracijah in trgovinah govorijo samo kitajsko, tako da ... Še dobro, da je bila z nami Ella, ki nam je pomagala na vsakem koraku.

SOBOTA, 15. julij: Zajtrk nič kaj prida, še dobro da so imeli kuhano zelenjavo in čaj, pa čeprav nesladkan. Vremenska napoved nam je zaznamovala naslednje dni, saj so napovedovali tajfun Billis, zato je vlada prepovedala vse izlete. Popoldne je bila odpovedana tudi otvoritvena parada, sicer pa ni bilo nič čudno, dež je res lil kot iz škafa. Otvoritvena slovesnost v Seaside Convention Center je bila prečudovita, v slogu kitajskega blišča. Spet intervjuji, fotografiranja, razlage, kje Slovenija sploh je! V Kongresnem centru je vladalo pravo navijaško vzdušje. Garda kitajske vojske je v dvorano prinesla olimpijsko zastavo, zastave vseh udeleženk, 300- članski zbor je zapel olimpijsko himno, predstavili so se člani mednarodne žirije, med katerimi je bila tudi gospa Karmina Šilec, spoštovana slovenska zborovska osebnost. Zvečer smo se prvič po internetni pošti javili v Slovenijo, saj so na radiu Triglav dnevno objavljali naša obvestila iz daljine Kitajske.

NEDELJA, 16. julij: Zajtrk kot vsak dan ..., vlaga, vročina, dež, to nas spremlja na vsakem koraku. Ogledali smo si tudi tipično kitajsko tržnico, za katero pa skoraj nimam besed. Vonj svežega mesa, rib, žab in zelenjave se zliva v eno, kar pomeni, smrad! Dopoldne smo zapolnili s pevskimi vajami, ki pa nam niso šle prav dobro, saj nam časovna

Odhod z Brnika

razlika še vedno "ni privoščila" normalnega spanca. Nekaj nas je začelo tudi smrkati, nič čudnega, zunaj vroče do 38 stopinj, v prostorih pa povsod klima naprave, kar pa je pomenilo nore temperaturne razlike. Ob 14.00 uri so se v Grand Hall of People začele kvalifikacije za kategorijo 24. Od 30 prijavljenih zborov smo bili na vrsti 8, za nas je to pomenilo registracijo točno ob 15.45 uri. Sledi čakanje, da nas odpeljejo v sobo za preoblačenje in ličenje, nato v sobo za upevanje in ponovne vaje, ki so nam noro dobro uspeli. Za kostumsko podobo skupine je poskrbela mag. Kamen Klobasa, univ. dipl. inž. oblikov. Minutk pred odhodom na oder ne bom komentirala, mislim, da je vsak pri sebi premleval pesmi, zbijal tremo in se koncentriral na nastop. Nato odhod na oder, dvorana polna poslušalcev, napoved naše skupine in začetek.

Z nastopom smo bili zadovoljni, še najbolj pa Irena. Pa vseeno, o naši usodi bo odločala mednarodna žirija v sestavi članov iz Kitajske, Filipinov, Hrvaške, Rusije in Argentine. Ogledali smo si še nekaj nastopov naših "konkurentov", čeprav so bile

naše misli pri 20.50 točke, ki peljejo v finalno tekmovanje.

PONEDELJEK, 17. julij: Noro, ob 5.45 uri bujenje, zajtrk ob 6.15 uri, nato telovadba s pevskimi vajami. Točno ob 9.00 uri se je začela kategorija 6, kar je za nas pomenilo registracijo v Lianhua Theatre točno ob 8.25 uri. Ista procedura kot dan poprej, le da so nas skoraj napovedali kot skupino iz Francije. Na naših enotnih majicah pač piše tudi "Dr. France Prešeren", kar je pač za marsikoga pomenilo Francija. Zanimivo! Tudi s tem nastopom smo bili zadovoljni, žirija pa je bila sestavljena iz glasbenih strokovnjakov iz Kitajske, Norveške, Rusije, Vietnama in Koreje. Naše delo, kar se kvalifikacij tiče, je bilo opravljeno. Sedaj pa čakanje na rezultate. Popoldne smo še z dvema zboroma iz Kitajske in Tajske izvedli tudi prijateljski koncert v New District Church. Vrnili smo se v Catering Grand Hall of People in pod velikimi ekrani čakali, kje za našim imenom bomo videli Q, no ja, vsaj upali smo tako. V kategoriji 6 smo prejeli srebrno diplomu ranga 6, v kategoriji 24 pa smo prejeli zlato diplomu ranga 1 (za našim imenom je bil znak Q), ki nas je popeljala v FINALE! Naše veselje je bilo nepopisno, saj je od 30 zborov dovolj točk za finale doseglo le 12 zasedb. Pa takoj

po tem grenak priokus, ja, kaj, če bo na tekmovanju treba nastopiti spet zgodaj zjutraj???? Spet čakanje in upanje, da za nastop na tekmovanju dobimo "ugledno" uro! Vrnili smo se v hotel, saj nam je vodička obljubila, da nam sporoči uro, takoj ko jo izve. Treba je bilo spati, ha ha, le kdo bo spal, če ne vemo ure vstajanja!? Pozno zvečer nam je "posvetilo sonce", naša ura nastopa je bila 16.20!

TOREK, 18. julij: Dopoldne smo si ogledali mesto, v katerem smo prebivali, pravzaprav samo delček, saj ima mesto 1.6 mio prebivalcev. Prometnih predpisov "ne poznajo", velja zakon močnejšega, taksiji tehnično nezadovoljivi (glavno da izmed vseh luči dela taksimeter), skratka, doživeli smo utrip "drugačnosti", če se samo spomnim, s kakšnimi velikimi očmi so nas opazovali otroci (ja tudi hihitali so se za nami). Naše blondinke in naši "veliki in brkati" pevci so bili izredno zanimivi, sploh za fotografiranje. Spet vaje in priprava na nastop, nato odhod v Grand Hall of People in ponovno procedura do nastopa. Vroče, vlaga, dež, sonce, koncentracija na nastop ... mi smo izbor v finale upravičili in ponovno izvedli dober nastop. Ocenjevali so nas gospodje iz Vietnama, Kitajske, Madžarske, ZDA, Norveške, Kanade in Rusije. Zvečer smo se udeležili seminarja o slovenski glasbi, ki ga je vodila ga. Karmina Šilec, na katerem pa smo na njeno povabilo tudi zapeli!

SREDA, 19. julij: Ob 10.00 uri smo se odpeljali proti Seaside Convention Centre na podelitev priznanj, diplom in medalj. Ja, pravzaprav nismo vedeli nič, ali bo medalja ali ne. Četudi je skupina prišla do finala, ni bilo rečeno, da si je prislužila kolajno.

Obnova hiše

Če ne zbereš dovolj točk, pač dobiš "samo" priznanje za udeležbo na finalu. Kar je, je, smo si rekli, čeprav umetniška vodja Irena ni bila enakega mnenja. Je rekla: "Kar pogledajte si športnike, če iz olimpijade ne prinesejo medalje! Isto bo z nami!" Na velikem odru so sedeli vsi zborovodje skupin in čakali, da slišijo ime skupine, stopijo na oder in dobijo medaljo okoli vratu (no, ali pa samo priznanje). Ko so v kategoriji 24 začeli podeljevati priznanja, smo čakali, čakali, čakali, kdaj začnejo z medaljami. Ko je zbor iz Filipinov prejel bronasto medaljo, smo že vedeli, da je bron sigurno naš! Veselja, da smo našo skupino in Slovenijo "napisali" pod dobitnike medalj, se ne da opisati na list papirja. Zato smo člani skupine s seboj odpeljali tudi uradnega snemalca Jožeta Hausmana. Tudi zaključna slovesnost je bila nekaj posebnega. Spet olimpijska zastava, zastave posameznih držav, pa himna ... in na koncu koncert zmagovalcev posameznih kategorij.

ČETRTEK, 20. julij: Xiamen velja za najlepše in najčistejše mesto na Kitajskem. Je ekonomsko, šolsko in poslovno središče. Industrije tu ni. Zadnji dan pred odhodom smo imeli prost dan. Privoščili smo si izlet na otok Gulangyu, ki so ga šele zadnja leta uredili in odprli turistom. Prvi so ta otok naselili krščanski misionarji, zato se na njem nahaja tudi krščanska cerkev, v kateri smo seveda morali tudi zapeti. Na otoku je tudi kitajski botanični vrt in edinstven muzej klavirjev.

PETEK, 21. julij: Ob 7.00 uri odhod domov! Poslavljanje od "naše" vodičke Elle je bilo kar hudo. No ja, mi smo jo povabili v našo preljubo Slovenijo, če pa pride, pa ne vemo! Brez letalskih

Utrip na tržnici

Grand Hall of People

zamud seveda ni šlo, tako da smo utrujeni na Brniško letališče prispeli ob 23.30 uri, kjer nas je pričakal Pihalni orkester Lesce in pa seveda svojci, prijatelji in člani domačega kulturnega društva. V soboto so naši skupini pred picerijo Morena pripravili prisrčen sprejem tudi občani in župan občine Žirovnica, g. Franc Pfajfar, ter člani kulturnega društva dr. France Prešeren Žirovnica-Breznica z g. Jožetom Resmanom.

Vse utrinke, doživete na Kitajskem, je na svojo kamero zabeležil Jože Hausman. Predstavitve filma smo izvedli 29. septembra v dvorani na Breznici. Ob tej priložnosti se zahvaljujem ga. Sonji Cuznar, predsednici sindikata Neodvisnost, ki se je predstavitev udeležila in v zahvalo za pomoč prejela naše skromno darilo.

Naš projekt je seveda zahteval veliko finančno pomoč, saj pevci kljub lastnemu financiranju in komercialnim nastopom tega ne bi zmogli uresničiti. Zato se podpisana Stres Jerneja, zaposlena v sektorju Kemija, najlepše zahvaljujem poslovodstvu Acronija, vodstvu sektorja Kemija, sindikatu Neodvisnost in vsem sodelavcem, ki so mene in mešano pevsko skupino "Dr. France Prešeren" finančno in moralno podprli!

Dobitniki bronaste medalje

SLOVENSKI JEKLARJI NA POHORJU

Tone Kelbl

Narava se počasi spreminja, rastlinje se barva v bolj nežne barve in v zraku je čutiti nov vonj. In prav na sobotni dan, 23. septembra, ko se prebujajo jesen in jemlje slovo od poletja, smo se jeklarji, združeni v Slovensko industrijo jekla, zbrali na zadnjem letošnjem planinskem pohodu. Na povabilo planinskih vodnikov iz Raven na Koroškem smo se zbrali v mestu Mislinja pod Pohorjem z namenom, da bi osvojili Črni vrh (1543 m). Mislinja je dobila ime po reki, ki priteče izpod Rogle skozi temačen mislinjski jarek. Sam kraj ima bogato in pestro preteklost, saj se je v 18. stoletju začela razvijati industrija. Ob reki Mislinji je zrastle šest fužin, ki so prerasle v mislinjsko železarno, ki je bila sredi 19. stoletja druga največja na slovenskem. V istem obdobju je delovala tudi glažuta – steklarna, na katero danes spominja potok Glažuta in opuščeni naselji Glažuta in Stara Glažuta.

Zaradi lepega vremena in zanimivega cilja pohoda se nas je na avtobusni postaji v Mislinji zbralo lepo število pohodnikov. S postaje smo krenili v gozd, v smeri Pirševega doma in nato mimo številnih gorskih kmetij. Po slabih dveh urah hoje smo prispeli do Pastirskega stola oziroma do "Petelinovega Folca", kjer so v preteklosti opazovali divjega petelina. Po krajšem počitku smo nadaljevali hojo proti Ribniškemu jezeru. Jezero je s širšo okolico naravni rezervat in je nastalo po koncu ledenih dob v zamočvirjeni kotanji sredi pohorskih kamnin. Taka šotna barja so značilna za celotno Pohorje. Med domačini pa so znane tudi ljudske pripovedke z zgodbami o povodnem možu Jezerniku, ki naj bi živel v pohorskih jezerih. V Pohorje pa je bil zaljubljen tudi slovenski pesnik Janko Glazer (1893–1975) in eno njegovih pesmi iz

Pri Ribniškem jezeru

zbirke Pohorske poti smo lahko prebrali nedaleč stran od jezera.

Motiv s Pohorja

Slemenata gola, gladka, brez dreves
le brusnice prek njih temno rdeče
in nizek droben volk vse čez in čez,
da komaj vidi steza se, ki vmes
po kolotečini krizvark (koles starinskih)
se prek kop starinskih vleče.

Nikamor časa ne mudi se tu.
Nizko je, kjer obstal sem, na planoti
boričevje – in v tistem jezeru
počasi, list za listom, se na dnu
nabira šota. Dolgo stal bi tu
in zbiral misli svoje bi v samoti.

Naslednji postanek je bil pri Ribniški koči, ki stoji na mali planoti tik pod Malim Črnim vrhom. Od kočice je lep razgled na bližnji Jezerski vrh, na katerem stoji spomenik padlim borcem – planincem med NOB ter

Ribniška koča

seveda lep pogled na del Dravske doline. Po krajšem postanku smo nadaljevali do najvišje točke Pohorja, to je Črni vrh, na višini 1543 m. Črni vrh je kopasta planota, poraščena z resjem, borovnicami in nizkimi smrekami. Na vrhu je tudi znamenje v obliki treh križev, ki ga je izdelal domačin dr. Pogorevc. Ponujal pa se nam je tudi lep razgled na Uršljo goro, Peco in Olševo. Sledil je še enourni spust proti Grmovškovega domu pod Veliko Kopo (1377 m), kjer je bil planinski del pohoda zaključen. Dom stoji na južni strani sedla na Pungartu in je pomembna postojanka za izletništvo in zimski šport. Gostitelji so nas pogostili z enolončnico in ob prijetni glasbi se je razvilo prav prijetno planinsko vzdušje. Ob odhodu proti domu pa je vsak pohodnik dobil v dar tudi spominsko majico.

Na Pohorju oziroma pohorskih gozdovih se skrivata mir in lepota, ki očarata v tako lepem vremenu vsakogar, ki si je pripravljen vzeti nekaj časa in se umakniti v ta svet. Ta mir se je našel tudi v nas in tako umirjeni smo se preko Trojan vrnili domov.

Črni vrh

Zaključek pri Grmovškovega domu

V DOLINI ZELENEGA ZLATA

Marjan Mencinger

6. oktober je bil prijeten jesenski dan. Zgodaj zjutraj smo se člani DMIT odpeljali z avtobusom z Jesenic proti Žalcu. Tam nas je sprejelo toplo jesensko sonce. Odločili smo se za ogled Žalca in bližnje okolice. To je spodnja Savinjska dolina, ki ji rečejo dolina zelenega zlata. Ime je dobila po pridelavi hmelja.

Zbrali smo se v žalski pražarni Caffè Tropic na degustaciji kave, kjer nas je sprejel lokalni vodič. Odšli smo v stari del mesta, kjer smo si ogledali starejšo arhitekturo. Žalec je mesto od leta 1965, prej je bil trg. Starejša Zotlova kovačija je iz prve polovice 16. stoletja (nekoč je stala pred trškimi vrati). Okoli leta 1580 je služila kot protestantska molilnica (še danes se del kovačije imenuje lutrova kapela), kasneje je bil v nje trški špital, po letu 1752 pa je trgu štiri desetletja služila kot bolnišnica. Ogledali smo si cerkev sv. Nikolaja. Poleg stoji obrambni stolp, ki je eden od štirih in je služil za obrambo pred Turki v začetku 16. stoletja. Stolp je enonadstropen z značilno stožčasto streho in je bil obnovljen leta 2002. Tu je posajena sadika najstarejše trte iz Maribora. Nato smo odšli v rojstno hišo skladatelja Rista Savina (psevdonom), kjer je njegova spominska soba, galerija savinjskih likovnikov in galerija Doreta Klemenčiča – Maja ter razstavno prodajna galerija Oskarja Kogoja. Hmeljarski muzej je nastanjen v najvišji stavbi Žalca (Hmezad), kjer je skladišče hmelja. V muzeju so na ogled stari stroji in modeli, ki prikazujejo zgodovino hmeljarstva. Žalec je tudi slovensko središče hmeljarstva.

Nato smo se odpeljali v livarno Feniks – bivši Feralit. Tu so nam predstavili zgodovino podjetja. Sedaj so pod belgijsko firmo OMCO. Mi smo si predvsem ogledali vlivanje zvonov. To obrt so prenesli, ko so zaprli livarno zvonov v Ljubljani. Vlivajo bronaste

Udeleženci izleta v rimski Nekropoli

zvonove za naročnike pri nas in po svetu.

Potem smo odšli na hmeljarski inštitut. Poleg je vrt zdravilnih in aromatičnih rastlin, ki je bil ustanovljen leta 1976. Zasnovali so ga tedanji sodelavci inštituta v sodelovanju s priznanimi farmacevti in biologi. Koncept vrta je bil ob ustanovitvi na evropski ravni. Od vsega začetka proučujejo tehnologije, preizkušajo pridelovanje različnih zelišč in razvoj opreme za

Vrt zdravilnih in aromatičnih zelišč

spravilo in predelavo. V stavbi je mini pivovarna, kjer preizkušajo izdelavo piva za različne naročnike. Mi smo imeli predavanje o pridobivanju piva in degustacijo. Pivo nas je kar privezalo in je bilo kar težko nadaljevati s programom. Odpeljali smo se v Petrovče. Cerkev Marijinega obiskanja v Petrovčah, med ljudmi bolj znana kot cerkev Matere božje, je ena izmed petih Marijinih bazilik na Slovenskem. Že ves čas obstoja slovi kot priljubljena Marijina romarska cerkev. Pred njenim glavnim

Marijina bazilika v Petrovčah

V hmeljarskem muzeju

oltarjem sta pobožno molila tudi habsburški cesar Ferdinand in cesarica Marija Ana, ko sta bila leta 1844 na obisku v Celju. Cerkev je pod vodstvom dominikancev. To je meniški red. Izdelujejo kloštrske zeliščne kapljice, ki smo si jih kupili. Nato smo odšli v Šempeter. V središču Šempetra leži arheološki park – Rimska nekropola, v katerem so rimske žarne grobnice med lepšimi v Evropi. Grobišče je bilo po naključju odkrito leta 1952. Rekonstruirane grobnice predstavljajo ostanke prestižnih nagrobnih spomenikov celjske mestne elite, ki je živela v okolici Šempetra. Grobnice, ostanki rimske ceste in manjši spomeniki so iz začetka našega stoletja. Nato smo si ogledali jamo Pekel. Ta čudež narave je voda ustvarjala več kot tri milijone let. Prepoznavna je po značilnem kamnitem vhodu – skala v obliki peklenščka. Jama ima dve nadstropji. V spodnjem teče voda in vidimo tudi slapove. Zgornji del je suh. V jami so številni kapniki vseh kapniških oblik, s sigo prevlečene stene in tektonska prelomnica.

Zaključili smo na turistični kmetiji pri Mlinarju v Gotovljah. Uživali smo v domači hrani in pijači ter se tudi zavrteli ob zvokih harmonike. Pri tem je vskočil na pomoč tudi naš član Anton Ravnik. Polni lepih doživetij smo se zvečer vračali proti domu in spremljalo nas je večerno sonce – luna.

Ulivanje zvonov v livarni Feniks

Zaključek na kmetiji Mlinar

7. SREČANJE SLOVENSКИH KOMPENZATORJEV IN FINANČNIH DELAVCEV NA GRAŠKI GORI PRI VELENJU

Danica Mlinarec

V petek, 15. 9. 2006, smo se delavke financ že sedmič udeležile srečanja kompenzatorjev in finančnih delavcev Slovenije na Graški gori, ki je od Velenja oddaljena 12 km. Vsa srečanja do sedaj so nam ostala v nepozabnem spominu, ravno tako tudi letošnje. Ob pestrem kulturnem programu so nam postregli s tradicionalnim golažem, ki ga vsako leto pripravijo v Gorenje Gostinstvo. Naše druženje je bilo ob glasbi lokalne skupine Slovenski expres in Davorja Borna polno dobre volje, novih poznanstev in pogovorov z že starimi znanci – našimi poslovnimi partnerji. Skrito presenečenje je bila tokrat koroška podjetnica, vsem poznana Milica Makoter. Izbirali smo tudi naj kompenzatorja Slovenije. To je postala ga. Slavka Borovnik iz Gorenja, d. d. Velenje, ki se tudi vsako leto potruji in ima največ zaslug, da je bilo to srečanje organizirano že sedmo leto zapored. Upamo, da se bodo ta srečanja še nadaljevala, mogoče za spremembo kdaj tudi v kakšnem drugem kraju.

IZLET PO PRLEKIJI

Greta Tomaš, Dora Resman

Članice Društva računovodskih in finančnih delavcev Jesenice smo se zadnjo soboto v septembru odpravile na enodnevni izlet po Prlekiji. V lepem in toplem jutru smo se z dvema avtobusoma odpeljale mimo Celja do Rogaške Slatine, kjer je bil prvi postanek. V jutranji vožnji iz Gorenjske proti Štajerski smo naleteli na številne cestne obvoze in zapore zaradi del na cestnih površinah – v predvolilnem času pač župani "dizajo" še zadnje tolarje iz občinskih blagajn in kupujejo simpatije volivcev. Škoda le, da je ta čas kratek, slabih cest imamo še ogromno!

V Rogaški Slatini smo si pod strokovnim vodstvom predstavnice marketinške službe ogledale hotelski in zdraviliški kompleks, kjer priznani strokovnjaki s področja medicine izvajajo zdravljenje in rehabilitacijo gastroenteroloških in prebavnih obolenj. Seveda je poudarek na uživanju naravne zdravilne mineralne vode Donat Mg in kopanju v termalni vodi. Izvajajo tudi preventivne menedžerske preglede, v dermatološkem studiu pa s sodobnimi metodami pomlajujejo in lepšajo ženski svet.

Naslednji postanek je bil namenjen ogledu rogaške steklarne. Opazovale smo postopek pihanja stekla v najrazličnejše oblike. Delo poteka v vročini in je zelo naporno, zato ni čudno, da so izdelki iz brušenega stekla cenovno kar zasoljeni, vendar smo v industrijski prodajalni našle izdelke za naše žepe in nakupile nekaj spominčkov.

V vročem popoldnevu (za ta letni čas) smo nadaljevale pot mimo Ptuja in Ormoža do Središča ob Dravi. V kraju so slučajno praznovali "Dan bučk" in imele smo kaj videti. Razstava jedi iz bučk (od juh, peciva, potic, namazov z dodatkom bučnega olja) je bila čudovita in seveda smo ob razlagi prijazne predsednice

turističnega društva tudi pridno segale po razstavljenih dobrotah. Vzdušje so popestrile recitatorke in domači pevski zbor, govorniki iz povabljenih društev in seveda živa glasba. Neverjetno, koliko zagnanosti, entuziazma in vloženega truda še zmorejo navadni kmečki ljudje z obrobja naše dežele, ki delajo za neke

skupne interese in ne sprašujejo po honorarjih in nadomestilih. (Sem vprašala!) V oljarni smo si ogledale stiskanje bučnih pečk v dišeče olje in z zanimanjem poslušale razlago o uporabnosti tega olja, ki postaja vse bolj cenjen izvozni artikel.

Čas je kar prehitro mineval in odpravile smo se naprej po Jeruzalemskih goricah do Male Nedelje. Tudi tu so našli zdravično termalno vodo – vendar brez primesi

nafta. Domačini so zgradili kopališče in uredili okolico. Kopališče imenujejo Bio terme Moravci, ker je termalna voda po pripovedi prijaznega domačina primerna za pitje. Bazeni so žal odprti le v poletnem času, tako da trditev o kvaliteti vode nismo mogle preveriti. Investitorja, ki bi poskrbel za pokritje bazenov in gostinski del, pa trenutno še ni.

V Mali Nedelji smo po ogledu cerkvice sv. Trojice, ki stoji na gričku nad naseljem,

občudovale prelep razgled po okolici. Izlet smo zaključile z okusno večerjo ob živi glasbi.

Ne glede na oddaljenost, majhnost in nepomembnost so našeti kraji vredni ogleda, smo zaključevale ob vrnitvi. Zelo so lepi, z danim naravnim bogastvom postajajo bogatejši, predvsem pa tam živijo prijazni in topli ljudje, z velikimi srci in širokim nasmehom! In to je v današnjih časih veliko bogastvo!

ŠPIKOV KOT

Vaš Boter Špik

Kdo je tisti, ki čas si krade?
Mar res od dolgčasa umira vsak?
To le slabe so navade.
Kdor troši zlati čas, je bedak.

Že res, potreben je vsakdo počitka,
sprostitve, miru, karkoli že.
Od celodnevnega ležanja ni užitka
in ni čudno, da razleze se.

Je bled, kot bi ga jetika dajala,
saj niti na sprehod ne gre.
Jesti, piti? Šala mala.
Kondicije pa nobene. To se ve.

Saj nisem neki športni tip.
A vendar vsaj migam malo.

Ne stojim kot kakšen kip
in grem v klanec kot za šalo.

Že res, da leta kažejo zobe
in malo škriplje v kolenih,
a še vedno dobro gre.
Bolje kot pri tistih lenih.

Sprašujejo, kdaj se mi penzija obeta.
Delal bom kar nekaj časa še.
Če kakšna zakonska neumnost bo
sprejeta,
delal do sodnega bom dne.

Novi zakoni niso prav spodbudni – delo
do starosti šestdeset in pet,
a smo pri petdesetih že trudni.
Brez dela počiva mladi svet.

Kdor delati mlad ne bo začeljal,
starejši tega ne bo znal.
Privajene lenobe ne bi omenjal.
Trdim: To ni in ne bo prav.

Saj ni, da bi moraliziral.
Mnogi gibajo se še preveč.
Na druge ne bom se več oziral
in beseda vsaka je odveč.

Zato odšel bom tja v gozdove,
napravil nekaj foto slik,
morda našel bom ideje nove,
da vas presenetim.

ŠPIKOV PREBLISKI

Od dela si utrujen fizično. Od lenobe umsko.

Vsak išče nekakšno zadovoljstvo. Redki ga najdejo.

Če so ceste slabe, je vse v redu, če sem slab jaz, je pa vse narobe.

Koliko je pri kom ura, vedo najbolje šefi.

S srečo je tako kot z vazo. Ko se razbije, jo je težko sestaviti.

Ljudje radi nenehno govorijo. Ko je treba spregovoriti zares, obmolknejo.

Nekateri so nezadovoljni že zato, ker jim gre predobro.

AVTOR: DRAGO RONNER	ODSTOP S FUNKCIJE	ŠVEDSKI REŽISER (MAURITZ)	MOČVIRSKA RASTLINA	NASELJE NAD BAŠKO GRAPO	DRŽAVA V SV AFRIKI	VOLKU PODOBNA ZVER	LADIJSKI PROPELER	KRAJ V SLOVENSKIH GORICAH	RITTER JE NEMŠKI GEOGRAF	IZDAJATELJ MENICE	SLOVENSKI STROJNIK (FELIKS)	PASTIRSKA IGRA TORQUATA TASSA	STILLER JE ŠVEDSK REŽISER	PLEMENIT VONJ	ČEŠKI FILOZOF (JOŽEF)	KAREL OŠTIR
NAPUŠČ									POD				NJORKA			
													ANTON JANŠA			
STRUGAR-SKO DLETO									BRAZILSKI NOGOMETAŠ							
									OTKA							
AFORIZEM EVGENA JURICA																KRAJ PRI MARIBORU
ŽENSKI PEVSKI GLAŠ				USNjeni trak				BOLGARSKI KRALJ					PTIČJI PUH			
				KRONIKA				KAMBOŠKI POLIT. (LON)					KUHNJSKA POSODA			
VLADIMIR LOVEC			GL. MESTO GEORGIE								PARK V KENJI					
			MAJHNA RISBA								TENORIST CARRERAS					
AMERIŠKI SKLADATELJ (JEROME)					GISPAR, MAVČAR	LOTTO JE ITAL. SLIKAR	KAMEN PRI OKNU							ERVIN ČURLIČ		
							SLOVENSKI EKONOMIST							IZSTOPANJE		
KOSTARIŠKI POLITIK (OSCAR)						HAZMOČENA ZEMLJA						DEL OBRAZA				
						DENAR V NIGERIJU						IT. SLIKAR (LORENZO)				
ROMARIO JE BRAZILSKI NOGOMETAŠ	MAŠČOBNO TKIVO	SL. SLIKAR (FRANCE)	VODENIČNA OTEKLINA					KOPNO V MORJU	RELIGIJA	DLAKAVA RASTLINA					PESNICA MUSER	ZVRST GLASBE
										PODALJŠEK SLAVONIJE						
KONEC AFORIZMA																
KANTAVTOR SMOLAR				NEM. GEOG. (CARL)							GOROVJE NA SLOVAŠKEM					
				TEJA GLAŽAR							KOSITER					
IZDELOVALEC MEDENEGA PECIVA							IFIGENIJIN BRAT V GRŠKI MITOLOGIJI						OSEBNI ZAIMEK			
PROTIN V RAMI							NASELJE V SOŠKI DOLINI						POSEBEN POLOŽAJ V ŠAHU			

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke:
REVEŽ JE POLN NAČRTOV BOGATAŠ POLN PREVAR

1. nagrada:
pol ure brezplačnega popravila računalniške opreme
Marica Molan
Aljaževa 7, Jesenice

2. nagrada:
USB ključ 256 MB
Marjan Petač
Verdnikova 28, Jesenice

3. nagrada:
računalniški zvočniki
Matjaž Branc
Planina pod Golico 2, Jesenice

Nagrajenci se boste z osebnim dokumentom oglasili na sedežu podjetja 3BM, Cesta železarjev 7a, Jesenice, kjer boste prevzeli nagrade.
Podjetju 3BM se za nagrade lepo zahvaljujemo.

Uredništvo

Geslo iz obarvanih polj prepíšite v kupon in pošljite do 13. novembra 2006 po interni pošti na Uredništvo Novic ali pa na naslov ACRONI, d. o. o., C. Borisa Kidriča 44, 4270 Jesenice. Na ovojnico pripišite "NAGRADNA KRIŽANKA". Zaposleni v ACRONI-ju lahko rešitve oddate tudi v mnenjske skrinjice – brez ovojnic.
Nagrajenci bodo prejeli denarne nagrade v vrednosti **5000 SIT, 4000 SIT IN 3000 SIT**. Pri žrebanju bomo posamezniku upoštevali samo en kupon.

Uredništvo

KUPON

Nagradna križanka Oktober 2006

Ime in priimek

Ulica

Pošta in poštna številka

Geslo: